

Programmabegroting 2020-2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Voorwoord.....	5
1.2 Ontwikkelingen en opgaven voor 2020 en verder.....	7
2 Algemene financiële beschouwing	11
3 Leeswijzer	15
4 Beleidsbegroting	17
4.1 Programmaplan.....	19
4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap.....	19
4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur.....	27
4.1.3 Programma 3 Wonen en Economie.....	31
4.1.4 Programma 4 Sociale infrastructuur.....	39
4.1.5 Programma 5 Bestuur.....	51
4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb).....	57
4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen.....	63
4.2 Paragrafen.....	67
4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen	67
4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	75
4.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	85
4.2.4 Paragraaf Financiering	93
4.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	97
4.2.6 Paragraaf Verbonden partijen.....	101
4.2.7 Paragraaf Grondbeleid.....	109
4.2.8 Paragraaf Duurzaamheid.....	111
5 Financiële begroting	113
5.1 Overzicht van lasten en baten.....	115
5.1.1 Overzicht van lasten en baten.....	115
5.1.2 Grondslagen voor de begroting.....	117
5.1.3 Structureel en reëel evenwicht.....	119
5.1.4 Incidentele lasten en baten.....	121
5.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.....	125
5.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting.....	127
5.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans.....	127
5.2.2 Investerings.....	129
5.2.3 Reserves.....	133
5.2.4 Voorzieningen.....	137
5.2.5 EMU-saldo.....	141
5.3 Taakveldenoverzicht.....	143
6 Bijlagen	145
6.1 Samenstelling bestuur.....	147
6.2 Begrippenlijst.....	149

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Groen, Sterk en Betrokken

Voor u ligt de programmabegroting 2020-2023. In de programmabegroting staan de doelstellingen en plannen van het gemeentebestuur voor de komende jaren en de financiële vertaling daarvan. Het collegewerkprogramma kent vier thema's: financieel solide, duurzaam sterker, investeren in de samenleving en versterkte samenwerking met dorp en regio. Deze thema's en de daaruit voortkomende ambities en actiepunten vormen de basis. De begroting is leidend voor hoe wij te werk gaan en zorgt ervoor dat alles wat we doen in beeld is en blijft. Daarom hebben we alle bekende en te verwachten ontwikkelingen meegenomen die van invloed zijn op de begroting; zoals de stijging van de kosten voor jeugdzorg.

Oegstgeest is een mooi en aantrekkelijk dorp om te wonen, te werken en te leven en wordt daarom hoog gewaardeerd door onze inwoners. Ook buiten onze gemeente wordt dit opgemerkt; Oegstgeest staat niet voor niets al jaren in de top tien van Beste Gemeenten. In dit onderzoek worden gemeenten en regio's van Nederland door onderzoekers op bijna honderd punten vergeleken. Denk aan de nabijheid en verscheidenheid aan scholen, winkels en horeca, natuur, mooie gebouwen en ook aan sociale aspecten als betrokken buurtbewoners en weinig overlast. Wij willen ons als bestuur inzetten om deze top-10 positie te behouden. Ook de komende periode werken we aan het versterken van deze kwaliteiten.

Dit doen we door de inwoners, bedrijven en ondernemers van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat te bieden. Hierbij kunt u denken aan: duurzame initiatieven, veiligheid, genoeg groen, goed onderwijs, aantrekkelijke winkelgebieden, goede bereikbaarheid en gevarieerde sportvoorzieningen. Hier hoort een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente bij, die inwoners betreft bij (uitvoering van) beleid en werkt aan efficiënte en kwalitatief goede dienstverlening. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest versterken. Daarbij zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte. Ook beheren we daarom zoveel mogelijk op (efficiënte,) duurzame en milieuverantwoordelijke wijze de openbare ruimte en het water.

Collegewerkprogramma

Met de programmabegroting bieden wij u ook de update van het collegewerkprogramma aan. Wij rapporteren twee keer per jaar over de stand van zaken rond de uitvoering van dit programma, te weten bij de perspectiefnota en de begroting. Het collegewerkprogramma laat zien op welke wijze en termijn wij de afspraken uit het coalitieakkoord uitvoeren.

Opzet van de begroting

Het afgelopen jaar hebben wij gewerkt aan een andere opzet van de begroting. Dit ziet u terug in het programmaplan. Op deze manier proberen wij het lezen van de begroting makkelijker voor u te maken en u meer inzicht te geven in de doelstellingen die we als gemeente hebben en op welke manier we deze willen behalen. Hierin maken we gebruik van het 'doel door doen' principe: we halen het doel door het doen van bepaalde inspanningen. In de komende periode zullen we ook aan de slag gaan met het koppelen van prestatie- en beleidsindicatoren aan de (sub)doelen en inspanningen.

Wij vinden het namelijk belangrijk om te laten zien hoe wij presteren en of ons beleid effect heeft. Dat doen wij met beleids- en prestatie-indicatoren, volgens het SMART-principe. Een beleidsindicator geeft inzicht of beleid het gewenste effect heeft. Een prestatie-indicator geeft inzicht of we onze voorgenomen prestaties behalen. Naast de 39 verplichte beleidsindicatoren hebben wij ook eigen beleidsindicatoren en prestatie-indicatoren opgenomen. Wij gebruiken voor het meten hiervan verschillende instrumenten zoals CBS-cijfers, cijfers van de Belastingen Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) en lokale inwonersenquêtes. Tegelijkertijd zijn sommige doelen lastig meetbaar of SMART te maken: het is niet altijd mogelijk om een direct verband te leggen tussen de ondernomen acties en de realisatie van het gestelde doel. We blijven daarom werken aan een verdieping van het gebruik van de prestatie- en beleidsindicatoren.

Wij nodigen u van harte uit om te lezen over de uitwerking van onze doelen, ambities en prestaties in onze programmabegroting.

Het college van burgemeester en wethouders van Oegstgeest,

de secretaris,
W.H. Huininga

de burgemeester,
E.R. Jaensch

1.2 Ontwikkelingen en opgaven voor 2020 en verder

Omgevingswet en lokale omgevingsvisie Oegstgeest

De Omgevingswet treedt in 2021 in werking. Met deze wet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen, zodat planvorming sneller en integraler verloopt. Participatie van inwoners is hierbij een belangrijk element. In 2017 heeft de gemeenteraad keuzes voor het participatieniveau gemaakt en vastgelegd. Inwoners en strategische stakeholders worden actief betrokken om met ons te willen meedenken bij de implementatie van de Omgevingswet. We staan open voor hun gedachten over de ruimtelijke ontwikkelingen in ons dorp. We betrekken hen daarom op een laagdrempelige manier. Daarnaast willen we bij toekomstige ontwikkelingen een nog meer faciliterende rol spelen: bestuur en inwoners komen een agenda overeen en zoeken samen naar oplossingen.

Een verplicht instrument van de wet is de omgevingsvisie. De afgelopen jaren hebben wij met negen andere gemeenten de regionale agenda Omgevingsvisie Hart van Holland gemaakt. Deze agenda bevat ontwikkelingen en opgaven voor de regio voor de komende twintig jaar, zoals verstedelijking, bodemdaling, klimaat verandering en de energietransitie. Deze opgaven werken wij uit in de lokale omgevingsvisie Oegstgeest. Deze visie is naar verwachting klaar in 2020. Als uitgangspunt hanteren wij de opdracht van de gemeenteraad om hierbij het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu van Oegstgeest te behouden, en waar mogelijk te versterken.

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling

Voor de sociale huur maken we samen met de huurdersorganisaties en woningcorporaties prestatieafspraken. Deze gaan over duurzaamheid, leefbaarheid en de huisvesting van specifieke doelgroepen zoals senioren, starters, middeninkomens, bijzondere doelgroepen en sociale huur. Dergelijke afspraken maken we ook met private partijen. Om nieuwe ontwikkelingen mee te kunnen nemen actualiseren we in 2020 de woonvisie 2025, op basis van de in 2019 uitgevoerde woningmarktanalyse Oegstgeest en de woningbehoefteraming 2019 van de provincie. Deze laatste is medebepalend voor het aantal woningen dat in Oegstgeest in een bepaalde periode gerealiseerd mag worden. Door de economische groei ontstaan er meer initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen, zoals met name op het gebied van wonen en bedrijvigheid. Voorbeelden hiervan zijn De Boeg, het Bio Science Park, Overgeest, Endegeest en het Hofbrouckerpark. Deze initiatieven vragen om een goede inpassing in de leefomgeving. Het betrekken van omwonenden en belanghebbenden bij deze ontwikkelingen vinden wij zeer belangrijk.

Economie

Met Economie071, kennisinstellingen en ondernemers werken we aan regionale projecten om de economie te stimuleren. Lokaal werken wij samen met de ondernemersverenigingen om onze winkelcentra, bedrijventerreinen en andere werklocaties optimaal te laten functioneren. In 2020 worden de inspanningen van Dorpsmarketing Oegstgeest geëvalueerd. Naar verwachting behaalt Oegstgeest in 2020 de titel 'Fairtradegemeente'.

Het streven is om de weekmarkt in 2020 te verzelfstandigen.

Duurzaamheid

In juni 2017 heeft de gemeenteraad het ambitieuze document "De toekomst is nu; duurzaam Oegstgeest" vastgesteld. Dit document is in samenspraak met vele Oegstgeester inwoners tot stand gekomen. De uitwerking hiervan, het uitvoeringsprogramma duurzaamheid, is in december 2018 door het college vastgesteld. Belangrijke doelstellingen zijn de vermindering van CO₂-uitstoot (energietransitie), de aanpassing aan de klimaatverandering en vermindering van afval door toe te werken naar een circulaire economie.

Energietransitie

Binnen het energieakkoord Holland Rijnland werken we samen met andere overheden en marktpartijen aan een energieneutrale regio. In 2020 zullen we het energieakkoord vertalen naar een Regionale Energie Strategie waarmee we de landelijke afspraken in het kader van het Klimaatakkoord naleven. Lokaal gaan we aan de slag met de vastgestelde Transitievisie Warmte door deze te vertalen naar uitvoeringsplannen op wijk- of buurtniveau. Voor de particuliere woningen en maatschappelijke en particulier vastgoed zoals scholen, kerken en zorginstellingen zullen we huis- en gebouweigenaren meer gaan stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen. Samen met het Duurzaam Bouwloket en via de Ga Goed campagne informeren we inwoners en faciliteren we met isolatieacties. Ook zetten we verder in op de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en het wagenpark.

Van Afval naar Grondstof

De verwerkingskosten en in mindere mate de transportkosten van afval van de milieustraat, zijn recent enorm gestegen. Doorbelasting in de tarieven is daardoor onvermijdelijk. Als we niets doen aan vermindering van (rest)afval stijgen de kosten elk jaar aanzienlijk. Daarom hebben wij de ambitie om meer dan 75% van het huishoudelijk afval te scheiden ofwel de hoeveelheid restafval te verlagen tot gemiddeld minder dan 100 kilogram per inwoner. Zodoende beperken we de tariefverhogingen. In 2020 stellen we een plan vast om dit uit te voeren.

Jeugdhulp

De afgelopen jaren heeft de gemeente Oegstgeest de jeugdhulp in regionaal verband vormgegeven. Hoewel de jeugdhulp regionaal goed is georganiseerd, is geconstateerd dat de gewenste sturing en transformatie is uitgebleven. Door de ontwikkelingen in de regio op het terrein van regionale samenwerking en het besluit om de financiële solidariteit in Holland Rijnland los te laten, staat Oegstgeest de komende periode voor belangrijke keuzes. Er is daarom eind 2018 besloten om de lokale sturing op het jeugdhulpgebruik te versterken. Naast lokaal onderzoek naar de oorzaken van het hoge jeugdhulpgebruik in Oegstgeest, wordt door middel van een Preventieakkoord Jeugd samen met professionals (huisartsen, onderwijs, jeugdgezondheidszorg) meer ingezet op preventie én vroegsignalering. Om de samenwerking met de huisartsen te bevorderen en het laagdrempelig aanbieden van GGZ-ondersteuning te verbeteren, voeren we in 2020 een pilot uit, waarbij jeugdhulpdeskundigen ondersteuning gaan bieden aan de huisartsen. Daarnaast is er besloten om de samenwerking in de Leidse regio te versterken. In de Leidse regio is ten aanzien van de toegang tot jeugdhulp en de inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp per 2021 besloten om een eigen koers te varen. Hierbij wordt overigens wel rekening gehouden met onderdelen die blijvend op Holland Rijnland-niveau moeten worden uitgevoerd (bijv. ter voorkoming van administratieve lasten, de inkoop van jeugdhulp met verblijf, uitwerking transformatiefonds). De financiële effecten van de vernieuwde inkoop van de gemeentelijke toegang en het gespecialiseerde zorgaanbod zijn op dit moment nog niet bekend en daarom nog niet verwerkt in de begroting. In dialoog met de raden in de Leidse regio zal hierover in 2020 een gezamenlijk standpunt moeten worden bereikt. Wel is duidelijk geworden dat de intensievere samenwerking in de Leidse regio meer beleidscapaciteit vergt dan op dit moment beschikbaar is. Om die reden is in deze begroting rekening gehouden met een incidentele toename van beleidscapaciteit.

Wmo, maatschappelijke zorg en Wvvgz

Het Wmo-abonnementstarief is in 2019 ingevoerd (maximale eigen bijdrage van € 19,00 per maand). Landelijk is de verwachting dat de lage eigen bijdrage gaat leiden tot een toename van het aantal cliënten dat gebruik maakt van een Wmo-maatwerkvoorziening en dan met name van huishoudelijke ondersteuning. In Oegstgeest zien wij op dit moment geen sterke toename van aanvragen huishoudelijke ondersteuning binnen de gemeente, maar constateren wel dat het beroep op Wmo-voorzieningen, waaronder individuele begeleiding, blijft toenemen. Dit als gevolg van de vergrijzing en de wens/noodzaak om langer thuis te blijven wonen.

Voor de maatwerkvoorziening 'begeleiding' worden in 2020 e.v. daarom extra middelen beschikbaar gesteld. Ook worden vanaf 2020 de tarieven voor maatwerkvoorzieningen geïndexeerd. Redenen hiervoor zijn de forse cao-stijgingen (+4%) en de contractuele verplichtingen richting aanbieders om te indexeren.

Het plan om op 1 januari 2021 de (door)decentralisatie van de maatschappelijke zorg is in werking te laten treden is op advies van het expertiseteam van de VNG uitgesteld. Voor het deel Beschermd Wonen is de beoogde invoeringsdatum nu 2022. Voor het deel Maatschappelijke Opvang 2025. Het advies van het expertiseteam legt een aantal bouwstenen neer dat ervoor moet zorgen dat maatschappelijke zorg een overgang naar de lokale gemeenten krijgt met voldoende invoeringstijd en financiële middelen. Het advies zegt ook dat de gemeenten vooral door moeten gaan op de ingeslagen weg en daar hoort ook een verplichte regionale samenwerking bij. De gemeente Oegstgeest is samen met de gemeenten in de Leidse regio een projectgroep Maatschappelijke Zorg gestart om nadere uitwerking geven aan het advies van het expertiseteam. Waarbij de verkregen extra tijd vooral gebruikt zal worden om de doelstellingen rondom huisvesting voor bijzondere doelgroepen (realiseren van voldoende betaalbare en voor deze doelgroep geschikte woningen) en preventie (o.a. schuldhulpverlening) concreter te maken.

Op 1 januari 2020 wordt de Wet verplichte ggz (Wvvggz) ingevoerd. Deze wet vervangt de huidige Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). De belangrijkste vernieuwingen hierbij zijn dat de zorg meer centraal staat en dat verplichte zorg in de thuissituatie geboden kan worden. De toegekende rijksmiddelen in de meicirculaire hebben wij hiervoor beschikbaar gesteld.

Eenzaamheid

De hoge mate van eenzaamheid onder alle lagen van de Oegstgeester bevolking vraagt extra inzet. Samen met organisaties, instellingen en inwoners voeren we in de komende jaren het project 'Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest' uit. Zo maken we eenzaamheid bespreekbaar en streven we ernaar om eenzaamheid te voorkomen en terug te dringen.

Onderwijshuisvesting

In 2020 zal aan de raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP) ter vaststelling worden voorgelegd, met daaraan gekoppeld een nieuwe Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs. Kern van het nieuwe IHP is dat er gewerkt gaat worden met een meerjarig investeringsplan, waarbij gezamenlijk met de schoolbesturen, op basis van een kwaliteitsmeting van de schoolgebouwen, een prioriteitsvolgorde voor investeringen wordt vastgesteld.

Participatie en communicatie

We hebben de ambitie om beter en meer te communiceren met de inwoners. Wij betrekken hen bij beleidsontwikkeling en uitvoering, onder meer via dorpsgesprekken. Ook faciliteren we lokale initiatieven waar mogelijk. En communiceren we helder en transparant over genomen besluiten en toegankelijke dienstverlening. We doen dit door de gemaakte afspraken van het communicatiekader te volgen. In 2020 zal ook een beleidskader burgerparticipatie worden vastgesteld. Hierin staat hoe wij omgaan met input van inwoners en andere partijen, hoe we iedereen betrekken bij bepaalde onderwerpen en hoe wij als gemeente terugkoppelen over uitkomsten.

Regionale samenwerking

De toekomst van Oegstgeest ligt in de Leidse regio en wij willen een actieve rol spelen bij verdere samenwerking. De zelfstandigheid van Oegstgeest staat daarbij niet ter discussie. We zetten in op samenwerking bij inhoudelijke onderwerpen en uitvoerende taken. De vijf gemeenten in de Leidse regio willen zich gezamenlijk richten op (gemeentegrensoverschrijdende) opgaven vanuit de inhoud. De aard van het vraagstuk bepaalt welke gemeenten willen meedoen. Dit kan betekenen dat slechts een deel van de gemeenten in de Leidse regio samenwerkt op een bepaald dossier of dat samenwerking plaatsvindt met gemeenten buiten de Leidse regio.

Krapte op de arbeidsmarkt

De schaarste aan bekwaam personeel maken het voor veel gemeentelijke organisaties een uitdaging om vacatureplekken structureel in te vullen, zo ook in de Leidse Regio en Oegstgeest. Wij zien op diverse plekken in de organisatie (steeds meer) nieuwe vacatures ontstaan. Dit heeft een grote impact voor onze relatief kleine organisatie, omdat binnen de organisatie veel unieke en zogenoemde sleutelfuncties bestaan.

Groei van de gemeente

De afgelopen vijf jaar is het aantal inwoners in Oegstgeest met 1.514 personen (6,5%) toegenomen tot 24.424 per 1 januari 2019. Door de bouw van vooral nieuwe woningen in Nieuw Rhijnegeest blijft het inwoneraantal van de gemeente Oegstgeest de komende jaren stijgen. De verwachting is dat het aantal inwoners doorstijgt naar ca. 27.000 in 2027. Daarnaast is er de laatste jaren een toename te zien in het aantal evenementen, een uitbreiding van de bedrijventerreinen en het aantal meldingen in de openbare ruimte. Deze ontwikkelingen zorgen voor meer werk voor de ambtelijke organisatie.

2 Algemene financiële beschouwing

Algemeen

De financiële positie van onze gemeente voldoet ruimschoots aan de normen van het gemeenschappelijk toezichtskader van de provincies als toezichthouder. De begroting 2020-2023 is in alle jaren structureel en reëel sluitend. Het jaar 2020 toont evenwel een incidenteel tekort. Voor het jaar 2020 hebben we maatregelen genomen om het negatieve resultaat beperkt te houden.

Alleen de solvabiliteit ligt onder de norm. Om dit te verbeteren dient de verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen te verbeteren.

De lage rente is aanleiding onze rentevisie neerwaarts bij te stellen. Daardoor zijn de geraamde rentekosten lager geworden. De rentevisie ligt nog boven de huidige marktrenten. Hierin hebben we een marge om een eventuele stijging van de rente op te vangen. Om voor langere tijd het risico op een hogere rente op te vangen, is het wenselijk op korte termijn goedkope langlopende financiering aan te trekken voor onze financieringsbehoefte. Door de investeringen in onderwijsgebouwen, naast de overige investeringen, neemt de financieringsbehoefte sterk toe.

De meerjarenbegroting kent echter ook risico's. Het risico van rentestijging kunnen we langdurig afdekken. Het risico van een lagere algemene uitkering in de meicirculaire 2020 is groot, bijvoorbeeld door het "samen de trap op, samen de trap af" systeem. Ook wachten ons in de jaren na deze meerjarenbegroting meer investeringen in onderwijshuisvesting. Deze investeringen zijn nodig, om de onderwijshuisvesting voor onze scholieren te verbeteren. Daar staan hogere lasten en hogere schulden tegenover.

We vinden het daarom belangrijk om de komende jaren begrotingsoverschotten te blijven houden en voorzichtig te begroten. In dat kader hebben we er voor gekozen de te verwachten maar niet formeel toegekende extra jeugdzorggelden in 2022 en 2023 niet te begroten. Eveneens hebben we ervoor gekozen de mogelijke extra opbrengsten van verhoging van het tarief ozb eigenaren niet-woningen in verband met de mogelijke afschaffing van de ozb gebruikers niet-woningen, nog niet op te nemen. Deze verandering in de ozb moet eerst goed worden onderzocht op consequenties en eigenaren van niet-woningen moeten zich hierop tijdig kunnen voorbereiden. De raming van overschotten in het btw-compensatiefonds passen we niet meer toe.

Zorgpunten zijn het risico van verdergaande groei van de jeugdzorg en de wmo en de steeds hogere kosten van afvaltransport- en verwerking. Als we willen voorkomen dat de afvalstoffenheffing voor onze inwoners teveel is een drastische vermindering van restafval noodzakelijk.

Een groot risico is de uitspraak van de Raad van State over de stikstofuitstoot. Indien grote bouwprojecten hierdoor langdurig worden vertraagd, zijn de financiële gevolgen groot. Grondexploitaties lopen uit; opbrengsten komen later of niet binnen; en verwachte groei van inwoners, woningen en bedrijven blijven uit waardoor inkomsten uit belastingen en algemene uitkering achterblijven. Dat dit risico in heel Nederland speelt, maakt het niet minder ernstig.

De netto schuld zal als gevolg van de investeringen in onderwijshuisvesting de komende jaren stijgen. Onze baten zullen als gevolg van afnemende grondopbrengsten dalen. De netto schuldquote (netto schuld als percentage van de totale baten) zal hierdoor , toenemen. Om structureel ruimte te hebben voor schuldaflossing hebben we hiervoor opnieuw ruimte in de begroting gemaakt.

Ontwikkeling begrotingsaldo

In deze begroting zijn alle vastgestelde begrotingswijzigingen verwerkt: de Perspectiefnota 2020, de meicirculaire 2019 van het gemeentefonds en de structurele effecten van de voortgangsrapportage 2019 zijn meegenomen, evenals een aantal meer recente ontwikkelingen Deze worden apart gepresenteerd. De grondexploitaties hebben wij verwerkt op basis van het in april 2019 vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) en de in september vastgestelde jaarrekening 2019.

Onroerende zaakbelastingen en overige lasten

In de begroting 2020-2023 stijgen de opbrengsten uit de ozb met 2,6% inflatiecorrectie conform de perspectiefnota 2020. De in het coalitieakkoord afgesproken OZB verhoging die al in de begroting 2019 is meegenomen, betekent een extra verhoging met afgerond 1,5%.

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2020 is gebaseerd op de totale geraamde lasten voor 2020 en de geleidelijke opbouw van de egalatievoorziening. Door de stijgende belasting en de kosten van transport en verwerking van dit afval, is een stijging van ruim 18% in het tarief noodzakelijk.

Ontwikkeling begrotingssaldo

Saldo mutatie begroting (bedragen x € 1.000) ¹	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo 2020-2023 na PPN 2019	-74 V	-95 V	-87 V	-79 V
Voortgangsrapportage structureel	12 N	12 N	12 N	12 N
Begrotingssaldo 2020-2023	-62 V	-83 V	-75 V	-67 V
Uitkomsten meicirculaire	243 N	-56 V	261 N	-91 V
Taakmutaties in Algemene uikering	-242 V	-169 V	-181 V	-181 V
Wet verplichte GGZ	20 N	20 N	20 N	21 N
Verhoging taalniveau statushouders	28 N			
WMO	132 N	125 N	125 N	125 N
Participatie WSW	62 N	11 N	21 N	19 N
Begrotingssaldo 2020-2023 na meicirculaire 2020	179 N	-152 V	171 N	-174 V
<i>Nieuwe ontwikkelingen sinds meicirculaire</i>				
WMO prijsontwikkeling	50 N	80 N	80 N	80 N
Verbetering toegang jeugdzorg	100 N			
Structurele storting pensioenvoorziening	80 N	80 N	80 N	80 N
Webcasting Raad	12 N	12 N	12 N	12 N
Huur noodlokalen Het Dok	25 N	-25 V		
Onttrekking reserve duurzaamheid	-150 V			
1e inrichting Het Dok			8 N	10 N
ICT investeringen BIS / RIS			40 N	40 N
Resultaat kapitaallasten	-92 V	77 N	113 N	249 N
Voordeel Kostenverdeelstaat	-79 V	-79 V	-79 V	-79 V
Opbrengst afvalstoffenheffing indexering	-74 V	-74 V	-79 V	-79 V
Opbrengst rioolrechten niet woningen indexering	-4 V	-4 V	-4 V	-4 V
Opbrengst rioolrechten woningen indexering	-56 V	-57 V	-58 V	-58 V
Storting voorziening Riool	109 N	109 N	109 N	109 N
Storting voorziening Afval	15 N	15 N	15 N	15 N
Hogere verwerkings- en transportkosten afval milieustraat	319 N	319 N	319 N	319 N
Verhoging baten afvalstoffenheffing	-319 V	-319 V	-319 V	-319 V
Rente effecten	-153 V	-522 V	-511 V	-582 V

Saldo mutatie begroting (bedragen x € 1.000)¹	2020	2021	2022	2023
Rentevergoeding Grex	74 N	-74 V	-33 V	-33 V
Overschot Salarisraming PPN 220	-46 V	-46 V	-46 V	-46 V
Verschuiving verkoopopbrengst brandweerkazerne	285 N		-285 V	
Reductie schulden		250 N	250 N	250 N
Diverse mutaties belastingen	-1 V	-1 V	-1 V	-1 V
Kosten De Geesten bestemmingsplan 2020	148 N			
Actualisatie jaarplanning storting reserves en budgetten	-179 V	104 N	25 N	25 N
Statushouders	-48 V			
Saldo nieuwe ontwikkelingen	17 N	-154 V	-364 V	-12 V
Begrotingssaldo na nieuwe ontwikkelingen²	196 N	-306 V	-193 V	-186 V

1) + is een nadeel / - is een voordeel

2) Begrotingssaldo wordt toegevoegd/onttrokken in de algemene reserve.

Ontwikkeling algemene reserve

De begrotingssaldi (voor mutaties in de reserves) verrekenen we met de algemene reserve. Het begrote verloop van de algemene reserve is als volgt:

Algemene reserve (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Stand per 1-1	6.922	6.727	7.032	7.226
Toevoegingen	0	306	193	186
Onttrekkingen	196	0	0	0
Totaal	6727	7.032	7.226	7.412

Reserve Wmo/3D

Reserve Wmo/3D (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Stand per 1-1	2.882	2.480	2.148	2.021
Toevoegingen	56	56	56	56
Onttrekkingen	458	388	183	183
Totaal	2.480	2.148	2.021	1.894

Weerstandsvermogen

Per 1/1/ 2020 is de ratio van het weerstandsvermogen met 2,38. Dit is een daling van 29% ten opzichte van 1/1/2019. De uitkomst van deze ratio valt onder de categorie uitstekend

Schuldpositie

De prognose voor de ontwikkeling van de netto schuldpositie is als volgt:

(Bedragen x € 1.000.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Schuldpositie	40,8	43,0	54,1	65,3	66,7	64,9

We hanteren vanaf deze begroting voor de schuldpositie de definitie van netto schuld volgens het BBV (t.b.v. de netto schuldquote).

3 Leeswijzer

De programmabegroting is een belangrijk instrument om te laten zien wat het gemeentebestuur het komend jaar wil gaan doen en wat dat kost. Het is ons huishoudboekje waarin de gemeentelijke uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) bij elkaar gebracht worden. In deze leeswijzer staat hoe de begroting is opgebouwd en hoe deze het best te lezen is.

Hoe zit de begroting in elkaar?

De begroting bestaat uit twee delen: de beleidsbegroting met daarin de plannen voor de komende jaren, en de financiële begroting die eigenlijk een samenvatting is van het deel 'Wat mag het kosten'.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het *programmmaplan* en de *paragrafen*.

Programmaplan

In het programmaplan staan zeven programma's waarin we al onze activiteiten en aandachtspunten op een bepaald beleidsterrein benoemen. De gemeentelijke toekomstvisie en de coalitieagenda hebben de inhoud hiervan voor een groot deel bepaald.

Per programma geven we aan:

1. Wat we willen bereiken: programmadoelen en beleidsindicatoren op programmaniveau en subdoelen per beleidsthema.
2. Wat we daarvoor gaan doen: inspanningen (weergegeven per beleidsthema) en prestatie-indicatoren (weergegeven op programmaniveau).
3. Wat het mag kosten: financiën (weergegeven per beleidsthema en in totaal per programma).

De grootste budgettaire verschillen tussen de begroting van 2019 en 2020 staan in de '*Toelichting financiële afwijkingen*'. Deze zijn in de programma's te vinden onder het totale financiële overzicht, verduidelijkt per beleidsthema.

Aan het eind van elk programma staan de *beleidsindicatoren*. Daarover schreven we al wat in het voorwoord. Er zijn steeds twee regels opgenomen. In de bovenste regel staat de indicator met de gegevens zoals die in de begroting van vorig jaar stonden. In de onderste regel staan de gegevens van dit jaar.

Sinds de begroting 2018 zijn *prestatie-indicatoren* opgenomen voor de tweede 'w-vraag' - wat gaan we daarvoor concreet doen de komende vier jaar. Over wat we werkelijk presteren, rapporteren we in de jaarrekening over 2020.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op specifieke onderwerpen die niet programmagebonden zijn. Met uitzondering van de paragraaf Duurzaamheid, zijn alle paragrafen verplicht voorgeschreven. In de paragrafen staat de 'hoevraag' centraal:

- Hoe gaan we om met belastingen? ([paragraaf 1](#))
- Hoe worden risico's beheerst en welk effect heeft dat op het weerstandsvermogen? ([paragraaf 2](#))
- Hoe onderhouden we onze bezittingen en de openbare ruimte? ([paragraaf 3](#))
- Hoe lopen de geldstromen en onze vermogenspositie? ([paragraaf 4](#))
- Hoe hebben we de bedrijfsvoering geregeld? ([paragraaf 5](#))
- Met wie vormen wij verbonden partijen en hoe zijn de afspraken geregeld? ([paragraaf 6](#))
- Hoe is ons grondbeleid geregeld? ([paragraaf 7](#))
- Hoe gaan we om met duurzaamheid? ([paragraaf 8](#))

Financiële begroting

In de financiële begroting staan diverse (verplichte) financiële overzichten, waaronder de realisatie van baten en lasten van vorig jaar en de raming van het huidige jaar en de komende jaren. Omdat we afronden op duizendtallen, kunnen hierin kleine afrondingsverschillen ontstaan.

Ook staat in de begroting welke lasten en baten incidenteel zijn, zodat te zien is of de begroting ook duurzaam sluitend is. Vervolgens volgt een uiteenzetting van de financiële positie en een prognose voor het verloop van de balans. Op de actiefzijde van de balans staan bezittingen, die zijn opgedeeld in de vaste activa en vlottende activa waaronder de grondexploitatie. Dat laatste is de voorraad onderhandenwerk bij de meerjarige bouwprojecten. Op de passiefzijde van de balans staat ons vermogen in de vorm van reserves, de voorzieningen, de langlopende geldleningen en de overige schulden. Na het meerjaren investeringsplan volgt dan een overzicht met alle reserves en voorzieningen van de gemeente en het verwachte verloop daarvan.

4 Beleidsbegroting

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	H.J.T. Nieuwenhuis / P. Glasbeek	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	P. Glasbeek	Ruimte
Reiniging	M.E. Huizing	Beheer en onderhoud

Waar dit programma over gaat:

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. Doel is een goed functionerend geheel waarbij wij het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu beschermen, beheren en waar mogelijk versterken. Ook sorteert de gemeente voor op grote maatschappelijke opgaven als de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, verstedelijking en mobiliteit.

Deze opgaven raken elkaar in veel gevallen, zeker als deze in specifieke gebieden neerslaan. De beschikbare ruimte is schaars. Dat vraagt om een samenhangende, integrale aanpak en een daarbij passende inzet en prioritering. Het is bovendien van belang voortgang te boeken op een manier die draagvlak heeft en bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Hierbij kunt u denken aan integrale visievorming, integrale planvorming en integrale uitvoering van ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden.

Trefwoorden:

Omgevingswet (Omgevingsvisie, Omgevingsplan, DSO), integraal werken, maatschappelijke opgaven, ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke initiatieven, ruimtelijke ordening, energietransitie, klimaatadaptatie, verstedelijking, mobiliteit, openbare ruimte, groen, water, circulaire economie, afval, hergebruik van grondstoffen, afvalscheiding

Programmadoelstelling

We zoeken naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest versterken. Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de inrichting en het beheer en onderhoud van de eigen leefomgeving.

Beleidsthema Groen en Water

Doel van dit thema   Zorgvuldig onderhoud en beheer van groen en het water, waarbij we biodiversiteit willen versterken. Hierbij betrekken we waar mogelijk bewoners.

Ontwikkelingen   Klimaatverandering is een externe factor waarbij de invloed van de mens bepalend is. Er ligt de taak om de gevolgen hiervan door goed beleid op te vangen.

Groen

Subdoel 1   Onze beeldbepalende bomen en ons groen zijn goed beschermd

Inspanning   Dit doen we door de bomenverordening en de bomenlijst te actualiseren en een Groene Kaart op te stellen. Dit geeft duidelijkheid over voor welke houtopstanden bij kap een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd.

Subdoel 2   Onze inwoners zijn betrokken bij (het onderhoud van) het openbaar groen.

Inspanning   We stellen bewoners in de gelegenheid om onder voorwaarden delen van het openbaar groen te onderhouden. Door berichtgeving via lokale media willen wij dit meer bekendheid geven. Bij vervanging van groen betrekken we bewoners vroegtijdig in de plannen voor herinrichting en in de keuze van nieuwe soorten.

Subdoel 3   We versterken biodiversiteit in Oegstgeest

Inspanningen   Dit doen we door 250 extra bomen te planten, het inrichten van meer natuurvriendelijke oevers, het inzaaien van meer bloemrijke bermen of bijenidyllen en door aangepast maaibeheer. 30 % van het gazon beheren we ecologisch.

Subdoel 4   Het groen is zorgvuldig onderhouden. Het groenonderhoud voldoet aan de afgesproken norm.

Inspanningen   Dit doen we door het Beheerplan Groen uit te voeren. Hagen, bosplantsoen en beschoeiing voldoen aan CROW-beeldkwaliteit niveau C. Overig groen en water voldoen aan CROW beeldkwaliteit niveau B (zie Begrippenlijst)

Subdoel 5   We hebben een helder hondenbeleid

Inspanningen   Dit doen we door de bestaande regels m.b.t. tot honden te inventariseren en onderzoeken welke aanpassingen wenselijk zijn. Dit doen we samen met belanghebbenden.

Water

Subdoel 1   De watergangen zijn op orde. Dit betekent dat de waterkwaliteit en de diepgang van de watergangen voldoende zijn.

Inspanningen   Dit doen we door het baggerplan uit te voeren.

Beleidsthema Groen en water (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Groen	1.725	0	1.725	1.966
Water	310	0	310	309
Totaal	2.035	0	2.035	2.274

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Doel van dit thema	We zoeken naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest versterken. Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de inrichting en het beheer en onderhoud van de eigen leefomgeving.
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ De omgevingswet. De voorbereiding op de Omgevingswet per 2021 vormt een complexe operatie. Een ruimtelijke opgave of initiatief vraagt een belangenafweging over meerdere sectoren heen en vergt daardoor een integrale aanpak. Dit betekent ook dat we verder moeten kijken dan onze eigen grenzen, en dat samenwerking met andere partijen (zoals Provincie, ODWH, GGD, Veiligheidsregio en Hoogheemraadschap) meer op de voorgrond komen te staan. De Omgevingswet betreft niet zozeer een juridische, maar vooral om een maatschappelijke opgave, die inzet vraagt dwars door alle beleidsafdelingen heen. Het implementeren is een dynamisch proces dat zich kenmerkt door een voortdurende ontwikkeling en een meervoudige aanpak dat zich het best laat vereenvoudigen tot de volgende driedeling: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wet: de kerninstrumenten die wij ter beschikking krijgen (o.a. Omgevingsvisie en Omgevingsplan) dienen tijdig geïmplementeerd te zijn. 2. Anders werken: integraal, in samenhang en in afstemming vraagt om experimenteren en leren 3. Digitaal stelsel: wij dienen tijdig aan te sluiten op het DSO dat tot doel heeft een gelijke informatiepositie voor iedereen te realiseren en een eenvoudige en overzichtelijke tool te zijn bij het realiseren van maatschappelijke opgaven en ruimtelijke initiatieven. ■ Het DSO vraagt om een inrichting gericht op het vereenvoudigen van de digitale informatievoorziening voor initiatiefnemers. Er zijn verschillende groepen initiatiefnemers te definiëren die verschillende wensen hebben op het gebied van snelheid, anonimiteit, betrokkenheid, eenvoud, relevantie, transparantie en consistentie

Ruimtelijk beleid

Subdoel 1. a	Samenwerken als een overheid (regionaal) Rijk, provincies en gemeenten gaan meer samenwerken als één overheid. Een goed functionerende regio is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken overheden. Om de opgaven als overheden samen aan te pakken wordt op basis van een Omgevingsagenda toegewerkt naar samenwerkingsafspraken.
Inspanning	De objectieve analyse die eind 2019 door Hart van Holland is opgeleverd, werken we in deelprojecten verder uit.
Subdoel 1.b	Een integrale afweging Maatschappelijke opgaven en ruimtelijke initiatieven vragen om een integrale visie en een afwegingssystematiek, de omgevingsvisie als instrument faciliteert die afweging.
Inspanning	In 2020 werken we verder aan het instrument Omgevingsvisie, zodat we in 2021 bij de implementatie van de Omgevingswet in staat zijn om adequaat in te spelen op initiatieven en de benodigde integrale afweging zo goed mogelijk kunnen maken.
Subdoel 1.c	Ambities formuleren Het Omgevingsplan bevat de regels die nodig zijn om zo goed mogelijk aan de ambities uit de Omgevingsvisie te voldoen.
Inspanning	In 2020 bereiden we ons voor op het maken van een Omgevingsplan. Per domein gaan wij gebieden typeren maar ook consolideren, eventueel herstructureren/transformeren en analyseren. Ook verkennen we welke mogelijkheid we hebben om regels te stellen en brengen we vervolgens de bestuurlijke, politieke en maatschappelijke keuzes in beeld die met het oog op realistische doelstellingen in onze Omgevingsvisie nodig zijn.
Subdoel 1.d	Omgevingsvergunning (kerninstrument) Een integrale afwegingssystematiek en een soepel uitvoeringsproces
Inspanning	In 2020 werken we verder aan het verbeteren van het werkproces, oefenen we met een integrale afwegingssystematiek en maken we afspraken over de rolverdeling tussen raad en college overeenkomstig het bestuurlijk kader.
Subdoel 1.e	Verordeningen Omgevingswetproof Verordeningen zijn aangepast aan de Omgevingswet
Inspanning	We vervangen verwijzingen in verordeningen naar regelgeving die in de Omgevingswet opgaat door de betreffende artikelen uit de Omgevingswet, checken of er nog sprake is van consistentie en laten de verordeningen opnieuw vaststellen.
Subdoel 2.a	Integraal werken. Experimenteren en leren.
Inspanning	We doen ervaring op met de vereiste integrale manier van werken door aan de slag te zijn met de kerninstrumenten. Dit doen we zowel binnen onze organisatie als daarbuiten met inwoners, ketenpartners en medeoverheden.
Subdoel 2.b	Klantreizen en serviceformules Visie op dienstverlening helder voor inrichten DSO
Inspanning	We onderzoeken de ervaringen en contactmomenten van klanten en stellen veel voorkomende serviceformules op.

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Subdoel 3.a	Digitaal Stelsel (DSO). Initiatiefnemers en stakeholders hebben een gelijkwaardige informatiepositie en kunnen op eenvoudige wijze zien welke (spel)regels op initiatieven van toepassing zijn.
Inspanning	Onder regie van een regionale Regisseur Omgevingswet (DSO) werken we verder aan het oprichten en inrichten van ons informatiehuis.
Subdoel 3.b	Gegevenskwaliteit Om aan te kunnen sluiten op het DSO dient de kwaliteit van onze gegevens te voldoen aan de criteria die gesteld worden vanuit het project gegevenskwaliteit.
Inspanning	We brengen onze gegevens in overeenstemming met de kwaliteitscriteria, zodat we tijdig kunnen aansluiten op de landelijke voorziening.
Subdoel 4	Een goed functionerende regio.
Inspanning	We maken samenwerkingsafspraken om regionale opgaven verder uit te werken en kiezen daarbij voor logische coalities. De opgave kan de regio bepalen of een gebied kan worden aangemerkt als van regionale betekenis omdat daar veel vraagstukken bij elkaar komen (zoals bijvoorbeeld het Biosciencepark en de bijbehorende mobiliteit).
Subdoel 5	Heldere ambities voor herstructurerings- of transformatiegebieden
Inspanning	Voor te herstructureren of te transformeren gebieden die voortkomen uit de analyse voor het Omgevingsplan stellen we gebiedsvisies of ontwikkelperspectieven op.
Subdoel 6	Ontwikkeling Biosciencepark e.o.
Inspanning	We ronden de bestemmingsplannen voor het Biosciencepark en omliggende woningen af
Subdoel 7	Ontwikkeling van De Geesten
Inspanning	We faciliteren initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen uit de Gebiedsvisie De Geesten
Subdoel 8	Ontwikkelingen Frederiksoord Zuid
Inspanning	We ronden het bestemmingsplan voor Frederiksoord Zuid af. Dit bestemmingsplan maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Frederiksoord Zuid dat in de gemeente Katwijk en Oegstgeest ligt. Het betreft hier alleen het bestemmingsplan voor het Oegstgeester deel
Subdoel 9	Ontwikkelingen Locatie La France
Inspanning	We ronden het bestemmingsplan voor de herontwikkeling van de locatie La France af.
Subdoel 10	Ontwikkelingen Hofbroukerpark/ Sportpark de Krogt
Inspanning	We werken aan het bestemmingsplan voor dit gebied.
Subdoel 11	Meewerken aan gewenste initiatieven.
Inspanning	Gewenste initiatieven waaraan snel kan worden meegewerkt, handelen we af door het verlenen van vergunningen

Beleidsthema Ruimtelijke structuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Ruimtelijk beleid	669	-14	655	1.096
Milieubeleid	482	0	482	473
Totaal	1.152	-14	1.138	1.570

Beleidsthema Reiniging

Doel van dit thema	We dragen bij aan de circulaire economie door verdere afvalscheiding en het verminderen van het restafval. Daarnaast zorgen wij voor een schone openbare ruimte met behoud van het huidige uiterlijk.
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ In de afvalbranche is er een fikse prijsstijging in zowel verwerking als in transportkosten van afvalstromen in de milieustraat te zien. Dit heeft o.a. te maken met de marktontwikkelingen van hogere verbrandingsprijzen, door weinig concurrentie en hogere belastingen. ■ De samenwerking in de regio met betrekking tot dit thema wordt steeds groter. Hier gaan wij vanuit de gemeente Oegstgeest graag in mee. ■ Er zijn verschillende technische en marktontwikkelingen op het gebied van grondstoffenverwerking die invloed hebben op de keuzes in ons beleid.

Reiniging

Subdoel 1	Wij dragen zorg voor het voortzetten van de optimale inzameling van afval en grondstoffen.
Inspanning	Dit doen wij door te zorgen voor goede haalvoorzieningen voor restafval, groente-, fruit- en tuinafval en plastic verpakkingen. En we zorgen voor gemakkelijke brengvoorzieningen voor onder andere glas, oud papier, textiel, klein chemisch afval, elektrische apparaten en grof (tuin) afval.
Subdoel 2	Wij zorgen voor een schone openbare ruimte met behoud van het huidige uiterlijk.
Inspanning	Dit doen wij door onze reguliere reinigingstaken voort te zetten en deze op een optimale manier uit te voeren

Beleidsthema Reiniging

Subdoel 3

We dragen bij aan de circulaire economie door verdere afvalscheiding en het verminderen van het restafval. In 2023 wordt minimaal 75% van het afval gescheiden aangeboden, en hebben we de hoeveelheid afval gereduceerd tot maximaal 100 kg per inwoner per jaar.

Dit doen wij door het opstellen van het uitvoeringsplan voor het project Van Afval Naar Grondstof naar aanleiding van de vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast zullen wij zo snel mogelijk met de uitvoer starten.

Beleidsthema Reiniging (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Reiniging	2.756	-3.684	-928	-791
Totaal	2.756	-3.684	-928	-791

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West Holland

Uitvoeren van de wettelijke milieutaken.

Gemeente Leiden

Inzamelen diverse huishoudelijke afvalstromen.

Financiën

Meerjarenoverzicht

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleidsthema Groen en water	Lasten	2.613	2.274	2.035	2.101	2.115	2.124
	Baten	-566	0	0	0	0	0
Saldo		2.047	2.274	2.035	2.101	2.115	2.124
Beleidsthema Ruimtelijke structuur	Lasten	966	1.584	1.152	1.034	1.035	1.034
	Baten	-34	-14	-14	-14	-14	-14
Saldo		933	1.570	1.138	1.020	1.021	1.020
Beleidsthema Reiniging	Lasten	2.288	2.440	2.756	2.794	2.947	3.004
	Baten	-3.071	-3.231	-3.684	-3.705	-3.893	-3.893
Saldo		-783	-791	-928	-911	-946	-889
Programma	Lasten	5.867	6.298	5.943	5.929	6.096	6.161
	Baten	-3.670	-3.245	-3.698	-3.719	-3.906	-3.906
Saldo van baten en lasten		2.197	3.053	2.245	2.210	2.190	2.255
Reserves	Toevoeging	0	500	0	0	0	0
	Onttrekking	-51	-51	-59	-51	-51	-51
Mutaties reserves		-51	449	-59	-51	-51	-51
Resultaat		2.146	3.502	2.186	2.159	2.139	2.204

Toelichting financiële afwijkingen

Beleidsthema Groen en Water

Het verschil tussen de lasten in de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Groen en Water is voornamelijk te verklaren door hogere lasten in 2019 i.v.m. de dotatie aan de voorziening voor extra vervanging van bomen i.v.m. droogte (€ 220.000). Daarnaast zijn er in 2019 incidentele budgetten opgenomen voor bomenkap-vergunning en wandelpad Oegstgeester kanaal (samen € 34.000). Ook worden er in 2019 extra lasten doorbelast via de KVS (Kostenverdeelstaat) (€ 57.000). In 2020 zijn er extra lasten begroot i.v.m. areaal uitbreiding (€ 49.000). Tenslotte zijn er in 2019 lagere kapitaallasten begroot t.o.v. 2020 (€22.500).

Ruimtelijke structuur

Het verschil tussen de lasten in de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Ruimtelijke structuur is voornamelijk te verklaren door incidentele budgetten in 2019 voor de omgevingswet (€297.000), actualisatie structuurvisie (€100.000) en projecten ruimtelijk beleid (€111.000), extra lasten begroot in 2019 voor BREEAM certificering (€15.000). Tenslotte is er in 2019 ook een hogere doorbelasting via de KVS (€66.000). Daarentegen zijn er advieskosten geraamd in 2020 ten behoeve van de gebiedsvisie de Geesten (€148.000) en is de bijdrage aan de Omgevingsdienst West Holland in 2020 toegenomen (€9.000).

Reiniging

Het verschil tussen lasten in begroting 2019 en 2020 op beleidsthema reiniging is voornamelijk te verklaren door hogere lasten in 2020 voor transportkosten en vuilverwerking (€319.000), hogere kapitaallasten van (€29.000) en storting in de voorziening (€17.000). Daarnaast zijn er in 2020 minder lasten doorbelast vanuit de KVS (€49.000).

Het verschil tussen baten in begroting 2019 en 2020 op beleidsthema reiniging zijn de hogere baten in 2020 i.v.m. kostendekkendheid en indexering van de baten (€284.000), ook zijn er extra baten geraamd in verband met de stijging van transportkosten en vuilverwerking (€319.000). In 2019 zijn er extra baten geraamd in verband met vrijval uit de voorziening (€150.000).

Reserves

Incidentele storting 2019 in de reserve Omgevingswet €500.000 en een mutatie van €8.000 in onttrekkingen aan de reserve Onderhoud Klinkenbergerplas in 2020.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-51	-51	-59	-51	-51	-51
Saldo		-51	-51	-59	-51	-51	-51
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	0	500	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	500	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 1		-51	449	-59	-51	-51	-51

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST																																																																																												
In mijn buurt is voldoende groen	%	2019	2017	80%	n/b	Veiligheidsmonitor ¹	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	80%	n/b			In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	%	2019	2017	74,8%	67,3%	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	74,8%	67,3%	Ranglijst woonaantrekkelijkheid	Positie	2019	2019	6	nvt	Elsevier	Oegstgeest	2020	2019	6	nvt	Schaalscore fysieke voorzieningen in de buurt	Schaal 0-10	2019	2017	6,7	6,3	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	6,7	6,3	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2019	2017	9,6	10,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,6	10,4	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,4	14,1	De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV
In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	%	2019	2017	74,8%	67,3%	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	74,8%	67,3%			Ranglijst woonaantrekkelijkheid	Positie	2019	2019	6	nvt	Elsevier	Oegstgeest	2020	2019	6	nvt	Schaalscore fysieke voorzieningen in de buurt	Schaal 0-10	2019	2017	6,7	6,3	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	6,7	6,3	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2019	2017	9,6	10,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,6	10,4	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,4	14,1	De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174								
Ranglijst woonaantrekkelijkheid	Positie	2019	2019	6	nvt	Elsevier	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2019	6	nvt			Schaalscore fysieke voorzieningen in de buurt	Schaal 0-10	2019	2017	6,7	6,3	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	6,7	6,3	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2019	2017	9,6	10,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,6	10,4	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,4	14,1	De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																				
Schaalscore fysieke voorzieningen in de buurt	Schaal 0-10	2019	2017	6,7	6,3	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	6,7	6,3			De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2019	2017	9,6	10,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,6	10,4	De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,4	14,1	De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																																
De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2019	2017	9,6	10,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	9,6	10,4			De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	9,4	14,1	De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																																												
De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2019	2017	9,4	14,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	9,4	14,1			De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest	2020	2017	76	70,9	Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																																																								
De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2019	2017	76	70,9	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	76	70,9			Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest	2020	2017	15%	n/b	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																																																																				
Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2019	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest																																																																																												
		2020	2017	15%	n/b			Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV	2020	2017	174	174																																																																																
Fijn huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner/ jaar	2019	2016	181	189	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV																																																																																												
		2020	2017	174	174																																																																																														

1) Uitkomsten Veiligheidsmonitor 2019 zijn begin 2020 pas bekend.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
Het openbaar groen (met uitzondering van hagen, bosplantsoenen en beschoeiingen) en water voldoet op het moment van meten aan beeldkwaliteit CROW B	minimaal 90%	minimaal 90%	minimaal 90%	minimaal 90%	Onafhankelijke schouw	Op 24 september 2015 is besloten dat we de openbare ruimte dienen te onderhouden op beeldkwaliteit B. Een uitzondering geldt voor hagen, bosplantsoenen en beschoeiingen: deze mogen beeldkwaliteit CROW C hebben. Omdat kwaliteit geen constante is, mag maximaal 10% van het areaal beneden het vastgestelde beeld liggen.
Minimaal 52% gescheiden inzameling van huishoudelijk afval	52%	52%	52%	52%	Eigen afvalregistratie	Doelstelling vanaf 2023 is minimaal 75%.
Minimaal 75% gescheiden inzameling grof huishoudelijk afval	75%	75%	75%	75%	Eigen afvalregistratie	

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	M. Huizing	Ruimte / Beheer en onderhoud
Riolering	P. Glasbeek	Beheer en onderhoud

Waar dit programma over gaat:

Dit programma gaat over de verkeerssituatie en de riolering binnen Oegstgeest. Wij zorgen voor de verkeerssituatie en bereikbaarheid door uitvoering te geven aan het mobiliteitsplan. In het mobiliteitsplan 2017-2027 staat onze visie over deze thema's en een uitvoeringsplan om knelpunten in het dorp aan te pakken. Het beheer van riolering is een onderdeel van het omgaan met water in de gehele waterketen. Daartoe is het Integraal Waterketenplan (IWKP) opgesteld in de Leidse regio. De gemeentelijke taak is vooral gericht op het inzamelen van stedelijk afvalwater en dit transporteren naar de zuivering en het afvoeren van regenwater naar de open watersystemen of zuivering. Ook het opvangen van de effecten van klimaatveranderingen samen met alle belanghebbenden valt hieronder.

Trefwoorden:

Verkeer, Mobiliteit, Verkeersveiligheid, Bereikbaarheid, Parkeren, Wegbeheer, Lichtmasten. Water, Opgang Stedelijk Afvalwater.

Programmadoelstelling

Een duurzame, bereikbare en veilige woon- en werkomgeving waarbij we zoveel mogelijk op efficiënte, duurzame en milieuverantwoordelijke wijze de openbare ruimte beheren, en op dezelfde manier omgaan met het water in onze leefomgeving in de meest brede zin van het woord.

Beleidsthema Mobiliteit

Doel van dit thema	Het verbeteren van de verkeersveiligheid en het zorgen voor goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid. Het op peil houden van het basisniveau van de wegen, fiets en voetpaden in de gemeente inclusief het wegmeubilair zoals lichtmasten, verkeersborden, palen, etc.
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Er zal meer en meer elektrisch gereden worden waardoor de vraag naar laadpalen zal vergroten (bron RVO/ANWB). ■ Het totale verkeersvolume neemt toe (bron CBS).

Verkeer

Subdoel 1	Verbeteren van de verkeersveiligheid.
Inspanning	Dit doen wij door de uitvoer van ons mobiliteitsplan waarbij we schoolzones aanleggen. De Geveerstraat en het kruispunt van de Geveerstraat en de Kempenaerstraat herinrichten, meer verkeerseducatie geven aan verschillende doelgroepen. Ook geven wij verkeersadviezen waar nodig.
Subdoel 2	Behouden van het huidige niveau van bereikbaarheid.
Inspanning	Dit doen wij de Geveerstraat, de Rijnszichtweg (west) en de Rijnsburgerweg herinrichten. Ook geven wij verkeersadviezen waar nodig.
Subdoel 3	Zorg dragen voor voldoende parkeergelegenheid.
Inspanningen	Dit doen wij door te zorgen voor de realisatie van oplaadpalen voor auto en fiets. Ook geven wij verkeersadviezen waar nodig.
Subdoel 4	Het goed berijd- en loopbaar houden van de wegen fietspaden en voetpaden.
Inspanning	Dit doen wij door structureel herestraat /hertegelprogramma's uit te voeren. Door middel van inspectierondes worden prioriteiten vastgesteld om aan de basiskwaliteitsniveaus te voldoen.
Subdoel 5	Onkruidvrij houden van verharding
Inspanning	Dit doen wij door met duurzame middelen verharding onkruid vrij te houden.
Subdoel 6	Openbare verlichting energiearm maken
Inspanning	Dit doen wij door het uitvoeren van het vervangingsprogramma conform het beheerplan Openbare Verlichting 2015, waarbij zoveel als mogelijk LED verlichting wordt toegepast
Subdoel 7	Hoofdwegen en belangrijke fietspaden en bruggen berijdbaar houden bij ijzel sneeuw en/of bevroering.
Inspanning	Dit doen wij door het actualiseren en uitvoeren van het gladheid bestrijdingsplan.

Beleidsthema Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Verkeer	272	-14	257	330
Wegen, straten en pleinen	2.469	-40	2.429	2.636
Totaal	2.741	-55	2.686	2.966

Beleidsthema Riolering

Doel van dit thema Wij zorgen voor de (afval) waterketen in deze regio samen met de partners die betrokken zijn bij het Integraal Water Keten Plan in de Leidse regio.

Ontwikkelingen Klimaatverandering zorgt voor extreme buien. Door middel van een stresstest doen wij onderzoek doen naar de gevolgen hiervan en en nemen wij eventuele maatregelen.

Riolering

Subdoel 1 Duurzaam beschermen van de volksgezondheid (schoon drinkwater en verwerken afvalwater)

Inspanning Dit doen wij door samen met de partners betrokken bij het integraal water keten plan zorg te dragen voor het inzamelen, verwerken en lozen van afvalwater op een duurzame en efficiënte manier.

Subdoel 2 Duurzaam beschermen natuur en milieu (bodem, grond- en oppervlaktewater)

Inspanning Dit doen wij door al het stedelijk afvalwater in te zamelen en aan te bieden bij een zuivering. Het riool overstorten beperken we zoveel als mogelijk.

Subdoel 3 Op peil houden kwaliteit leefomgeving (hemelwater, grondwater; droge voeten)

Inspanningen Dit doen wij door de uitkomsten van de geplande klimaatstresstest te onderzoeken. We krijgen hiermee inzicht met welke klimaatgevolgen wij te maken zullen krijgen en in eventuele te nemen maatregelen. Daarnaast onderzoeken wij hoe regenwater deels in de woonwijken opgeslagen kan worden en is te benutten in en om de wijk. Hierbij zorgen wij ervoor dat afvoer van overtollig hemelwater en de regulering van grondwater geen nadelige invloed hebben op de verwerking van afvalwater of op de kwaliteit van oppervlaktewater.

Beleidsthema Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Riolering	1.916	-2.418	-502	-731
Totaal	1.916	-2.418	-502	-731

Financiën

Meerjarenoverzicht

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	2.189	3.020	2.741	2.994	3.164	3.195
	Baten	-125	-55	-55	-55	-55	-55
Saldo		2.064	2.966	2.686	2.940	3.109	3.140
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.571	1.643	1.916	1.948	1.992	2.081
	Baten	-2.292	-2.373	-2.418	-2.452	-2.497	-2.522
Saldo		-721	-731	-502	-504	-505	-440
Programma	Lasten	3.760	4.663	4.657	4.942	5.155	5.276
	Baten	-2.417	-2.428	-2.473	-2.506	-2.551	-2.576
Saldo van baten en lasten		1.342	2.235	2.184	2.436	2.604	2.700

Toelichting financiële afwijkingen

Mobiliteit

Het verschil in lasten tussen de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Mobiliteit wordt in hoofdzaak veroorzaakt door hogere lasten in 2019. Deze hogere lasten betreffen een budget (€555.000) voor de afronding van de openbare ruimte rond de Kasteeltorens in de wijk Poelgeest, een incidenteel budget medezeggenschap buurtwijken (€50.000) en een incidentele last voor snelheidsdisplays (€10.000). In 2020 zijn hogere lasten voor kapitaalslasten geraamd (€189.000), areaal uitbreiding (€45.000) en storting in de voorziening onderhoud wegen (€147.000). In 2019 is tevens een hogere doorbelasting van uit de KVS begroot (€50.000).

Riolering

Het verschil van lasten tussen 2019 en 2020 op het beleidsthema Riolerings worden veroorzaakt door hogere lasten in 2020 voor riolering (€39.000), hogere kapitaalslasten (€140.000), hogere doorbelasting vanuit de KVS (€125.000) en storting in de voorziening (€109.000). In 2020 zijn er lagere lasten begroot door risico gestuurd werken (€140.000).

Het verschil tussen de baten in de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Riolerings wordt veroorzaakt door indexering van de baten in 2020 (€60.000), en per saldo lagere baten op diverse onderdelen (€15.000).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Verrekening reserves programma 2	0	0	0	0	0	0

Een toelichting op de financiële mutaties op de reserves staat in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Ervaren verkeersdrukke ¹	%	2019	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2020	n/b	n/b	n/b		
Hoe vaak heeft u te maken met een onveilige verkeerssituatie in uw buurt? ¹	%	2019	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2020	2017	0,54	n/b		
Ongevallen	Aantal per 1.000 inw.	2019	2016	4,3	7,4	Waarstaatje gemeente.nl - Openbare orde en veiligheid	Oegstgeest
		2020	2016	4,3	7,4		
In mijn buurt is er voldoende parkeergelegenheid ¹	%	2019	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2020	2017	0,33	n/b		
Hernieuwbare elektriciteit ²	%	2019	2016	2	12,9	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	BBV
		2020	2017	2,4	16,9		
In de buurt is het buiten goed verlicht	%	2019	2017	0,83	0,77	Veiligheidsmonitor ³	Oegstgeest
		2020	2017	0,83	0,77		
In de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden	%	2019	2017	0,772	0,681	Veiligheidsmonitor ¹³¹⁴	Oegstgeest
		2020	2017	0,772	0,681		

1) Meenemen in de regio-enquête.

2) Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

3) Uitkomsten Veiligheidsmonitor 2019 zijn begin 2020 pas bekend.

Prestatie-indicator

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
Wegen, straten en pleinen voldoen op het moment van meten aan beeldkwaliteit CROW B	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Onafhankelijke schouw	Op 24 september 2015 heeft de raad besloten dat de openbare ruimte dient te worden onderhouden op beeldkwaliteit B. Omdat de kwaliteit geen constante is mag maximaal 10% van het areaal beneden het vastgestelde beeld liggen.

4.1.3 Programma 3 Wonen en Economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	P. Glasbeek / E.R. Jaensch / M.E. Huizing	Ruimte
Economie	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Beheer en onderhoud / Ruimte

Waar dit programma over gaat:

Dit programma gaat over de beleidsvelden wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Zowel wonen, economie als vastgoed kennen verschillende (maatschappelijke) ontwikkelingen die vragen om ruimte. Er is vraag naar ruimte door inwoners, verenigingen en organisaties die economische en maatschappelijke activiteiten willen ontplooiën. De economie versterken we door samen te werken met ondernemers en de regio. Oegstgeest hoort al jaren tot de allerbeste woongemeente in Nederland, die positie willen we houden en versterken. Voor de woningmarkt en woonruimteverdeling werken we samen met lokale en regionale partners. Tot slot geven wij binnen dit programma invulling aan ons vastgoed- en grondbeleid.

Trefwoorden:

Vestigingsklimaat, ondernemers, bedrijven, MKB, retail, winkeliers, horeca, Leiden Bio Science Park, De Boeg,bedrijventerreinen, Economie071, Dorpsmarketing, Fairtrade, weekmarkt, woonklimaat, woningmarkt, woonruimteverdeling, nieuwbouw, woonvisie, vastgoed / maatschappelijke voorzieningen.

Programmadoelstelling

De inwoners, bedrijven en ondernemers van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat bieden.

Beleidsthema Wonen

Doel van dit thema	Voldoende aantrekkelijke en toekomstbestendige woningen voor de inwoners van Oegstgeest, in een prettige woonomgeving. Een aanbod dat met zijn tijd meegaat en dat aansluit op de specifieke behoeften van onze inwoners, van jong tot oud, van arm tot vermogend, en van gezond tot beperkt.
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Schaarste aan woningen. Oegstgeest heeft een fantastisch woonklimaat en heeft een grote aantrekkingskracht op mensen van buiten. Er is een toenemende schaarste aan woningen. ■ Energie verbruik. Het wonen kost nog teveel energie en moet dit op termijn terug naar energie-neutraal. ■ Het aantal inwoners dat wonen met zorg nodig heeft, groeit.

Wonen

Subdoel 1	Meer toekomstbestendige en duurzame woningen voor alle inwoners van Oegstgeest.
Inspanning	Dit doen we door afspraken te maken met de woningcorporaties over het energie-neutraal uitvoeren van nieuwbouw, en het verduurzamen van de bestaande sociale woningen. Daarnaast maken we afspraken met woningcorporaties, ontwikkelaars en zorginstellingen om voldoende adequate woningen te realiseren voor inwoners met een zorgvraag. Voor de verduurzaming van de woningvoorraad werken we regionaal samen, en stemmen we af, met (overheids)partners. We werken met het duurzaam bouwloket samen om woningeigenaren te stimuleren om tot verduurzaming van hun woningen over te gaan.
Subdoel 2	We stemmen het woningaanbod af op de behoefte van onze inwoners en de regio.
Inspanning	Dit doen we door afspraken te maken met de woningcorporaties en de ontwikkelaars over het realiseren van voldoende betaalbare woningen voor de lage- en middeninkomens, en speciale doelgroepen. Ook wordt in 2019/2020 op basis van de woningmarktanalyse 2019, een aangepaste woonvisie opgesteld. De uitkomsten vertalen we in uitvoeringsafspraken met corporaties en ontwikkelaars. We monitoren de regionale afspraken over de verdeling van de nieuw te bouwen woningtypen, het percentage sociale woningbouw en de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Eventuele aanpassingen stemmen we af met de regio gemeenten. We ondersteunen starters met de starterslening. We spreken met ontwikkelaars af dat zij bij de realisatie van sociale huurwoningen samenwerking te zoeken met woningcorporaties. We actualiseren de beleidsregels stimulering sociale woningbouw. Deze regels bepalen welke vergoeding een partij ontvangt/betaalt indien een partij meer/minder sociale (huur)woningen realiseert dan de vastgestelde norm.

Beleidsthema Wonen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Wonen	219	0	219	109
Volkshuisvesting	17	-1	15	72
Bouw en woningtoezicht	726	-1.062	-336	-347
Vastgoedregistratie	66	0	66	66
Apv	68	-34	34	-2
Grondexploitaties	5.875	-5.949	-74	-608
Projecten overig	100	-5	95	1.126
Monumentenzorg	13	-9	5	10
Totaal	7.084	-7.060	24	425

Beleidsthema Economie

Doel van dit thema Versterken van het ondernemers- en vestigingsklimaat. En zorgen dat de gemeente voldoende vastgoed bezit wat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan onze doelstellingen binnen de verschillende beleidsvelden.

Ontwikkelingen Economie:

- Regionale samenwerking om het vestigingsklimaat voort te zetten en nieuwe ontwikkelingen hierin volgen met Holland Rijnland, Economie071 en Leiden Bio Science Park.
- De bedrijvigheid in Oegstgeest neemt toe. Op de Boeg en het op Oegstgeester deel van het Bio Science Park wordt volop gebouwd.

Economische ontwikkeling

Subdoel 1 Facilitering van bedrijven op De Boeg en Bio Science Park

Inspanning Dit doen we door bedrijven te faciliteren bij vergunningverlening, contact over voortgang te houden en te zorgen voor goede relatie tussen gemeente en ondernemers. Een zgn. warm bad voor de bedrijven en verbinding met lokale MKB

Subdoel 2 Versterking van het regionale vestigingsklimaat.

Inspanning Dit doen we door deel te nemen aan de samenwerkingsverbanden Economie071, Holland Rijnland en Leiden Bio Science Park. En door concrete projectdeelname aan Economie071-projecten: waarvan het Expat Centre Leiden (ECL) is sinds 1 juni jl. zelfstandig is geworden daardoor geen 071-project meer. Het convenant met het ECL is verlengd tot 1 januari 2021. Voor het nieuwe project van Economie071 de Human Capital Agenda volgt een projectplan na de zomer van 2019.. Het project Circulair bouwen zit nog in de aanjaagfase.

Subdoel 3 Versterking van het Leiden Bio Science Park, ontwikkeling van het Oegstgeester gedeelte.

Inspanning Voor het LBSP is een nieuwe parkorganisatie in wording. Met nieuw elan en een nieuwe visie zal het LBSP verder versterkt worden. Nieuwe bedrijvigheid op de locatie Oegstgeest worden gefaciliteerd.

Subdoel 4 Oegstgeest op de kaart zetten en houden .

Inspanning De Stichting Dorpsmarketing initieert verschillende activiteiten, waaronder organisatie van Oegst Live. Sinds begin 2019 communiceert Dorpsmarketing intensief. De nieuwe slogan 'Terug naar Oegstgeest' is op steeds meer locaties in het dorp te zien. De gemeente heeft regelmatig overleg met Dorpsmarketing voor afstemming en faciliteren van de activiteiten. Dorpsmarketing zal de werkgroep Fairtrade ondersteunen op het gebied van communicatie. In 2020 wordt de evaluatie van de eerste drie jaar Dorpsmarketing uitgevoerd, inclusief een voorstel voor de toekomst. Dorpsmarketing neemt actief deel aan het project Regiomarketing van Economie071 waarmee veel regiobewoners bereikt worden.

Markt

Subdoel 1 Versterken van de winkelgebieden en weekmarkt.

Inspanningen Dit doen wij door winkelgebieden te faciliteren door middel van advies en ondersteuning aan de winkeliersverenigingen. De ondernemers in De Kempenaerstraat willen een plan laten opstellen voor verbetering van de openbare ruimte in samenwerking met de gemeente. De weekmarkt zal worden verzelfstandigd wanneer er voldoende draagvlak is bij de marktcoöpiënten. Wij begeleiden en monitoren de (verzelfstandigde) weekmarkt.

Beheer gemeentelijk vastgoed

Subdoel 1 Oegstgeest heeft voldoende gemeentelijk vastgoed, dat conform de wettelijke eisen is onderhouden, nu en in de toekomst.

Inspanningen Dit doen wij door het vastgoed te onderhouden conform de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen. Ook blijven wij werken aan de verduurzaming van onze eigen gebouwenportefeuille.

Subdoel 2 Zorgen dat Oegstgeest voldoende kwalitatief (multifunctionele) accommodaties heeft waarin verschillende gebruikers naar tevredenheid kunnen samenwerken.

Inspanningen Wij doen dit door te sturen op effectief en efficiënt gebruik van ons vastgoed door middel van het stimuleren van medegebruik. Ook zetten wij een online reserveringssysteem op voor diverse gebouwen.

Subdoel 3 Het verleggen van verantwoordelijkheden voor maatschappelijk vastgoed naar partijen in de samenleving, waarbij de gemeente faciliteert, verbindt en ondersteunt wanneer voorzieningen niet door de markt of maatschappelijke organisaties gerealiseerd kunnen worden of wanneer de gemeente een wettelijke huisvestingsplicht heeft.

Beleidsthema Economie

Inspanningen Dit doen wij door indien de situatie zich aandient per geval te onderzoeken welke taken aan de markt dan wel aan maatschappelijke partijen kunnen worden overgelaten.

Beleidsthema Economie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Economische ontwikkeling	403	-57	347	354
Markt	46	-43	3	-4
Grondbeleid en transacties	15	-26	-11	27
Beheer gemeentelijk vastgoed	317	-64	253	288
Totaal	781	-189	591	665

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

De vof Oegstgeest aan de Rijn We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren.

Financiën

Meerjarenoverzicht

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleidsstema Wonen	Lasten	3.401	17.969	7.084	6.203	1.209	1.209
	Baten	-7.203	-17.544	-7.060	-6.449	-1.482	-1.591
Saldo		-3.802	425	24	-245	-273	-382
Beleidsstema Economie	Lasten	699	853	781	782	781	779
	Baten	-378	-188	-189	-189	-189	-189
Saldo		321	665	591	593	592	590
Programma	Lasten	4.100	18.822	7.865	6.986	1.990	1.988
	Baten	-7.581	-17.732	-7.250	-6.638	-1.672	-1.780
Saldo van baten en lasten		-3.481	1.090	615	348	319	208
Reserves	Toevoeging	1.351	3.056	0	0	0	0
	Onttrekking	-586	-1.000	0	0	0	0
Mutaties reserves		765	2.056	0	0	0	0
Resultaat		-2.717	3.146	615	348	319	208

Toelichting financiële afwijkingen

Wonen

Het verschil tussen de lasten in de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Wonen worden in hoofdzaak veroorzaakt door incidentele lasten in 2019, namelijk ASC (€571.000), WABO leges (€415.000, zie ook baten), bijdrage RijnGouwelijn (€1.000.000), kosten van o.a. De Geesten en de motie verkabeling (€381.500) en de afname van de lasten in de grondexploitaties (€ 8.580.000). Daarnaast zijn er nog hogere lasten i.v.m. digitalisering bouwdoossiers (€40.000), VTH applicatie (€10.000), erfgoednota (25.000) en formatiewijziging (€31.000). In 2020 zijn er, hogere kapitaalslasten (€26.000) en hogere doorbelasting vanuit KVS (€138.000).

Het verschil tussende baten in de begrotingen 2019 en 2020 op het beleidsthema Wonen worden in hoofdzaak veroorzaakt door de grondexploitaties. In 2020 nemen de baten grondexploitaties af met €8.580.000. Daarnaast is er nog een incidentele baat in 2019 van het ASC (€1.485.000). Daarnaast nemen in 2020 de WABO leges af met €451.000 en de baten uit hoofde van anterieure overeenkomsten nemen toe met €29.000.

Onderverdeling Beleidsstema Wonen		2020	2021	2022	2023
(bedragen x € 1.000)					
Grexen	Lasten	5.875	4.989	0	0
Grexen	Baten	-4.307	-1.488	0	0
Mutatie voorraad		-1.568	-3.501	0	0
Overig	Lasten	1.209	1.214	1.209	1.209
Overig	Baten	-1.185	-1.298	-1.482	-1.591
Saldo		24	-83	-273	-382

Economie

De hogere lasten in 2019 worden veroorzaakt door de bijdrage technolab (€25.000), formatiewijziging (€22.000), samenwerking regio (€20.000), en storting in de voorziening conform het Meerjaren onderhoudsplan. (€7.000). In 2020 nemen de kapitaallasten toe (€12.000) en neemt de doorbelasting vanuit de kostenverdeelstaat af (€11.000)

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve prog 3	Toevoeging	178	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		178	0	0	0	0	0
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	0	450	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	450	0	0	0	0
Egalisatiereserve WABO	Toevoeging	973	185	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		973	185	0	0	0	0
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	0	2.421	0	0	0	0
	Onttrekking	-475	0	0	0	0	0
Saldo		-475	2.421	0	0	0	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	200	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-111	0	0	0	0	0
Saldo		89	0	0	0	0	0
Reserve Bijdrage RijnGouwelijn	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-1.000	0	0	0	0
Saldo		0	-1.000	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 3		765	2.056	0	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Prettig wonen in de buurt	Rapportcijfer	2019	2017	7,8	7,5	Veiligheidsmonitor ¹	Oegstgeest
		2020	2017	7,8	7,5		
Demografische druk ²	%	2019	2018	81,7	69,6	CBS - Bevolkingsstatistiek	BBV
		2020	2019	81,4	69,8		
Nieuw gebouwde woningen ³	Aantal per 1.000 woningen	2019	2016	8	7,2	ABF - Systeem Woningvoorraad	BBV
		2020	2016	8	7,2		
Functiemenging ⁴	%	2019	2017	41,6	52,4	LISA	BBV
		2020	2018	42,3	52,8		
Verhuisbewegingen (naar en vanuit gemeente)	Aantal per 1.000 inw.	2019	2015	79,5	53,4	WSJG	Oegstgeest
Ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	%	2019	2017	65,7	60,1	Veiligheidsmonitor ¹³¹¹	Oegstgeest
		2020	2017	65,7	60,1		
Vestigingen (van bedrijven) ⁵	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2019	2017	115,9	139,7	LISA	BBV
		2020	2018	130	145,9		
Waardering vestigingsklimaat ⁶	Schaal 0-10	2019	n/b	n/b	n/b	Peiling ondernemersklimaat (POK)	Oegstgeest
		2020	n/b	n/b	n/b		
Rapportcijfer tevredenheid vergunningverlening (overall score)	Rapportcijfer	2019	n/b	n/b	n/b	Klanttevredenheids- onderzoek Omgevingsvergunning	Oegstgeest
		2020	n/b	n/b	n/b		
Omvang werkgelegenheid	Aantal banen/per 1.000 inw.	2019	2018	442,5	663	WSJG	Oegstgeest
		2020	2018	442,5	663		
Structuur werkgelegenheid (verdeling naar sector en bedrijfsgrootte)	%	2019		Industrie 12,1 Landbouw 0,4 Handel 16,3 Collectieve dienstverlening 45,4 Zakelijke dienstverlening 23,9 Overige dienstverlening 2,0	Industrie 16,2 Landbouw 2,6 Handel 17,7 Collectieve dienstverlening 29,8 Zakelijke dienstverlening 31,5 Overige dienstverlening 2,3	WSJG	Oegstgeest
				2020			
Gemiddeld energielabel eigen gebouwen ⁷	Label	2019	2018	G	C	Extern bureau	Oegstgeest
		2020	2018	G	C		
Eigen energiegebruik (fossiel) gemeentelijke gebouwen ⁷	Gas in Nm3, energie in Kwh	2019	2018	gas 40.479; stroom 250.817	n/b	Jaarrekeningen leveranciers	Oegstgeest
		2020	2018	gas 40.479; stroom 250.817	n/b		

1) Uitkomsten Veiligheidsmonitor 2019 zijn begin 2020 pas bekend.

2) Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

3) Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

4) De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

5) Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

6) Betreft ondernemersklimaat vergeleken met totale benchmark

7) Betreft gemeentehuis

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
Aanvragen voor reguliere omgevingsvergunningen handelen we 90% af binnen 8 weken of gemotiveerd binnen 14 weken	90%	90%	90%	90%	Registratie SBA	
Aanvragen voor gehandicaptenparkeerkaarten handelen we 95% af binnen 6 weken	95%	95%	95%	95%	Registratie Join	

4.1.4 Programma 4 Sociale infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Inwoners zijn financieel onafhankelijk	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Iedereen doet mee	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Maatschappij
Inwoners hebben een gezonde leefstijl	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Veiligheid in en om het huis	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Mantelzorgers ondersteund	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Jeugdigen ontwikkelen zich goed	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Maatschappij

Waar dit programma over gaat:

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid voor onze inwoners door het verbeteren van straattoezicht en het bewust maken van inwoners hoe om te gaan met cybercriminaliteit. Over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. En over maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo voorzieningen. De zorg voor de jeugd maakt ook deel uit van dit programma. Deze zorg reikt van preventieve programma's, vroeg signalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

Trefwoorden:

Veiligheid, cybercriminaliteit, crisisbeheersing, bijstandsuitkeringen, reïntegratietrajecten/schuldhelpverlening, Wmo, Sociaal Team Oegstgeest (STO), vrijwilligerswerk, eenzaamheid, bibliotheek, lokaal erfgoed, vluchtelingenwerk, welzijn, sportverenigingen, huiselijk geweld, jongerenwerk, mantelzorg, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), jeugdhulp, kinderopvang, peuterspeelzaal, voor en vroegschoolse educatie, leerlingvervoer, onderwijshuisvesting.

Programmadoelstelling

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

Doel van dit thema	Oegstgeest biedt een veilige woon-, werk- en leefomgeving aan haar inwoners.
Ontwikkelingen	De dreiging van cybercriminaliteit groeit. Cybercriminaliteit vanuit Nederland en vanuit het buitenland neemt toe. In het kader van de crisisbeheersing wordt steeds nadrukkelijker toegewerkt naar een crisisorganisatie voor de Leidse regio. In de door de raad vastgestelde prioriteitsstelling Integrale veiligheid 2019-2022 zijn deze onderwerpen opgenomen.

Integrale veiligheid

Subdoel 1	De woonomgeving wordt als veilig gewaardeerd door inwoners en bedrijven. Uitgangspunt daarbij is het versterken of verbeteren van het veiligheidsbeleving van inwoners en bedrijven.
Inspanningen	Dit willen we bereiken door samenwerking met inwoners, bedrijven, politie en gemeentelijke handhaving. Daarnaast willen we burgerinitiatieven voor straat-toezicht stimuleren. Ook draagt het slagen van subdoelen 2 en 3 bij aan het bereiken van het doel.
Subdoel 2	Een lage kans op een woning- en autoinbraak. Uitgangspunt daarbij is het gelijk blijven of verkleinen van het aantal inbraken ten opzichte van vorig jaar.
Inspanningen	Wij willen dit bereiken door activiteiten te ontwikkelen zoals een veiligheidsmarkt, voorlichtingsbijeenkomsten en besmettingsbrieven waarin wij inwoners bewust maken van betere beveiliging van huis en auto en mogelijkheden om inbraken met de buurt tegen te gaan. Dit draagt bij aan subdoel 1.
Subdoel 3	Een grote bereidheid van de burger om de buurt of dorpsgenoten te ondersteunen in het creëren van een veilig dorp. Uitgangspunt daarbij is een verhoging van die bereidheid ten opzichte van vorig jaar.
Inspanningen	Wij willen dit bereiken door inwoners via onze kanalen te attenderen op de mogelijkheid en plicht om deel te nemen aan platforms als burgernet en whats-app groepen. Dit draagt bij aan subdoel 1.
Subdoel 4	Inwoners zijn zich bewust van de gevaren van cybercrime. Ze zijn in staat om de risico's hiervan te beperken.
Inspanningen	Dit doen wij door het geven van informatie te maken we inwoners bewust van de gevaren van cybercriminaliteit en geven wij oplossingen voor hoe te handelen als dit is vastgesteld.
Subdoel 5	Oegstgeest is adequaat voorbereid op taken op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding.
Inspanningen	Dit doen wij door deel te nemen aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Medewerkers van de gemeente Oegstgeest vervullen functies bij regionale incidenten, waarvoor zij regelmatig getraind en opgeleid worden.
Subdoel 6	De gemeente Oegstgeest beschikt over een adequate brandweezorg.

Beleidsthema Veiligheid

Inspanningen	Dit bereiken wij doordat de gemeente Oegstgeest onderdeel is van de Veiligheidsregio Hollands Midden. De daarin ondergebrachte regionale brandweer voldoet aan de gestelde normtijden voor brandweezorg. De gemeente verstrekt hiervoor adequate middelen.
Subdoel 7	Veiligheid voor inwoners is in het gemeentelijk beleid een belangrijke factor.
Inspanningen	Dit wordt bereikt door in nieuwe wet- en regelgeving van de gemeente (APV-evenementenbeleid) veiligheid als standaard mee te nemen in de ontwikkeling van beleids- en uitvoeringsregels.

Wet verplichte ggz

Subdoel 8	Inwoners met een psychische stoornis en die een ernstig nadeel voor zichzelf of een ander veroorzaken krijgen de juiste verplichte zorg.
Inspanningen	We doen dit door mogelijk te maken dat inwoners en professionals hun zorgen kunnen melden bij meldpunt Zorg & Overlast. Daarnaast maken we mogelijk dat de RDOG voor onze gemeente na melding een verkennend onderzoek uitvoert.

Beleidsthema Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Integrale veiligheid	116	0	116	76
Openbare orde en veiligheid	232	-10	222	184
Brandweer	1.322	-97	1.225	1.155
Totaal	1.670	-108	1.562	1.415

Beleidsthema Inwoners zijn financieel onafhankelijk

Doel van dit thema	Inwoners zijn financieel onafhankelijk
Ontwikkelingen	Het Rijk voert een breed offensief over de aansluiting op de arbeidsmarkt van mensen met een beperking als op het terrein van de aanpak van problematische schulden. Wij sluiten hier in de uitvoering op aan.

Inkomen

Subdoel 1 Meer inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum worden financieel ondersteund.

Inspanningen Dit willen bereiken door aan inwoners die daar recht op hebben een bijstandsuitkering te verstrekken en inwoners met een laag inkomen bekend te maken met het minimabeleid (onder andere met de collectieve ziektekostenverzekering).

Subdoel 2 Minder inwoners hebben problematische schulden

Inspanningen Dit willen wij bereiken door onze wettelijke taken op het terrein van schuldhulpverlening uit te voeren door gericht met schuldeisers te werken aan vroegsignalering (o.a. zorgverzekeraars, energieleveranciers en woningcorporaties).

Werk

Subdoel 3 Meer inwoners met een bijstandsuitkering stromen uit naar werk of zijn maatschappelijk actief

Inspanningen We willen dit bereiken door uitkeringsgerechtigden met maatwerk te ondersteunen bij de re-integratie naar werk. Daartoe kopen we trajecten in bij DZB van de gemeente Leiden. Bijvoorbeeld trajecten bij project JAS voor statushouders of project JA+ voor Oudkomers met een taalachterstand. Ook subsidiëren we de Buurtsuper voor het bieden van werkplekken en begeleiding. Arbeidscontracten voor WSW-oud worden gerespecteerd en worden slechts opgeheven indien de WSW-er op natuurlijk wijze uitstroomt. Inwoners met een indicatie beschut werk worden aan het werk geholpen en inwoners met een indicatie voor het doelgroepenregister en die een verantwoordelijkheid van de gemeente zijn, worden begeleid naar werk en ondersteund door loonkostensubsidie. We werken in de regio Holland Rijnland samen aan een zo uniform mogelijke werkgeversbenadering om plaatsing van bijzondere doelgroepen bij werkgevers mogelijk te maken. Uitkeringsgerechtigden die in staat zijn vrijwilligerswerk te doen, worden daartoe gestimuleerd.

Subdoel 4 Kwetsbare jongeren hebben een betere aansluiting op de arbeidsmarkt

Inspanningen Jongeren krijgen indien nodig ondersteuning bij het vinden van betaald werk of een opleiding door inzet van project JA. We benutten de expertise van de DZB om op VMBO scholen in de regio gesprekken te voeren met als doel de overgang naar werk te vergemakkelijken.

Inwoners zijn financieel onafhankelijk (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Inkomen	6.039	-4.427	1.612	1.716
Werk	1.600	0	1.600	1.632
Totaal	7.639	-4.427	3.212	3.348

Beleidsthema Iedereen doet mee

Doel van dit thema	Iedereen doet mee
Ontwikkelingen	In 2020 worden de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de nieuwe inburgeringswet. Tevens krijgt in 2020 de decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg gestalte.

Voorzieningen Wmo/ Statushouders

Subdoel 1 Meer zelfredzaamheid en inclusie voor de meest kwetsbare inwoners. Inclusie is de insluiting in de samenleving van achtergestelde groepen, op basis van gelijkwaardige rechten en plichten

Inspanningen Via het Sociaal Team Oegstgeest bieden we onze inwoners adequate informatie, advies en begeleiding ter bevordering van hun zelfredzaamheid. Zo nodig ondersteunen we inwoners met individuele maatwerkvoorzieningen (bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, woningaanpassingen). Voor kwetsbare inwoners met bijv. GGZ-problematiek bieden we ondersteuning in de vorm van een laagdrempelige inloop en helpen we ook volwassenen met taal- en rekenonderwijs of computervaardigheden (Taalhuis). In verband met de decentralisatie van de maatschappelijke zorg werken we in de Leidse regio aan de lokale en regionale opgaven voor opvang en begeleiding van onze kwetsbare inwoners.

Welzijn

Subdoel 2 Meer inwoners zijn als vrijwilliger actief

Inspanningen We doen dit door vrijwilligersorganisaties te faciliteren met o.a. deskundigheidsbevordering en netwerkvorming, en stimuleren hen om ook op ad hoc en op projectbasis vrijwilligerswerk te laten verrichten. De sociaal makelaar legt verbindingen tussen vrijwilligersorganisaties, zorgorganisaties en burgerinitiatieven.

Subdoel 3 Minder inwoners voelen zich eenzaam

Inspanningen Samen met organisaties, instellingen en inwoners voeren we het project 'Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest' uit. Op deze wijze maken we eenzaamheid bespreekbaar, en streven we ernaar om eenzaamheid te voorkomen en terug te dringen (o.a. met een publiekscampagne).

Subdoel 4 Meer participatie van kinderen uit minimahuishoudens

Inspanningen We willen dit bereiken door het subsidiëren van het JeugdSportFonds, het JeugdCultuurFonds en Stichting Leergeld.

Kunst en Cultuur

Subdoel 5 De deelname aan kunst en cultuur neemt niet af

Inspanningen We faciliteren (nieuwe) initiatieven en amateurverenigingen op het gebied van kunst en cultuur in het dorp en in het onderwijs (bijv. lessen over lokaal erfgoed) en onderhouden de beeldende kunst in de openbare ruimte. Ook ondersteunen we de Bibliotheek/ Volksuniversiteit bij het vergroten van plezier in lezen en de leesvaardigheid (van jong tot oud) en op een breed educatief en cultureel activiteitenaanbod.

Statushouders

Subdoel 6 Statushouders worden ondersteund bij hun inburgering in de samenleving

Inspanningen We subsidiëren Vluchtelingenwerk om statushouders ondersteuning te bieden bij maatschappelijke begeleiding en huisvesting in de gemeente. Ook krijgen statushouders een 2-3 jarig JAS-traject aangeboden.

Iedereen doet mee (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Voorzieningen Wmo	4.159	-101	4.059	3.769
Welzijn	1.113	-70	1.043	1.398
Kunst en Cultuur	762	0	762	932
(niet) Statushouders	75	0	75	95
Totaal	6.109	-171	5.938	6.194

Beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl

Doel van dit thema	Inwoners hebben een gezonde leefstijl.
Ontwikkelingen	Landelijk én lokaal wordt aan de hand van het Nationaal Preventieakkoord veel aandacht besteed aan overgewicht, alcohol- en drugsbruik en een rookvrije generatie.

Volksgezondheid en Sport

Subdoel 1 Minder jeugdigen gebruiken drugs en overmatig alcohol

Inspanningen Dit doen we door actief voorlichting aan te bieden op scholen om zodoende het gebruik van alcohol en drugs te voorkomen. Ook subsidiëren we Jeugd en Jongerenwerk om actief in de wijk jongeren te benaderen en een gezonde leefstijl te stimuleren. We stimuleren daarbij een rookvrije generatie en voeren ons alcoholpreventie- en handavingsplan uit.

Subdoel 2 Meer inwoners hebben een gezond gewicht

Beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl

Inspanningen	Naast onze inzet op meer bewegen, bieden we voorlichting aan op scholen om een gezonde leefstijl te bevorderen en vragen we scholen en sportverenigingen om gezonde voeding aan te bieden.
Subdoel 3	Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegnorm neemt niet af
Inspanningen	Om sporten en bewegen te bevorderen, voeren we de gezamenlijke afspraken met de sportverenigingen uit (sportakkoord). We bieden financiële ondersteuning aan scholen ten behoeve van schoolsportactiviteiten, talentontwikkeling en gekwalificeerde beweegdocenten. Ook zien we toe op de aanschaf en controle van goede en veilige sportmaterialen in gymzalen en de sporthal en zien toe op de controle van de veiligheidsvoorschriften en het onderhoud van de diverse sportaccommodaties/sportvelden in Oegstgeest (meerjarenonderhoudsprogramma's).
Subdoel 4	Meer inwoners zijn weerbaar op internet en social media
Inspanningen	We bieden voorlichting aan op scholen om weerbaarheid te vergroten en werken samen met het Jeugd- en Jongerenwerk om bewustwording rondom social media te vergroten. Voor onze oudere inwoners ondersteunen wij de computercursussen van Radius om hen veilig en weerbaar te maken op internet.

Inwoners hebben een gezonde leefstijl (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Volksgezondheid	1.348	0	1.348	1.245
Sport	1.835	-545	1.290	1.305
Totaal	3.183	-545	2.638	2.549

Beleidsthema Veiligheid in en om het huis

Doel van dit thema	Een veilig thuis door minder huiselijk geweld, het voorkomen van jeugdoverlast en minder valongelukken.
Ontwikkelingen	Het veiligheidshuis wordt doorontwikkeld tot een zorg en veiligheidshuis. Hierdoor zal de aanpak van een complexe casus beter kunnen worden opgepakt. Op 1 januari 2020 zal de Wet verplichte ggz ingevoerd worden. Hierdoor komen er meer vormen van verplichte zorg beschikbaar.

Veiligheidspreventie

Subdoel 1 Minder huiselijk geweld

Inspanningen	We willen dit bereiken door nauw samen te werken bij crisissituaties (Sociaal Team Oegstgeest en het Jeugd en gezinsteam met Veilig Thuis en het Crisis Interventieteam) en daarbij consequent de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in onze lokale teams toe te passen. Ook investeren we in het trainen van onze lokale teams om adequaat te reageren op crisissituaties en werken we volgens de methodiek 1gezin1plan.
--------------	--

Subdoel 2 Jeugdoverlast neemt niet toe

Inspanningen	Dit doen we door samen met onze partners uit het netwerk Jeugdoverlast (gemeente, politie, ambulante jongerenwerker) gesprekken te voeren met jeugdigen en op te treden bij incidenten. Jongeren die in aanraking komen met politie worden via het Jeugd Preventie Team (JPT) intensief begeleid en zo nodig verwezen naar andere hulpverlening. Ook subsidiëren we Stichting Jeugd- en Jongerenwerk voor ambulante jongerenwerk, jongerencoaching en preventieve jeugd- en jongerenactiviteiten.
--------------	---

Subdoel 3 Minder valongelukken

Inspanningen	Het Sociaal Team Oegstgeest stimuleert ouderen om preventieve maatregelen te nemen om valincidenten te voorkomen. Ook ondersteunen we Radius bij het geven van cursussen valpreventie en het op andere manieren onder de aandacht brengen van valpreventie bij hun doelgroepen.
--------------	---

Veiligheid in en om het huis (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Veiligheidspreventie	171	0	171	165
Totaal	171	0	171	165

Beleidsthema Mantelzorgers ondersteund

Doel van dit thema	Mantelzorgers zijn ondersteund
Ontwikkelingen	In december 2018 is een Intentie verklaring Mantelzorg ondertekend door betrokken partijen in Oegstgeest. Doelstelling is om de komende periode toe te werken naar een mantelzorgakkoord om daarmee te komen tot een duurzame en gedragen ondersteuning van mantelzorgers en mantelzorgondersteuning een structurele plaats te geven binnen de werkwijze van hulpverleners en hun netwerken.

Mantelzorg

Subdoel 1 Minder overbelaste mantelzorgers

Beleidsthema Mantelzorgers ondersteund

Inspanningen	We verstrekken subsidies om mantelzorgers goede ondersteuning te bieden en zo overbelasting te voorkomen/ verhelpen en tonen jaarlijks onze waardering voor de mantelzorgers in Oegstgeest. Als sprake blijkt te zijn van mogelijke overbelasting bieden we vervangende zorg (respijtzorg) via de Wmo waarmee mantelzorgers de mogelijkheid hebben hun zorgtaken tijdelijk aan een ander over te dragen.
Subdoel 2	Minder vraagverlegenheid
Inspanningen	Via subsidiering van andere andere burgerinitiatieven en bijvoorbeeld BUUV stimuleren we dat inwoners elkaar helpen.

Mantelzorgers ondersteund (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Mantelzorg	128	0	128	115
Totaal	128	0	128	115

Beleidsthema Jeugdigen ontwikkelen zich goed

Doel van dit thema	Jeugdigen ontwikkelen zich goed
Ontwikkelingen	De doorontwikkeling van de jeugdhulp in de Leidse regio zal leiden tot een nieuwe aanbesteding van zowel de gemeentelijke toegang als het gespecialiseerde jeugdhulpaanbod. Op het terrein van onderwijshuisvesting wordt een nieuw investeringsplan ontwikkeld.

Jeugd / Jeugdzorg

Subdoel 1	Minder opgroei- en opvoedproblemen
Inspanningen	Dit realiseren we door te zorgen voor voldoende en diverse laagdrempelige opvoed- en opgroei-ondersteuning via het CJG en actief in te zetten op preventie en vroegsignalering (preventieakkoord Jeugd). Ook zorgen we dat er indien nodig gespecialiseerde jeugdhulp geboden wordt. Daarbij werken we goed samen met het onderwijs en de huisartsen zodat kinderen en hun opvoeders de juiste hulp krijgen. Om de (toegang tot) jeugdhulp te verbeteren, werken we in de Leidse regio intensief samen aan een nieuwe verscherpte opdracht voor de toegang en een nieuw inkoopmodel voor het gespecialiseerde jeugdhulpaanbod per 1 januari 2021.

Onderwijs algemeen, kinderopvang en peuterspeelzalen

Subdoel 2	Meer jeugdigen behalen een startkwalificatie
Inspanningen	Dit doen we door kinderen en hun ouders te ondersteunen in de kinderopvang en het onderwijs, o.a. door: Het uitvoeren van onze wettelijke taken op het gebied van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE); We zorgen voor een dekkend netwerk voor de vroegsignalering van taalontwikkelings-stoornissen (TOS) en taalachterstanden door inzet van preventieve logopedie in het CJG, bij alle kinderopvangorganisaties en basisscholen in Oegstgeest; We ondersteunen basisscholen bij het voorkomen van (taal/leer)achterstanden door advies bij zorgbepaling en taalondersteuning van anderstalige leerlingen; We zien toe op de kwaliteit van kinderopvang en treden, indien nodig, handhavend op; Door de financiële drempels voor peuteropvang te verlagen kunnen ouders die geen kinderopvangtoeslag van het Rijk ontvangen, gebruik maken van de peuteropvang. Ook houden we toezicht op de financiële continuïteit, toegankelijkheid en kwaliteit van het openbaar onderwijs en zien we met de schoolbesturen toe op de aansluiting tussen praktijk en beleid, jeugdhulp en onderwijs. We dringen (on)geoorloofd verzuim, voortijdig schoolverlaten en het aantal thuiszitters terug in samenwerking met het Regionaal Bureau Leerplicht, MBO Rijnland en de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en het CJG. We organiseren aangepast leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer wanneer de reisafstand voor deelname aan passend onderwijs en/of jeugdhulp een knelpunt vormt.

Onderwijshuisvesting

Subdoel 3	Schoolgebouwen voldoen aan het landelijk kwaliteitskader onderwijshuisvesting
Inspanningen	Dit doen we door op basis van het Integraal huisvestingsplan (IHP) te investeren in de kwaliteit van onderwijshuisvesting. We zorgen daarbij voor een actueel meerjarenplan voor investeringen in de onderwijshuisvesting en toetsen aanvragen van scholen ten behoeve van de uitbreiding van leslokalen en eerste inrichting. We ondersteunen de voorbereidingen voor de totstandkoming van een nieuwe locatie voor internationaal onderwijs in de Leidse regio. Voor scholen in het primair onderwijs stellen wij voldoende uren in gym- en sportzalen beschikbaar voor het geven van bewegingsonderwijs. Ter bevordering van de verduurzaming van scholen in Oegstgeest bieden we schoolbesturen een energiescan aan.

Jeugdigen ontwikkelen zich goed (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Jeugd	1.036	0	1.036	1.108
Jeugdzorg	4.462	0	4.462	3.894
Kinderopvang en peuterspeelzalen	303	-305	-2	64
Onderwijs algemeen	691	-77	614	618
Onderwijshuisvesting	2.006	-32	1.974	1.994
Totaal	8.498	-414	8.084	7.678

Subsidieplafonds

Subsidie is een van de middelen die we inzetten om beleid te realiseren. Een deel van het budget uit het programma Sociale infrastructuur is bedoeld voor het verlenen van subsidies. De subsidieregeling Sociaal domein 2016 vormt naast de algemene subsidieverordening de inhoudelijke basis voor subsidieverstrekking binnen het begrotingsprogramma Sociale infrastructuur. Deze begroting bepaalt de financiële basis. De gemeenteraad stelt met de vaststelling van de begroting ook de subsidieplafonds vast.

In totaal is in deze begroting voor het jaar 2020 € 2.270.824 beschikbaar voor subsidies in het sociaal domein. Hiervan is een deel beschikbaar voor eenmalige subsidies.

De subsidieplafonds 2020 voor de eenmalige subsidies zijn:

- Plafond eenmalige welzijnssubsidies: € 5.000.
- Plafond sportstimulering jeugd: € 1.500.
- Plafond deskundigheidsbevordering vrijwilligers: € 2.500.

Zodra in december 2019 alle jaarlijkse subsidies voor 2020 zijn toegekend, plaatsen we het overzicht hiervan op onze website. Een overzicht van de eenmalige subsidies die we verstrekken in de loop van 2020, publiceren we na afloop van het subsidiejaar eveneens op deze website.

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

RDOG (Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)	De wettelijke taken die de RDOG uitvoert zijn de jeugdgezondheidszorg (thema Jeugdigen ontwikkelen zich goed) en het bevorderen en monitoren van de volksgezondheid - inclusief bestrijding van infectieziekten (beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl). Voor Veilig thuis, het Jeugd Preventie Team (JPT) en het Crisis Interventie Team (CIT) heeft de regio Holland Rijnland de RDOG gecontracteerd. <i>(beleidsthema Veiligheid in en om het huis)</i> .
Gr VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)	In de Gr VRHM werken wij met de hulpverleningsdiensten aan de veiligheid. De Gr VRHM bereidt zich voor op rampen en ernstige ongelukken en neemt maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM - in de vorm van verlengd lokaal bestuur - ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen, etcetera.). Ook houdt de VRHM een gemeenschappelijke meldkamer in stand. <i>(beleidsthema Veiligheid)</i>
Gr KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)	De Gr KDB gaat over het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via de Gr KDB. De Gr KDB fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebanen in de Bollenstreek. Hieraan nemen wij overigens niet deel. <i>(beleidsthema Inwoners zijn financieel onafhankelijk)</i>
Gr (O)GGZ (Gemeenschappelijke Regeling (Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg)	De Gr (O)GGZ zorgt voor het (gezamenlijk met de Leidse regio) subsidiëren van GGZ-instellingen. Het doel hiervan is om voorlichting te geven over de (O)GGZ en preventief beleid uit te voeren. <i>(beleidsthema Iedereen doet mee)</i>

Financiën

Meerjarenoverzicht

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleids thema Veiligheid	Lasten	1.440	1.512	1.670	1.670	1.661	1.661
	Baten	-99	-97	-108	-108	-295	-10
Saldo		1.342	1.415	1.562	1.562	1.366	1.651
Inwoners zijn financieel onafhankelijk	Lasten	7.151	7.800	7.639	7.438	7.432	7.430
	Baten	-4.363	-4.452	-4.427	-4.432	-4.432	-4.432
Saldo		2.788	3.348	3.212	3.006	3.000	2.998
Iedereen doet mee	Lasten	5.583	6.365	6.109	6.190	6.135	6.121
	Baten	-699	-171	-171	-171	-171	-171
Saldo		4.884	6.194	5.938	6.019	5.965	5.950
Inwoners hebben een gezonde leefstijl	Lasten	2.956	3.131	3.183	3.241	3.171	3.156
	Baten	-465	-581	-545	-548	-553	-553
Saldo		2.492	2.549	2.638	2.694	2.619	2.604
Veiligheid in en om het huis	Lasten	160	165	171	171	171	171
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		160	165	171	171	171	171
Mantelzorgers ondersteund	Lasten	124	115	128	128	128	128
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		124	115	128	128	128	128
Jeugdigen ontwikkelen zich goed	Lasten	7.290	8.114	8.498	8.520	8.601	8.996
	Baten	-420	-436	-414	-414	-414	-414
Saldo		6.870	7.678	8.084	8.106	8.187	8.582
Programma	Lasten	24.704	27.202	27.398	27.357	27.299	27.663
	Baten	-6.045	-5.738	-5.664	-5.672	-5.864	-5.579
Saldo van baten en lasten		18.659	21.464	21.733	21.686	21.435	22.083
Reserves	Toevoeging	449	648	56	56	56	56
	Onttrekking	-1.986	-198	-458	-388	-183	-183
Mutaties reserves		-1.538	450	-403	-332	-127	-127
Resultaat		17.121	21.914	21.331	21.354	21.308	21.956

Toelichting financiële afwijkingen

Veiligheid

In verband met de inwerkingtreding van de Wet verplichte ggz wordt per 2020 een bedrag van ca. € 20.000 geraamd. Het Rijk stelt via de algemene uitkering hiervoor de middelen beschikbaar. Tevens is de in de Perspectiefnota opgenomen hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio geraamd (€ 70.000). Tenslotte is er op dit beleidsthema sprake van een hogere doorbelasting via de kostenverdeelstaat (ca. € 58.000).

Inwoners zijn financieel onafhankelijk

In 2019 is een éénmalig bedrag van € 100.000 geraamd voor de invoering van SCAM applicatie. Dit bedrag komt in 2020 niet meer terug in de ramingen. Daarnaast dalen de via de kostenverdeelstaat doorbelaste kosten op dit beleidsthema met € 110.000. Tenslotte is voor 2020 op basis van het meerjarenbeeld bij de begroting 2019 een bedrag van € 50.000 aan extra lasten voor de inkomensvoorzieningen bijstand opgenomen.

In de Voortgangsrapportage 2019 is een extra bijdrage rijksbijdrage voor de inkomensvoorzieningen van € 200.000 geraamd. Bij de Perspectiefnota 2020 is daarvan voor 2020 nog € 125.000 opgenomen. In het eerdere meerjarenbeeld bij de begroting 2019 is voor 2020 een extra rijksbijdrage van € 50.000 opgenomen. Per saldo bedraagt het effect € 25.000 nadelig.

Iedereen doet mee

In 2019 zijn éénmalige extra lasten geraamd in verband met onder andere het ventilatiesysteem het Dok (€ 165.000), Cultuurfabriek en dorpscentrum (€ 197.000), dementievriendelijke gemeente (€ 26.600) en dotaties in de de voorziening Accommodaties welzijn (€ 157.000) en de voorziening Onderhoud beeldende kunst (€ 17.000). Deze bedragen komen in 2020 niet terug in de ramingen. Verder is in 2020 een éénmalige verlaging van € 48.000 in de raming voor de lasten voor statushouders opgenomen. In 2020 zijn extra lasten geraamd voor volume en loon- en prijsontwikkeling Wmo (€ 132.000) en voor versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering vallen (€ 27.800). Voor deze ontwikkelingen zijn binnen de algemene uitkering extra rijksmiddelen geraamd. Daarnaast is ter dekking van de kosten van de recent afgesloten CAO voor personeel dat Wmo diensten voor begeleiding en hulp bij de huishouding aanbiedt, een aanvullend budget van € 50.000 geraamd. Voor indexering van subsidies en bijdragen is € 46.000 geraamd. Tenslotte is er sprake van een hogere doorbelasting via de kostenverdeelstaat (€ 93.200).

Inwoners hebben een gezonde leefstijl

Op het beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl worden de verschillen tussen de lasten in begroting 2019 en 2020 per saldo verklaard door de hogere lasten in 2020 als gevolg van de regeling 'Specifieke uitkering stimulering sport en bewegen' (SPUK: € 103.000), de indexering voor de RDOG (€ 33.000), de overheveling vanuit de regionale jeugdbegroting van de TWO van de onderdelen Veilig Thuis, Crisis Interventie Team en Jeugd Preventie Team (€ 189.000) en de hogere doorbelasting vanuit de kostenverdeelstaat (€ 21.000). In 2019 zijn er éénmalig, conform het meerjaren onderhoudsplan, hogere lasten geraamd voor de storting in de voorziening voor kleedgebouw FIKS en de sporthal De Voskuyl (€ 33.000), extra lasten i.v.m. akoestiek gymlokalen (€ 50.000), voor de sportnota (€ 90.000) en een hogere bijdrage aan de RDOG (€ 130.000). Deze lasten worden in 2020 niet meer geraamd.

De lagere baten op dit beleidsthema worden per saldo veroorzaakt door de éénmalig in 2019 geraamde baten i.v.m. de verkoop van kleedkamers (€ 56.700), inclusief de vrijval van de daarvoor getroffen voorzieningen Sportterreinen en kleedgebouwen (€ 85.000). Deze baten worden in 2020 niet meer geraamd. In 2020 zijn ter dekking van de even zo hoge extra lasten hogere baten op grond van de regeling 'Specifieke uitkering stimulering sport en bewegen'(SPUK: € 103.000) geraamd.

Veiligheid in en om het huis

De hogere lasten in 2020 zijn een gevolg van de indexering van de bijdrage aan de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (€ 6.000).

Mantelzorgers ondersteund

De hogere lasten in 2020 op het beleidsthema Mantelzorgers ondersteund worden veroorzaakt door indexering van de subsidie voor de stichting EVA (€ 4.100) en een hogere doorbelasting via de kostenverdeelstaat (€ 9.000)

Jeugdigen ontwikkelen zich goed

In de Voortgangsrapportage 2019 is de raming voor regionale jeugdhulp éénmalig met € 299.000 verlaagd. In de Perspectiefnota 2020 is voor dat jaar een verhoging van het budget met € 178.000 opgenomen. Daarmee komt het budget voor 2020 ten opzichte van 2019 € 377.000 hoger uit. Voor jeugdhulp vervoer is vanaf 2020 een structureel bedrag van € 20.000 opgenomen. Daarnaast is voor 2020 een incidenteel bedrag van € 100.000 opgenomen voor verbetering van de toegang naar de Jeugdzorg en het voorkomen van verwijzingen naar de gespecialiseerde jeugdhulp. Extra lasten in 2020 worden begroot voor: de huur van 2 noodunits ten behoeve van basisschool Het Dok (in totaal € 48.000), techniekonderwijs (€ 10.000), hogere OZB over eigen objecten (€ 12.000) en hogere kapitaallasten (€ 31.500).

In 2019 is een aantal éénmalige bedragen geraamd die in 2020 niet meer terugkomen. Een voorbeeld hiervan zijn de bedragen die conform de meerjaren onderhoudsplannen geraamd zijn als storting aan de voorziening voor kinderopvang en peuterspeelzalen (€ 45.000) en de voorziening voor de school voor bijzonder onderwijs Het Dok (€ 50.700). Daarnaast valt in 2020 een bedrag van € 15.000 vrij. Dit bedrag betreft een overheveling naar 2019 van het niet in 2018 uitgegeven deel van dit preventiebudget. Verder is in 2019 éénmalig een bedrag van in totaal € 100.000 geraamd voor asbestsanering en valt er een bedrag van € 32.000 aan huur- en leasekosten voor het voorgezet onderwijs vrij. Het restant van de mutatie wordt veroorzaakt door een lagere doorbelasting via de kostenverdeelstaat op dit beleidsthema en per saldo lagere opbrengsten van (onderwijs) accommodaties.

Reserves

In 2019 is er sprake van éénmalige stortingen die in 2020 niet meer worden geraamd. Het jaarrekening resultaat 2018 op de relevante onderdelen binnen het Sociaal domein is in 2019 gestort in de reserve Wmo/3D (€ 347.500). Daarnaast is in 2019 een éénmalige storting opgenomen van € 200.000 ter compensatie van de bij de Perspectiefnota 2020 besloten jaarlijkse onttrekkingen van € 50.000 in de periode 2020 t/m 2023 voor dekking van de kosten van jeugdhulp. Tenslotte was in het bestaande meerjarenbeeld voor 2020 al een lagere storting opgenomen van € 45.000.

De hogere onttrekking in 2020 wordt o.a. veroorzaakt door bij de Perspectiefnota 2020 besloten onttrekkingen voor: Jeugdhulp (€ 50.000), de voortzetting van het re integratiebeleid (€ 98.200) en capaciteit sociaal domein/ bedrijfsvoering (€ 157.000). In het meerjarenbeeld bij de begroting 2019 was daarnaast voor 2020 al een lagere onttrekking opgenomen van per saldo € 45.000.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve prog 4	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-469	0	0	0	0	0
Saldo		-469	0	0	0	0	0
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	449	648	56	56	56	56
	Onttrekking	-1.517	-198	-458	-388	-183	-183
Saldo		-1.069	450	-403	-332	-127	-127
Verrekening reserves programma 4		-1.538	450	-403	-332	-127	-127

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Voelt zich wel eens onveilig in het algemeen	%	2019	2017	36,5	34,1	Veiligheidsmonitor ¹	Oegstgeest
		2020	2017	36,5	34,1		
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	%	2019	2017	10	16,4	Veiligheidsmonitor ¹³¹¹	Oegstgeest
		2020	2017	10	16,4		
Aantal socio- en techno preventiemaatregelen ²	Aantal	2019	2017	3,9	3,5	Veiligheidsmonitor ¹³¹¹	Oegstgeest
		2020	2017	3,9	3,5		
Totaal aantal <i>high impact crimes</i> (woninginbraak, overvallen, straatroof en geweld) ³	Aantal	2019	2017	89	n/b	Oegstgeest: Tabellenboekpolitie / Nederland: data.politie.nl	Oegstgeest
		2020	2018	125	93.474		
Slachtoffer van misdrijf	%	2019	2015	17,9	17,6	Veiligheidsmonitor ¹³¹¹	Oegstgeest
		2020	2017	13,6	15,2		
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar ⁴	Aantal per 10.000 inwoners	2019	2017	170	131	Bureau Halt	BBV
		2020	2018	124	119		
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21- jarigen	2019	2015	1	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2020	2015	1	1,45		
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2017	0,6	2,2	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2020	2018	0,6	2,2		
Geweldsmisdrijven ⁵	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2017	2,2	5	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2020	2018	3,1	4,8		
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2017	2,4	2,9	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2020	2018	2,3	2,5		
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2017	1,9	4,8	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2020	2018	2,9	5,4		
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2019	2017	510,1	758,2	LISA	BBV
		2020	2018	521,9	774		
Netto arbeidsparticipatie ⁶	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2019	2017	68,8	66,7	CBS - Arbeidsdeelname	BBV
		2020	2018	70,1	67,8		
Jeugdwerkloosheid ⁷	% 16- t/m 22- jarigen	2019	2015	0,51	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2020	2015	0,51	1,52		
Personen met een bijstandsuitkering	Per 1.000 inw 18 jaar en ouder	2019	2017	22,9	41,1	CBS - Participatiewet	BBV
		2020	22 halfjaar 2018	22	39		
Aantal personen in de bijstand	Aantal	2019	2017	330	N.v.t.	Eigen gegevens	Oegstgeest
		2020	2018	316	N.v.t.		
Instroom en uitstroom bijstand	Aantal	2019	2017	I:113/U:102	N.v.t.	Eigen gegevens	Oegstgeest
		2020	2018	I:85/U:99	N.v.t.		

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet-periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	2e half 2017	19,9	29	CBS - Participatiewet	BBV
		2020	1e halfjaar 2018	24,5	30,5		
Kinderen in armoede ⁸	% Kinderen tot 18 jaar	2019	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2020	2015	2,73	6,58		
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2019	2017	12,6	11,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
		2020	2e halfjaar 2018	9,7	10,4		
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2019	2017	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
		2020	2e halfjaar 2018	0,6	1,1		
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2019	2017	-	1,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
		2020	2e halfjaar 2018	n/b	0,3		
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁹	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2e half 2017	37	57	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV
		2020	2e halfjaar 2018	37	60		
Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹⁰	%	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest
		2020	n/b	n/b	n/b		
% Niet-wekelijkse sporters ¹¹	%	2019	2016	37,7	48,7	RIVM - Zorgatlas	BBV
		2020	2016	37,7	48,7		
Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest
		2020	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%		
Tevreden over sportvoorzieningen ¹³	%	2019	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest
		2020	2017	7,6	n/b		
Eenzaamheid ¹⁴	%	2019	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest
		2020	2016	11%	10%		
Vrijwilligerswerk ¹⁵	%	2019	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest
		2020	2017	38%	46%		
Beoordeling (huisvesting) onderwijs ¹⁶	Rapportcijfer	2019	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest
		2020	2017	7,3	n/b		
Absoluut verzuim ¹⁷	Per 1.000 inv. 5-18 jr	2019	2017	1,51	1,82	Ingrado	BBV
		2020	2017	1,51	1,82		
Relatief verzuim ¹⁸	Per 1.000 inv. 5-18 jr	2019	2017	5,8	26,58	Ingrado	BBV
		2020	2018	5,38	23,28		
% Voortijdige schoolverlaters ¹⁹	%	2019	2016	1	1,7	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV
		2020	2018	1,3	1,9		
Tevredenheid culturele voorzieningen ¹³	%	2019	2017	6,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest
		2020	2017	6,6	n/b		

1) Uitkomsten Veiligheidsmonitor 2019 zijn begin 2020 pas bekend.

2) Sociale en technische voorzorgsmaatregelen tegen criminaliteit.

3) Het verschil in aantal is grotendeels te verklaren door een andere meldwijze in 2018 van de GGZ-instellingen in Oegstgeest.

4) Oegstgeest totaal 38 verwijzingen in 2016 op ongeveer 2000 jongeren

5) Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

- 6) Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 7) Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
- 8) Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
- 9) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op het aantal deelnemende gemeentes.
- 10) Percentage inwoners dat gezondheid als (zeer) goed ervaart
- 11) Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
- 12) Percentage inwoners dat minimaal 5 dagen per week, 30 minuten beweegt
- 13) Gemiddelde rapportcijfer
- 14) Percentage inwoners dat zich eenzaam voelt
- 15) Percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet.
- 16) Gemiddeld rapportcijfer kwaliteit schoolgebouwen
- 17) Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.
- 18) Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.
- 19) Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
Meer bijstandsgerechtigden stromen geheel of gedeeltelijk (parttime) uit naar betaald werk (aandeel als % ten opzichte van totaal aantal bijstandsuitkeringen medio kalenderjaar)	18%	19%	19%	19%		
Minder eenzaamheid: aantal mensen dat zich regelmatig/vaak eenzaam voelt neemt af (2 % in inwonersenquête 2017)	Max 8%	Max 8%	Max 8%	Max 8%	GGD	
Meer vrijwillige inzet: het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet neemt toe (38% in inwonersenquête 2017)	42%	42%	42%	42%		
Tevredenheid cultuuraanbod	6,6	6,6	6,6	6,6		
Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegnorm (56% in inwonersenquête 2017)	58%	58%	58%	58%		
Aantal meldingen Veilig Thuis (aantallen per eerste kwartaal)	25	25	25	25		
Aantal adviezen Veilig Thuis (aantallen per eerste kwartaal)	20	20	20	20		
Het aantal mantelzorgers dat zich tamelijk zwaar, zeer zwaar of overbelast voelt neemt af (20% in inwonersenquête 2017)	18%	18%	18%	18%		
De naamsbekendheid van Eva neemt toe (12% in inwonersenquête 2017) ¹	20%	20%	20%	20%		
De bekendheid van het CJG neemt toe (65% in de inwonersenquête 2017) ²	70%	75%	75%	75%		
Tevredenheid over jeugdhulp	62%	65%	65%	65%		
Verhouding doorverwijzingen naar huisarts of JGT ombuigen naar meer JGT (2017: 47% huisartsen/28% JGT) ³	38% huisartsen 37% JGT	35% huisartsen 40% JGT	35% huisartsen 40% JGT	35% huisartsen 40% JGT		
Aantal peuters dat door financiële bijdrage van de gemeente gebruik gaat maken van peuterspeelzalen	30	40	40	40		
Geïnspecteerde locaties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus (%)	100	100	100	100		
Ingezette handhavingstrajecten bij advies Handhaven (%)	100	100	100	100		

1) Eva: Ondersteuning van mantelzorg en ondersteuning bij de zorg door vrijwilligers.

2) CJG: Centrum voor jeugd en gezin.

3) JGT: Jeugd & gezins team.

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Bestuur	E.R. Jaensch / H.J.T. Nieuwenhuis / P.A. Glasbeek	Bestuur en strategie
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Publieke dienstverlening	E.R. Jaensch	Publiekszaken en klantcontact

Waar dit programma over gaat:

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college) om goed te kunnen functioneren en op deze manier de gestelde doelen te kunnen behalen voor de inwoners van Oegstgeest. Daarnaast zijn er thema's opgenomen die organisatiebreed worden opgepakt, namelijk regionale samenwerking, burgerparticipatie en duurzaamheid.

Zowel in de Leidse regio als in andere verbanden wordt ambtelijk en bestuurlijk samengewerkt. Per opgave, zowel bij inhoudelijke onderwerpen als bij uitvoerende taken, wordt bekeken welke vorm van samenwerking hier het beste bij past, waarbij de schaal van de Leidse regio het vertrekpunt is. Met het [uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2019-2022](#) werkt de gemeente Oegstgeest in samenwerking met andere overheden, inwoners, bedrijven en organisaties aan de vastgestelde ambities op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie (zie ook de paragraaf Duurzaamheid).

Wij betrekken burgers bij beleidsvorming- en ontwikkeling en doen dit binnen de kaders die we met de gemeenteraad en de samenleving hebben vastgesteld. Ook staan wij open voor burgerinitiatieven en faciliteren wij kansrijke initiatieven die bijdragen aan onze beleidsdoelen. Tegelijkertijd stimuleren we burgerinitiatieven om van andere initiatieven te leren, bijvoorbeeld via het Platform Oegstgeest Doet.

Daarnaast gaat dit programma ook over de publieke dienstverlening; via de publieksbalies, telefonisch of online.

Trefwoorden:

Bestuur, bestuurlijke ondersteuning, regionale samenwerking, duurzaamheid, energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, burgerparticipatie, griffie, (digitale) dienstverlening, klantcontact, website, burgerzaken.

Programmadoelstelling

Een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente Oegstgeest, die inwoners betreft bij (uitvoering van) beleid en die werkt aan efficiënte en kwalitatief goede dienstverlening.

Beleidsthema Bestuur

Doel van dit thema	Een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente Oegstgeest, die inwoners betreft bij (uitvoering van) beleid.
Ontwikkelingen	<p>Oegstgeest wil een actieve rol spelen bij een verdere samenwerking in de Leidse regio, waarbij de ambities van de Toekomstvisie Leidse regio 2027 een belangrijk uitgangspunt zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> Landelijke en regionale akkoorden en afspraken vragen een steeds actievere rol van de gemeente op duurzaamheid. Ook op lokaal niveau zien we dat inwoners, organisaties en bedrijven meer van de gemeente verwachten. Tegelijkertijd zien we dat uitgangspunten als betaalbaarheid en draagvlak essentieel zijn om onze ambities te realiseren. De omgevingswet vraagt van de gemeente om inwoners vroegtijdig te betrekken bij beleid.

Bestuursorganen

Subdoel 1	De bestuursorganen (raad en college) zijn goed en tijdig geadviseerd en ondersteund.
Inspanning	Om dit te bereiken, werken wij via een vastgesteld bestuurlijk proces waarbij de bestuursorganen de bestuurlijke stukken en informatie conform vooraf vastgestelde planning ontvangen.

Burgerparticipatie

Subdoel 1	Burgers worden betrokken bij beleidsontwikkeling- en uitvoering.
Inspanning	Dit doen wij door te werken volgens het in 2020 vastgestelde beleidskader en de visie op burgerparticipatie. Om inwoners te betrekken bij beleid organiseren we onder meer dorpsgesprekken.
Subdoel 2	De gemeente faciliteert bewonersinitiatieven binnen de vastgestelde beleidskaders.
Inspanning	We onderzoeken welke randvoorwaarden nodig zijn - zowel in beleid als in de organisatiestructuur - om burgerinitiatieven beter te kunnen faciliteren. Daarbij verkennen we ook het inrichten van een loket voor burgerinitiatieven.

Regionale samenwerking

Subdoel 1	De bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in verschillende samenwerkingsverbanden over diverse onderwerpen is voortgezet of geïntensiveerd.
Inspanning	Wij willen dit bereiken door het gemeentebestuur en de organisatie tijdig en adequaat advies en ondersteuning te bieden ten aanzien van regionale samenwerking (Leidse regio, verbonden partijen en andere samenwerkingen).
Subdoel 2	Wij zetten ons in om samenwerkingsverbanden die elkaar overlappen zoveel mogelijk te stroomlijnen en dubbelingen te voorkomen.

Beleidsthema Bestuur

Inspanning Dit doen wij door te onderzoeken aan welke samenwerkingen Oegstgeest en andere Leidse regiogemeenten deelnemen en waar dwarsverbanden zijn.

Duurzaamheid

Subdoel 1 Wij zijn op weg naar energieneutraliteit: de focus ligt hierbij op energiebesparing in de gebouwde omgeving, het faciliteren - bij voldoende draagvlak - van de realisatie van meer opwekking van duurzame energie en het voeren een duurzaam inkoopbeleid.

Inspanning Dit doen wij door twee tot drie wijkaanpakken uit te voeren, het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen en uitvoeringsplannen op te stellen - op basis van de transitievisie - voor de startwijken die voor 2030 van het aardgas afgaan. Daarnaast leveren we een bijdrage aan de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland.

Subdoel 2 De klimaatbestendigheid van de gemeente is vergroot: risico's van weersextremen zijn in beeld, de biodiversiteit is vergroot, en inwoners dragen bij aan een klimaatbestendige inrichting.

Inspanning Dit doen wij door een risicodialoog te voeren met onze partners op basis van de klimaatstresstest. Aan de hand van deze risicodialoog stellen we een uitvoeringsstrategie en plan op.

Subdoel 3 Wij zijn betrokken bij de circulaire economie: we werken aan een uitvoeringsplan Van afval naar grondstof (VANG) en kopen maatschappelijk verantwoord in.

Inspanning Dit doen we door een uitvoeringsplan VANG op te stellen, om de vastgestelde doelen in 2023 (zie programma 1, beleidsthema reiniging) te realiseren. Ook implementeren we het maatschappelijk verantwoord inkopen door duurzaam inkopen toe te passen bij alle aanbestedingen, minimaal 10% van de aanbestedingen circulair in te kopen en de principes van eerlijke handels onderdeel te laten zijn van aanbestedingen.

Subdoel 4 We zijn een lerende organisatie: we bouwen kennis en bewustzijn op in organisatie en samenleving, nemen duurzaamheid mee in besluitvorming, voeren duurzaam financieel beheer en zijn partner bij bewonersinitiatieven.

Inspanning Dit doen we door de 'Ga Goed' campagne te continueren en verbeteren. Daarnaast organiseren we integraal werken rond duurzaamheid in de gemeentelijke organisatie en besluitvorming, passen we op project niveau Life Cycle Costing analyse toe, werken we samen met lokale initiatieven en ondersteunen we nieuwe initiatieven waar dit past in het beleid.

Beleidsthema Bestuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Bestuursorganen	1.222	0	1.222	1.064
Toekomstvisie	17	0	17	23
Intergemeentelijke samenwerking	837	0	837	934
Duurzaamheid	322	0	322	318
Totaal	2.398	0	2.398	2.339

Beleidsthema Griffie en Raad

Doel van dit thema Optimale ondersteuning van raad, commissies, presidium en individuele raads- en steunfractieleden

Ontwikkelingen In 2020 zal gewerkt gaan worden met een nieuw Raadsinformatiesysteem en nieuwe webcasting

Griffie

Subdoel 1 Verbetering digitale dienstverlening middels RIS en webcasting

Inspanning Implementatie van nieuwe systemen

Beleidsthema Griffie en Raad (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Griffie	634	0	634	743
Totaal	634	0	634	743

Beleidsthema Publieke dienstverlening

Doel van dit thema Het leveren van efficiënte, kwalitatief goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven .

Ontwikkelingen Inwoners en bedrijven verwachten een steeds hogere standaard van dienstverlening maar verwachten tevens dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, beveiliging en fraudebestrijding. Deze ontwikkelingen zorgen voor een spanningsveld. Toegankelijkheid van de dienstverlening voor iedereen krijgt steeds meer aandacht, persoonlijk contact blijft daarbij belangrijk om te zorgen dat iedereen aansluiting houdt. De trend voor de komende jaren is met name verdergaande digitalisering, onder andere op het gebied van eID en de Berichtenbox. Daarnaast wordt er ook steeds meer toegewerkt naar het centraliseren van eenvoudige en veelvoorkomende producten zoals het aanvragen en bezorgen van reisdocumenten en rijbewijzen. Daarnaast wordt sociale media steeds vaker gebruikt als alternatief voor kort klantcontact.

Beleidsthema Publieke dienstverlening

Dienstverlening

Subdoel 1	(Digitale) dienstverlening naar een hoger niveau brengen.
Inspanningen	Wij willen dit bereiken door flexibel, klantgericht en volgens het principe 'in 1 keer goed' te handelen. We zorgen dat de informatieverschaffing uniform, correct en volledig is, welk kanaal iemand ook kiest. Daarnaast continueren we de Hostmanshipfilosofie waar we medio 2019 mee zijn gestart en werken we nauwer regionaal samen met als doel kostenbesparing, tijdswinst, kennis delen en efficiency. Tevens monitoren we onze bereikbaarheid (website, telefoon, balies en gemeentehuis) en passen deze zo nodig aan.
Subdoel 2	De dienstverlening verloopt zoveel mogelijk digitaal.
Inspanning	We willen dit bereiken door de website verder door te ontwikkelen en informatie beter vindbaar te maken en deze inhoudelijk goed intern af te stemmen. Ook bieden we nieuwe producten/diensten digitaal aan en onderzoeken we nieuwe digitale contact mogelijkheden. Op die manier stimuleren we de klant gebruik te maken van ons digitale kanaal, in plaats van de balie en telefoon. Daarnaast zorgen we voor een stabiele omgeving die 24/7 bereikbaar is en die continu wordt voorzien van de laatste updates.
Subdoel 3	Wij zorgen voor een voor iedereen toegankelijke dienstverlening conform het VN Verdrag Handicap.
Inspanning	We willen dit bereiken door ervoor te zorgen dat de website voldoet aan de Webrichtlijnen en de digitale formulieren toegankelijk zijn conform de eisen van toegankelijkheid. Daarnaast maken wij de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform de eisen van toegankelijkheid.

Publiekscontact/ burgerzaken

Subdoel 1	De gegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) zijn kwalitatief op orde: we voldoen aan de eisen die het Ministerie van BZK stelt.
Inspanning	We bereiken dit door de procedures van de BRP juist, volledig en tijdig uit te voeren.
Subdoel 2	De beveiliging van persoonsgegevens en waardedocumenten is op orde: we voldoen aan de eisen die het Ministerie van BZK stelt.
Inspanning	We bereiken dit door de handboeken BRP en Waardedocumenten na te leven en ervoor te zorgen dat de procedures actueel zijn.

Beleidsthema Publiekszaken (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Dienstverlening	202	0	202	143
Publiekscontacten/Burgerzaken	881	-168	713	790
Totaal	1.083	-168	915	932

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland	Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.
Holland Rijnland	Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

Financiën

Meerjarenoverzicht

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleidsthema Bestuur	Lasten	2.166	2.384	2.398	2.354	2.364	2.374
	Baten	-421	-45	0	0	0	0
Saldo		1.745	2.339	2.398	2.354	2.364	2.374
Beleidsthema Griffie en Raad	Lasten	679	743	634	634	634	633
	Baten	-25	0	0	0	0	0
Saldo		653	743	634	634	634	633
Beleidsthema Publiekszaken	Lasten	1.175	1.127	1.083	1.134	1.115	1.109
	Baten	-514	-195	-168	-183	-182	-182
Saldo		661	932	915	951	933	927
Programma	Lasten	4.019	4.254	4.115	4.122	4.113	4.116
	Baten	-960	-240	-168	-183	-182	-182
Saldo van baten en lasten		3.059	4.015	3.948	3.940	3.931	3.934
Reserves	Toevoeging	0	180	0	0	0	0
	Onttrekking	-461	-598	-551	-401	-401	-401
Mutaties reserves		-461	-418	-551	-401	-401	-401
Resultaat		2.598	3.597	3.397	3.539	3.530	3.533

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur

In 2020 zijn er op het beleidsthema Bestuur hogere lasten geraamd i.v.m. het structureel begroten van stortingen in de voorziening pensioenen wethouders (€80.000) en een post voor de hogere vergoeding raadsleden, wethouders en burgemeester in verband met de groei van de gemeente (€130.000). In 2019 zijn er hogere lasten in verband met het project veiligheidshuis (€18.500), storting voorziening pensioenen wethouders (€136.000). De doorbelasting van de kostenverdeelstaat zorgt voor een afname in 2020 van €54.000. Tenslotte zijn er per saldo verschillende kleine mutaties die voor een hogere lasten zorgen in 2020 (€13.000).

De hogere baten in 2019 op beleidsthema Bestuur betreffen baten in verband met het project Toekomst van het Veiligheidshuis (€45.000).

Griffie en Raad

Op het beleidsthema Bestuursondersteuning zijn er in 2019 hogere lasten geraamd voor accountantskosten over de jaarrekening 2018 en door de eerdere controle van de jaarrekening 2019 (€85.000). Daarnaast zijn er 2019 extra lasten in verband met mutaties salarissen (€50.000) en doorbelasting vanuit het Servicepunt71 (€11.000). In 2020 zijn er extra lasten geraamd voor webcasting (€12.000) en kapitaalslasten (€25.000).

Publiekszaken

Het verschil in lasten tussen 2019 en 2020 wordt veroorzaakt door lagere lasten voor reisdocumenten in verband met de dip in reisdocumenten (€24.000), hogere lasten in 2020 in verband met kapitaalslasten (€56.000) en incidentele lasten in 2019 in verband met verkiezingen (€70.000).

De lagere baten in 2020 worden veroorzaakt door de verwachte reisdocumentendip (€27.000).

Reserves

De storting in 2019 betreft de incidentele storting in de reserve Duurzaamheid van €180.000 (vanuit de jaarrekening 2018). Het verschil tussen 2019 en 2020 in de onttrekking aan reserves wordt veroorzaakt door de onttrekking aan de reserve Uitvoering visienota in 2019 (€197.000) en in 2020 door de onttrekking aan de reserve Duurzaamheid voor duurzaamheidsmaatregelen aan Het Dok (€150.000).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-401	-401	-401	-401	-401
Saldo		-401	-401	-401	-401	-401	-401
Reserve Uitvoering Visienota	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-60	-197	0	0	0	0
Saldo		-60	-197	0	0	0	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	180	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-150	0	0	0
Saldo		0	180	-150	0	0	0
Verrekening reserves programma 5		-461	-418	-551	-401	-401	-401

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3, Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
De gemeente ondersteunt inwoners voldoende om ideeën en initiatieven te realiseren	%	2019	Nieuw	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	29%	n/b		
Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	%	2019	Nieuw	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	36%	n/b		
De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen en activiteiten.	%	2019	Nieuw	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	35%	n/b		
Veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd ¹	%	2019	Nieuw	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	38%	n/b		
Algemene dienstverlening van gemeente wordt goed tot uitstekend beoordeeld ²	%	2019	2017	80%	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	81%	n/b		
Digitale dienstverlening van gemeente verloopt naar wens ²	%	2019	2017	84%	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	94%	n/b		
De tijd die de afhandeling in beslag neemt is goed tot uitstekend ²	%	2019	2017	85%	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	76%	n/b		
Ik waardeer het gemeentelijk nieuws via de Oegstgeester Courant qua inhoud met een gemiddeld rapportcijfer van ²	Rapportcijfer	2019	2017	7,2	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	7,2	n/b		
Ik waardeer het gemeentelijk nieuws via de Oegstgeester Courant qua leesbaarheid met een gemiddeld rapportcijfer van ²	Rapportcijfer	2019	2017	7,2	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2020	2019	7,2	n/b		

1) Vraag kan worden meegenomen bij volgende inwonersenquête (2019).

2) De metingen starten in 2017.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
De website is 24/7 online	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	Gelijk getrokken met Servicenorm.
Het aantal online te regelen producten/diensten is	35	37	37	37	37	37 Zal voorlopig het maximaal aantal producten zijn die digitaal aan te vragen zullen zijn, binnen de huidige mogelijkheden en wetgeving.
Het % online te regelen producten is	55%	58%	58%	58%	58%	
Het % werkelijk online aangevraagde producten ¹	72%	77%	82%	85%	85%	Nieuw opgenomen per 2019
Telefonisch bereikbaarheid: op werkdagen tussen 9-12u beantwoorden wij de telefoon	< 30 sec	< 30 sec	< 30 sec	< 30 sec	< 30 sec	

1) Van het totaal aantal aangevraagde diensten/producten (die zowel digitaal als niet digitaal aan te vragen zijn) is dit % digitaal aangevraagd.

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Directie en control	E.R. Jaensch / M.E. Huizing	Directie/bedrijfsondersteuning
Bedrijfsondersteuning	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning
Vennootschapsbelasting	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning
Onvoorzien	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat:

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de beleidsteams bij de uitvoering van hun werk, zodat zij voor onze inwoners en bedrijven resultaten kunnen bereiken. We werken aan het continu verbeteren van de bedrijfsvoerings- en primaire processen. Bij het verrichten van lokale en wettelijke inspanningen richten we ons op de samenwerking met onze collega's in de Leidse regio: we maken steeds meer gebruik van elkaars expertise. Dat doen we bijvoorbeeld op het gebied van informatiemanagement- en veiligheid, zaakgericht werken en project- en portfoliomanagement, in Servicepunt71-verband. Een van de vraagstukken die dat met zich meebrengt is wat de strategische doelstelling van deze samenwerking is en tot welk resultaat deze samenwerking uiteindelijk moet leiden.

In het programma Overhead benoemen we ook onze ondersteunende taken. Dit gaat om bedrijfsvoeringstaken op het vlak van Financiën, HRM, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken en ICT. Deze voeren we uit in samenwerking met Servicepunt71. Ondersteunende taken als documentatie- en informatievoorziening en Communicatie zijn nu nog in de gemeente belegd. Zaakgericht werken (zie Begrippenlijst) ontwikkelen we gezamenlijk verder door in de Leidse regio.

Trefwoorden:

Financiën / HRM / Juridische zaken / Inkoop / Facilitaire zaken / informatiemanagement / Control / ICT / privacy / Archief / Vennootschapsbelasting

Programmadoelstelling

De organisatie in staat stellen inhoudelijke doelen voor de gemeente en gemeenschap te realiseren door op een effectieve en efficiënte manier op het gebied van bedrijfsvoering te ondersteunen.

Beleidsthema Overhead

Doel van dit thema: Het op orde krijgen en houden van de organisatie van de bedrijfsvoering van de gemeente Oegstgeest, ten behoeve van de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Ontwikkelingen: Per 2021 wordt de verplichte rechtmatigheidscontrole door het college ingevoerd.

Directie en control

Subdoel 1: De interne beheersing van de financieel bedrijfskritische processen is op orde.

Inspanning: Dit doen we door kaders op te stellen ten behoeve van de interne audits en de accountantscontrole, door interne audits uit te voeren en door uitvoering te geven aan de uitkomsten van de interne audits en de aanbevelingen van de accountant.

Subdoel 2: We zijn voorbereid op de invoering vanaf het boekjaar 2021 van de verplichte rechtmatigheidscontrole door het college van burgemeester en wethouders.

Inspanning: Dit doen we door intern maar ook samen met Servicepunt71 te verkennen welke inspanningen deze invoering vergt en de inrichting van onze processen en organisatie waar nodig hierop aan te passen.

Gemeentelijke huisvesting

Subdoel 1: Het gemeentehuis en de gemeentewerf worden planmatig beheerd en onderhouden.

Inspanning: Dit doen wij door het onderhoud volgens de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen uit te voeren. Hierbij blijven wij werken aan verduurzaming van dit vastgoed.

Beleidsthema Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Directie en control	1.920	0	1.920	1.262
Organisatorische ondersteuning	5.648	0	5.648	5.732
Gemeentelijke huisvesting	812	-8	804	1.371
Totaal	8.379	-8	8.371	8.365

Beleidsthema Bedrijfsondersteuning

Doel van dit thema	Een efficiënte en optimale bedrijfsvoering die bijdraagt aan de uitvoering van taken door de gemeentelijke organisatie.
Ontwikkelingen	Regionalisering i-samenwerking (VRIS) / Kwaliteitszorg archieven

Bedrijfsondersteuning

Subdoel 1	We hebben onze archieven (digitaal) op orde.
Inspanning	Dat doen we onder meer door de fysieke archieven te digitaliseren. Dit is een continu proces. Achterstanden die we daarbij hebben voeren we met een meerjarige inhaalslag uit.
Subdoel 2	We hebben onze informatievoorziening op orde.
Inspanning	Dit doen wij door zaakgericht werken ook te implementeren bij teams die hier nog niet of niet volledig gebruik van maken.
Subdoel 3	Inwoners, organisaties en partners zijn op tijd voorzien van relevante informatie. Zij weten waar de gemeente aan werkt en wat dat voor hen betekent.
Inspanning	Dit doen we door de acties en prioriteiten uit het jaarplan van het Communicatiekader 2019-2022 uit te voeren en met bestuurders en medewerkers te bespreken of dit het gewenste resultaat oplevert. Dit doen we ook door bestuurders, beleidsmedewerkers en projectleiders te ondersteunen met advies en passende middelen. Een advies is altijd maatwerk. In 2020 zijn belangrijke projecten als de Omgevingswet, duurzaamheid en Jeugdzorg zeker onderwerp van gesprek. We doen dit tot slot ook in crisissituaties door proactief en snel te communiceren. We blijven hierin professionaliseren door deelname aan de regionale taakorganisatie Crisiscommunicatie van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM). Minimaal een keer per jaar volgen we een VRHM-training en -oefening.
Subdoel 4	We weten wat leeft in de samenleving.
Inspanning	Dit doen we door dagelijks te monitoren wat er leeft in de (sociale) media en bestuur en organisatie hierover te informeren. Vragen zetten we door naar het Klant Contact Centrum voor beantwoording. We organiseren en volgen gesprekken tussen gemeente en gemeenschap. Ook via digitale middelen zoals vragenlijsten en de inwonersenquête krijgen we in beeld wat inwoners belangrijk vinden.
Subdoel 5	We hebben een duurzame dialoog met onze omgeving. Gesprekspartners zijn op tijd bij plannen en projecten betrokken en worden gestimuleerd om zelf initiatieven te nemen.
Inspanning	Dit doen we door publiekparticipatie en omgevingsgericht werken (via Factor C, zie Begrippenlijst) te blijven stimuleren door intern de methodiek onder de aandacht te brengen, trainingen aan te bieden en werksessies te faciliteren. In 2020 is hiervoor in Oegstgeest een tweede facilitator beschikbaar.
Subdoel 6	Met gegevens de kwaliteit, prestatie en interactiviteit van gemeentelijke diensten verbeteren, de kosten en het verbruik van middelen verminderen en het contact tussen burgers en overheid verbeteren.
Subdoel 7	We borgen de continuïteit en kwaliteit basisregistraties BAG/BGT/WKPB
Inspanning	Dit doen we door gegevens up-to-date, van goede kwaliteit en volledig te krijgen en houden, en door een proces voor het beheer van gegevens in te richten. Dit doen we door de aanschaf van een nieuwe regionale BAG-applicatie, zodat de BAG door de vier gemeenten uniform bijgehouden kan worden.
Subdoel 8	We borgen de continuïteit en kwaliteit basisregistraties BAG/BGT/WKPB
Inspanning	Dit doen we door de registratie van deze basisregistraties met ingang van 2020 gezamenlijk te laten uitvoeren bij SP71 en door het tijdig en adequaat aanleveren van de betreffende gegevens aan SP71. En dit doen we door de aanschaf van een nieuwe regionale BAG-applicatie, zodat de BAG door de vier gemeenten uniform bijgehouden kan worden.

Beleidsthema Bedrijfsondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Totaal	0	0	0	0

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Doel van dit thema	Bij het naleven van de wet op de Vennootschapsbelasting minimaliseren we de de kosten, zowel voor de Vpb als andere kosten
Ontwikkelingen	De belastingdienst heeft standpunten ingenomen dat opbrengsten van afval en van openbare reclame vpb-plichtig zijn. Wij zijn het daarmee niet eens, maar om pragmatische redenen ramen we de lasten van afval wel. De omvang hiervan is verwaarloosbaar.

Vennootschapsbelasting

Subdoel 1	We leven de wet Vpb na.
Inspanning	Dit doen we door de Vpb-plicht en de omvang daarvan jaarlijks adequaat te inventariseren samen met de fiscalisten van SP71 en vervolgens op basis daarvan aangifte Vpb te doen.
Subdoel 2	We minimaliseern de kosten van de Vpb en overige bijkomende kosten.
Inspanning	Dit doen we door in bezwaar te gaan tegen de Vpb op openbare reclame (Vpb circa € 6.000) en door te bezien of verdere stappen (beroep) lonend zijn. We ramen ook het resultaat uit succesvol bezwaar en beroep.
Inspanning	Dit doen we door op pragmatische gronden vooralsnog niet in bezwaar te gaan tegen de Vpb op opbrengsten van afval gezien de beperkte omvang van enkele honderden euro's.

Beleidsthema Vpb (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Vennootschapsbelasting	1	0	1	0
Totaal	1	0	1	0

Beleidsthema Onvoorzien

Doel van dit thema Het beschikken over een voorziening om onvoorziene lasten waarvoor geen budget beschikbaar is te kunnen dekken.

Ontwikkelingen Geen.

Onvoorzien

Subdoel 1 We beschikken over een voorziening voor onvoorziene lasten.

Inspanning Dit doen we door het budget van afgerond € 34.000 te handhaven.

Subdoel 2 We voldoen aan het BBV dat vereist dat er een post onvoorzien is.

Inspanning Dit doen we door de post onvoorzien in de begroting te handhaven.

Subdoel 3 We maken beperkt gebruik van de post onvoorzien.

Inspanning Dit doen we door de post onvoorzien alleen beschikbaar te stellen voor onvoorziene, onontkoombare en onuitstelbare lasten en door in eerste instantie te zoeken naar dekking binnen het programmabudget.

Beleidsthema Onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Onvoorzien	34	0	34	34
Totaal	34	0	34	34

Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Servicepunt71 zorgt voor onze interne bedrijfsvoering. Deze organisatie zorgt daarmee voor continuïteit en een verminderde kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook verhoogt het de kwaliteit van bedrijfsvoeringsprocessen en de professionaliteit van de medewerkers.

Financiën

Meerjarenoverzicht

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleids thema Overhead	Lasten	7.438	8.373	8.379	8.330	7.770	7.654
	Baten	-72	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo		7.366	8.365	8.371	8.322	7.762	7.645
Beleids thema Vpb	Lasten	19	0	1	1	1	1
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		19	0	1	1	1	1
Beleids thema Onvoorzien	Lasten	0	34	34	34	34	34
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	34	34	34	34	34
Programma	Lasten	7.457	8.408	8.414	8.365	7.805	7.689
	Baten	-72	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo van baten en lasten		7.385	8.399	8.406	8.357	7.797	7.680
Reserves	Toevoeging	427	267	150	125	125	125
	Onttrekking	-1.200	-50	-343	-295	0	0
Mutaties reserves		-772	217	-193	-170	125	125
Resultaat		6.613	8.616	8.213	8.187	7.922	7.805

Toelichting financiële afwijkingen

Overhead

De verschillen tussen de lasten in 2019 en 2020 op beleids thema overhead worden veroorzaakt door hogere incidentele lasten in 2019, namelijk digitalisering archief (€134.000), dotatie voorziening gemeentelijke huisvesting (€600.000), incidentele lasten bedrijfsprocessen (€35.000), inhuur o.a. door ziekte (€125.000) en extra afschrijven investering (€55.000). In 2020 zijn er extra lasten in verband met ophogen cateringbudget (€25.000), indexering salarissen (€728.000), hogere bijdrage SP71 o.a. door VRIS (€333.000) en ISM tool (€9.000). Tenslotte is er 2020 per saldo een lagere doorbelasting vanuit de KVS (€171.000) en een hogere doorbelasting kapitaallasten (€ 20.000)

Reserves

De storting in 2019 betreft het storten van vrijgekomen middelen in verband met VRIS groep 1 (€17.000). De middelen worden in de reserve Frictiekosten gestort. In 2020 en verder zijn de vrijgevallen middelen op een stelpost gezet. In 2019 worden er middelen aan de reserve Frictiekosten onttrokken (€50.000). In 2020 worden er middelen aan reserve Organisatieontwikkeling onttrokken (€343.000). In 2020 wordt €100.000 minder gestort in de reserve Frictiekosten dan in 2019 en deze storting wordt in vier opeenvolgende termijnen opgeschoven naar de jaren 2021 tot en met 2024.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-30	0	-343	0	0	0
Saldo		-30	0	-343	0	0	0
Reserve Friciekosten	Toevoeging	100	267	150	125	125	125
	Onttrekking	-74	-50	0	-295	0	0
Saldo		26	217	150	-170	125	125
Algemene reserve prog. 6	Toevoeging	327	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.096	0	0	0	0	0
Saldo		-769	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		-772	217	-193	-170	125	125

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Formatie ¹	Fte per 1.000 inwoners	2019	2018	5,62	n/b	Decade/ Beaufort	BBV
		2020	2019	5,49	n/b		
Bezetting ¹	Fte per 1.000 inwoners	2019	2018	5,08	n/b	Decade/ Beaufort	BBV
		2020	2019	5,18	n/b		
Organisatiekosten	Kosten per inwoner	2019	2018	527,40	n/b	Begroting	BBV
		2020	2019	538,22	n/b		
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	2018	9%	n/b	Begroting	BBV
		2020	2019	6%	n/b		
Overhead	% van totale lasten	2019	2018	13%	n/b	Begroting	BBV
		2020	2019	14%	n/b		

1) Uitgaande van 24.426 inwoners per 1-1-2019/CBS

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
De score op de zelfevaluatie basisregistratie adressen en gebouwen is	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%		
De score op de zelfevaluatie basisregistratie grootschalige topografie is	> 93%	> 93%	> 93%	> 93%		

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat:

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geld is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet besteding gebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden (programma 3) of opbrengsten uit verleende diensten, zoals het verstrekken van een paspoort (programma 5). Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het wegvallen (vanaf 2022) van de precariobelasting op kabels en leidingen en de daarmee verband houdende verhoging van de ozb. Deze verhoging vindt plaats met een bedrag dat gemiddeld gelijk is aan de wegvallende doorbelastingen van Alliander en Dunea.

Trefwoorden:

Algemene uitkering van het gemeentefonds/ onroerende zaakbelastingen (OZB)/ waardering onroerende zaken (WOZ)/ gemeentelijke belastingen of heffingen/ dividend/ financieringsfunctie.

Programmadoelstelling

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst. Het voeren van een verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Doel van dit thema	We hebben voldoende inkomsten waardoor de begroting structureel sluit.
Ontwikkelingen	De precariobelasting op kabels en leidingen wordt in 2020 afgeschaft. De groei van Oegstgeest leidt geleidelijk tot hogere baten uit belastingen en algemene uitkering.

Lokale heffingen

Subdoel 1	We krijgen voldoende middelen binnen voor een structureel sluitende begroting.
Inspanning	We willen dit bereiken door: de OZB naast de inflatiecorrectie alleen te verhogen als dit noodzakelijk is; door de netto OZB-opbrengst per heffing (woningen, niet-woningen eigenaar, niet-woningen gebruiker) na aftrek van de WOZ-korting in de algemene uitkering op 65% te stellen; door de OZB in 2020 met € 100.000 en in 2022 met € 900.000 te verhogen om daarmee een gedeelte van de wegvallende precariobelasting op te vangen; de kwaliteit van de BSGR te bewaken met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
Subdoel 2	We houden de lastendruk acceptabel.
Inspanning	We willen dit bereiken door de belastingen en heffingen naast inflatiecorrectie alleen te verhogen als dit noodzakelijk is. We vergelijken onze belastingdruk met andere gemeenten waarbij we rekening houden met onze ambities, het voorzieningenniveau en de WOZ-waarden in onze gemeente in relatie tot andere gemeenten.
Subdoel 3	We ramen realistisch en voorzichtig.
Inspanning	We willen dit bereiken door lasten zo tijdig en volledig mogelijk te ramen en baten behoudend te ramen.
Subdoel 4	We houden onze schuldpositie en de rentelaten beheersbaar.
Inspanning	We willen dit bereiken door een sluitende begroting, te sturen op de investeringsomvang, door waar mogelijk alternatieve financieringsvormen te gebruiken en door waar dit kansrijk is, over te gaan tot projectfinanciering. We gebruiken rekeningoverschotten om extra af te lossen.

Algemene uitkering

Subdoel 1	De algemene uitkering is actueel en realistisch.
Inspanning	We willen dit bereiken door de criteria (maatstaven) actueel maar ook realistisch te houden.

Dividend

Subdoel 1	Dividend draagt zinnig bij aan een sluitende begroting.
Inspanning	We willen dit bereiken door periodiek het belang en de zekerheid van de dividendinkomsten af te wegen tegen alternatieven zoals verkoop ten behoeve van schuldreductie en verlaging van rentekosten.

Saldo financieringsfunctie

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Subdoel 1	We hebben -relatief- lage rentelasten.
Inspanning	We willen dit bereiken door binnen de kasgeldlimiet en de toegestane tijdelijke overschrijdingen, en waar we dit verantwoord achten, zo goedkoop mogelijk te lenen; waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe; we blijven binnen de renterisiconorm om de gevolgen van grote renteverhogingen te beperken.
Subdoel 2	We hebben betrouwbare kostenramingen.
Inspanning	We willen dit bereiken door betrouwbare, maar ook voorzichtige, renteramingen te hanteren waarmee het renteresultaat beperkt is.

Overige dekkingsmiddelen

Subdoel 1	We krijgen overige middelen maximaal binnen.
Inspanning	We willen dit bereiken door de opbrengst van toegezegde middelen te bewaken.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020	Begroting 2019
Lokale heffingen	127	-9.386	-9.259	-8.507
Algemene uitkering	0	-27.631	-27.631	-26.316
Dividend	0	-395	-395	-595
Saldo financieringsfunctie	-32	0	-32	28
Overige dekkingsmiddelen	-120	0	-120	-25
Totaal	-25	-37.412	-37.437	-35.416

Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander nv	Alliander zorgt voor distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.
Dunea nv	De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR zorgt voor de uitvoering van de Woz en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

Financiën

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
Beleidsthema Dekkingsmiddelen	Lasten	289	121	-25	83	13	-92
	Baten	-33.438	-35.537	-37.412	-38.411	-38.028	-38.501
Saldo		-33.148	-35.416	-37.437	-38.328	-38.015	-38.593
Programma	Lasten	289	121	-25	83	13	-92
	Baten	-33.438	-35.537	-37.412	-38.411	-38.028	-38.501
Saldo van baten en lasten		-33.148	-35.416	-37.437	-38.328	-38.015	-38.593
Reserves	Toevoeging	253	1.420	0	306	193	186
	Onttrekking	0	-9.015	-488	0	0	0
Mutaties reserves		253	-7.594	-488	306	193	186
Resultaat		-32.896	-43.010	-37.926	-38.022	-37.821	-38.407

Toelichting financiële afwijkingen

Dekkingsmiddelen

Het verschil tussen 2019 en 2020 wordt in hoofdzaak veroorzaakt door hogere lasten in 2020 op treasury (€60.000), indexatie van lasten BSGR (€25.000). In 2020 wordt er verder meer doorbelast via KVS (€15.500) en stelpost vrijval kapitaallasten (€100.000).

De hogere baten in 2020 t.o.v. 2019 worden in hoofdzaak verklaard door hogere baten uit OZB (€694.000), hogere Algemene Uitkering (€1.314.500), en overige belastingen (€67.000). In 2019 zijn er hogere baten begroot in verband met hogere uitkering van dividend van €200.000.

Reserves

Het verschil tussen 2019 en 2020 wordt verklaard door de storting in 2019 met betrekking tot de precarioreserve (€400.000), het verschuiven van ASC baten in jaarrekening 2018 naar boekjaar 2019 (€643.000) en resultaat van MJB en PPN2020 (€303.000).

Het verschil in onttrekking wordt in hoofdzaak verklaard door de bestemming van de jaarrekening 2018 (€6.598.000), de voortgangsrapportage 2019 (incl. effecten voor 2020, €704.000) en mutaties in de meerjarenbegroting 2020 (€1.407.500).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	253	1.020	0	306	193	186
	Onttrekking	0	-7.315	-196	0	0	0
Saldo		253	-6.294	-196	306	193	186
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	400	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-1.700	-292	0	0	0
Saldo		0	-1.300	-292	0	0	0
Verrekening reserves AD		253	-7.594	-488	306	193	186

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Gemiddelde Woz-waarde ¹	Duizend euro	2019	2018	351	230	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	BBV
		2020	2018	351	230		
Gemeentelijke woonlasten Eenpersoonshuishouden ²	Euro	2019	2018	807	649	COELO, Groningen	BBV
		2020	2019	817	669		
Gemeentelijke woonlasten Meerpersoonshuishouden ³	Euro	2019	2018	916	721	COELO, Groningen	BBV
		2020	2019	929	739		

1) De gemiddelde Woz-waarde van woningen.

2) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Bron	Toelichting
We stellen de Woz-beschikkingen vast volgens de eisen van de Waarderingskamer ¹	99%	99%	99%	99%	BSGR	
We handelen Woz-bezwaren af volgens de eisen van de Waarderingskamer	99%	99%	99%	99%	BSGR	
Aanslagen voor gemeentelijke heffingen leggen we op binnen het belastingjaar	99%	99%	99%	99%	BSGR	
Aanvragen voor kwijtschelding handelen we af binnen 12 weken	95%	95%	95%	95%	BSGR	

1) De Waarderingskamer controleert of gemeenten taxaties van onroerende zaken zoals huizen goed uitvoeren.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

Wij heffen de volgende belastingen, heffingen en retributies:

Belasting	Omschrijving
Onroerende zaakbelasting (ozb)	Belasting op het eigendom en het gebruik van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Marktgeden	Belasting voor het innemen van een standplaats op het marktterrein.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid algemeen

Bij de lokale heffingen bekijken we jaarlijks of de inflatiecorrectie op de belastingen geheel of gedeeltelijk achterwege kan blijven. Dit is overigens nog wel afhankelijk van ons financiële perspectief. De tarieven voor heffingen en leges baseren we vervolgens op het uitgangspunt dat we volledig kostendekkend willen zijn. Eventuele noodzakelijke grote investeringen dekken we vanuit de voorziening voor de rioolheffing of de voorziening voor de afvalstoffenheffing.

Voorschriften BBV

De paragraaf Lokale heffingen bevat een verplichte passage over de kostendekkendheid van de lokale heffingen.

In de opgestelde berekening gebruiken wij voor de overhead standaard de verdeelsleutel van de loonsom. Loonkosten bepalen in de meeste gevallen immers een groot deel van het tarief. Uitzonderingen vormen de rioolheffing en afvalstoffenheffing waarbij de kosten hoofdzakelijk bestaan uit kapitaallasten van investeringen. Bij deze heffingen passen wij de sleutel 'omvang per taakveld' toe. Dit geschiedt conform de Financiële verordening 2017.

3. Beleid specifiek per belastingsoort

In de kostendekkendheidsverzoeken hierna, betreft de raming 2019 de primitieve begroting die in november 2018 is vastgesteld.

Belastingsoort	Beleid
Onroerende zaakbelasting (ozb)	Voor onroerende zaken die als woning dienen, ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Bij niet-woningen krijgen zowel de eigenaar als de gebruiker een aanslag. We zijn vrij in de besteding van de inkomsten uit ozb. Vanwege schommelingen in de grondslag (WOZ-waarde) voeren we bij de ozb geen tarievenbeleid, maar een opbrengstenbeleid. Eventuele areaalwijzigingen (omvang of inkrimping van de voorraad onroerende zaken) hebben een autonome invloed op de ozb-opbrengsten.

Belastingsoort**Beleid***Tariefbeleid 2020*

Bij de begroting stellen we de opbrengst vast. In de begroting 2020-2023 stijgen de opbrengsten uit de ozb met 2,6% inflatiecorrectie conform de perspectiefnota 2020. Gezien de grote inspanningen voor de toekomst (IHP, schuldreductie) kunnen we het ons niet veroorloven om af te zien van de inflatiecorrectie. De in het coalitieakkoord afgesproken OZB-verhoging van € 100.000, die al in de begroting 2019 is meegenomen, betekent een extra verhoging met afgerond € 1,5%. Als aan het einde van het jaar bekend is welke Woz-waarden er zijn, kunnen we het tarief definitief berekenen. Het tarief stellen we dan tevens vast op het actuele inflatiepercentage. In feite betaalt een eigenaar hetzelfde bedrag als het jaar ervoor, verhoogd met de inflatiecorrectie en met de 1,5% verhoging uit het coalitieakkoord. Omdat niet alle woningen (en overige panden) een exact gelijke waardemutatie hebben, gaat de ene eigenaar meer betalen dan de ander. Hiernaast is de inkomensmaatstaf ozb binnen de algemene uitkering bepalend voor de minimale hoogte van de ozb-opbrengst (de 65%- norm) en daarmee voor het tarief. Dit lichten we toe onder punt 8 van deze paragraaf.

Rioolheffing

Rioolheffing is uitsluitend bedoeld om de kosten te dekken van de gemeentelijke riolering en waterzorgtaken. Vanaf 2020 zullen we een nieuw integraal waterketenplan vaststellen. Hierin nemen we een meerjarenkostenoverzicht op met daarin een prognose voor de opbrengsten uit rioolheffing. Die prognose gaat uit van volledige meerjarige kostendekkendheid. De tarieven proberen we zoveel mogelijk stabiel te houden, met een opslag voor inflatiecorrectie. Schommelingen van het tarief vangen we daarbij op met de egalisatievoorziening, die we voorlopig geleidelijk opbouwen.

Tariefbeleid en kostendekkendheid 2020

Het tarief voor 2020 is gebaseerd op het bestaande tarief in relatie tot de totale geraamde lasten voor 2020 en de geleidelijke opbouw van de voorziening. Er is 2,6% inflatiecorrectie toegepast conform de perspectiefnota. Gezien de grote opgaven voor het klimaatbestendig maken en houden van Oegstgeest, is er geen ruimte om inflatiecorrectie achterwege te houden. Bij de vaststelling van de verordening kan een voorstel worden gedaan voor aanpassing van het tarief op basis van het actuele inflatiepercentage. Door areaaluitbreiding zijn er meer aansluitingen. De tarieven 2020 zijn weergegeven in onderdeel 6, onder het kopje Lokale lastendruk. Om de egalisatievoorziening voldoende te vullen om de egalisatiefunctie te kunnen vervullen ramen we de komende jaren om te storten in deze voorziening ondanks dat sprake is van een kostendekkendheid onder de 100%. Op dit moment heeft de voorziening daarvoor onvoldoende saldo.

Kostendekkendheid rioolheffing	Raming 2019	percentage	Raming 2020	percentage
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 1.842.723		€ 2.038.385	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-/- € 1.000		-/- € 1.000	
Netto kosten taakveld	€ 1.841.723		€ 2.037.385	
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente *	€ 259.077		€ 294.849	
BTW	€ 271.270		€ 238.364	
Totale kosten	€ 2.372.070		€ 2.570.598	
Opbrengst heffingen	€ 2.372.070		€ 2.417.096	
<i>Dekking</i>		100,0 %		94,0 %

* De grondslag voor de berekening voor de toe te rekenen overhead is gebaseerd op de baten en lasten vermeld in taakveld 0.4 Overhead, ondersteuning organisatie.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is bedoeld om de werkelijke kosten van de afvalinzameling en afvalverwerking te dekken. Voor het tarief van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als voor dat van de rioolheffing; het beleid is erop gericht om de kosten volledig te dekken. De tarieven proberen we zoveel mogelijk stabiel te houden, met een opslag voor inflatiecorrectie. Schommelingen van het tarief vangen we daarbij op met de egalisatievoorziening.

Belastingsoort**Beleid***Tariefbeleid en kostendekkendheid 2020*

Het tarief voor 2020 is gebaseerd op het bestaande tarief in relatie tot de totale geraamde lasten voor 2020 en de geleidelijke opbouw van de voorziening. Er is 2,6% inflatiecorrectie toegepast conform de perspectiefnota. De kosten stijgen ondermeer door de verhoogde belasting van het Rijk op storten en verbranden van afval (zie ook de Perspectiefnota 2020 € 150.000) en door de in de recente aanbesteding gebleken enorme toename van verwerkings- en transportkosten van afval van de milieustraat (€ 319.000) en de de extra formatieuitbreiding. Dit leidt naast de inflatiecorrectie tot een noodzakelijke extra stijging van het tarief (16%). Dit kunnen we nu niet opvangen vanuit de egalisatievoorziening. De dekking van de formatieuitbreiding wordt gedekt door stijging van het aantal aansluitingen. Om de egalisatievoorziening voldoende te vullen om de egalisatiefunctie te kunnen vervullen ramen we de komende jaren om te storten in deze voorziening ondanks dat sprake is van een kostendekkendheid onder de 100%. Op dit moment heeft de voorziening daarvoor onvoldoende saldo.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Raming 2019	percentage	Raming 2020	percentage
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 2.358.104		€ 2.813.309	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-/- € 300.296		-/-€ 300.296	
Netto kosten taakveld	€ 2.057.808		€ 2.513.013	
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente *	€ 337.771		€ 447.638	
BTW	€ 367.203		€ 476.380	
Totale kosten	€ 2.762.782		€ 3.437.481	
Opbrengst heffingen	€ 2.762.782		€ 3.383.670	
<i>Dekking</i>		100,0 %		98,4 %

* De grondslag voor de berekening voor de toe te rekenen overhead is gebaseerd op de baten en lasten vermeld in taakveld 0.4 Overhead, ondersteuning organisatie.

Toeristenbelasting

Hotelbezoekers betalen een bedrag per overnachting en leveren op die manier een bijdrage aan de kosten van de voorzieningen waarvan ze gebruikmaken. In de Perspectiefnota is de opbrengst naar boven bijgesteld op basis van de in 2018 gerealiseerde opbrengst.

Tariefbeleid 2020

We houden het tarief gelijk aan dat van de gemeente Leiden. Dit tarief is niet gewijzigd ten opzichte van 2019.

Hondenbelasting

Hondenbelasting is in principe bedoeld om de kosten te dekken van taken die honden met zich meebrengen. Een voorbeeld hiervan is het opruimen van de uitwerpselen, als de eigenaar van de hond dit niet doet. Overigens kent de hondenbelasting geen kostendekkendheidsbeginsel. Net als bij de ozb kunnen we de inkomsten uit hondenbelasting vrij besteden.

Tariefbeleid 2020 In de perspectiefnota 2020-2023 staat dat we de opbrengsten van lokale heffingen gaan indexeren. Voor 2020 passen we een inflatiecorrectie toe van 2,6%.

Precariobelasting

Particulieren en bedrijven maken gebruik van openbare grond. Soms heeft het gebruik een tijdelijk karakter (vuilcontainers, bouwketen, steigers, terrassen) en soms een meer blijvend karakter (leidingen, luifels, borden). Voor de diverse soorten van gebruik berekenen we een tarief voor de gebruiker ervan. De gedachte hierachter is dat een gemeente het openbaar bezit namens de burger op een deugdelijke manier beheert. Ook moet er een zekere balans bestaan tussen het gebruik van grond in openbaar en particulier eigendom. Het meest intensieve particuliere gebruik van openbare grond vindt plaats door water-, gas- en elektriciteitsbedrijven die hun product - door de grond - naar hun klanten transporteren. De meeste opbrengsten uit precariobelasting komen dan ook uit de precario op leidingen die door gemeentegrond lopen.

Tariefbeleid 2020

Op de tarieven passen we een inflatiecorrectie toe van 2,6%. De precariobelasting op kabels en leidingen mogen we niet meer verhogen en in 2022 vervalt deze precariobelasting zelfs helemaal. Dat kost ons circa € 1,7 miljoen aan opbrengsten, maar dit compenseren we met een ozb-verhoging in 2022 van € 1 miljoen (naast eventuele inflatiecorrectie). Omdat de door Dunea en Alliander aan de gebruikers doorbelaste precariobelasting dus ook vervalt, blijft de macro belastingdruk gelijk.

Leges

Tegenover onze leges staan de diensten die we leveren. In het tarievenbeleid streven we er altijd naar de kosten van deze diensten voor honderd procent te dekken. De leges zijn onder te verdelen in drie zogenoemde titels. Dit zijn:

1. Algemene dienstverlening
2. Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning
3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Belastingsoort

Beleid

Tariefbeleid en kostendekkendheid 2020

De leges titel 1 zijn voor een belangrijk deel gebonden aan door het Rijk vastgestelde maximumprijzen. Daarom kan geen 100% kostendekkendheid worden gerealiseerd. Verder zullen de leges ten aanzien van de aanvragen en meldingen genoemd in de Drank- en Horecawet, alsmede de terrasvergunningen worden aangepast. Hiervoor zal een afzonderlijk raadsvoorstel worden opgesteld.

De leges titel 3 WABO worden conform de raadsmededeling van 30 oktober 2018 nummer Z/18/116406/233409 beantwoording motie nr 11 Hart van Oegstgeest dd 28 juni 2018, in 2020 met 21% verhoogd. Dit wordt in de legesverordening verwerkt.

Kostendekkendheid leges titel 1 en 3 Publiekszaken/Apv	Raming 2019	percentage	Raming 2020	percentage
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€563.876		€ 612.977	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 0		€ 0	
Netto kosten taakveld	€563.876		€ 612.977	
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	€ 647.073		€ 477.142	
BTW	€ 22.381		€ 17.784	
Totale kosten	€ 1.233.330		€ 1.107.903	
Opbrengst heffingen	€ 210.745		€ 218.090	
Dekking		17,1 %		19,7 %

Kostendekkendheid leges titel 2 Wabo	Raming 2019	percentage	Raming 2020	percentage
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€711.536		€ 726.122	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 0		€ 0	
Netto kosten taakveld	€711.536		€ 726.122	
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	€ 876.056		€ 612.881	
BTW	€ 24.550		€ 25.884	
Totale kosten	€ 1.612.142		€ 1.061.806	
Opbrengst heffingen	€ 1.011.180			
Dekking		62,7 %		77,8 %

Marktgeden

De tarieven van de marktgeden zijn elastisch. Doen we de tarieven teveel omhoog, dan gaat het aantal bezette standplaatsen omlaag. Omdat dit de markt onaantrekkelijker maakt voor bezoekers en nieuwe standplaatshouders, houden we hiermee rekening bij ons tariefbeleid.

Tariefbeleid en kostendekkendheid 2020

In de perspectiefnota 2020-2023 namen we op dat we de opbrengsten uit de marktgeden indexeren.

Kostendekkendheid marktgeden	Raming 2019	percentage	Raming 2020	percentage
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 38.2537		€ 46.411	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 0		€ 0	
Netto kosten taakveld	€ 38.2537		€ 46.411	
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	€ 8.357		€ 8.150	
BTW	€ 7.927		€ 9.615	
Totale kosten	€ 54.521		€ 64.176	
Opbrengst heffingen	€ 41.100		€ 43.223	
Dekking		75,4 %		67,4 %

Bedrijven Investeringszone (BIZ)

Oegstgeest heeft een Bedrijven Investeringszone (BIZ). Hiervoor maken we geen eigen beleid: er is aparte wetgeving voor. De BIZ is specifiek ontworpen als financieringsinstrument voor een ondernemersfonds. Het is een ideaal instrument wanneer ondernemers in een afgebakend gebied een plan hebben waarvoor zij financiering zoeken bij de andere ondernemers in dat gebied. Na uitwerking van het plan stellen ze een door ons te heffen bedrag vast - wij innen de BIZ-gelden bij de ondernemers. De opbrengsten storten we, na aftrek van de kosten, door naar de BIZ-vereniging.

4. Geraamde opbrengsten

Het beleid resulteert in de onderstaande eigen opbrengsten. In deze opbrengsten zijn ook areaalwijzigingen, de extra verhoging van de OZB volgens het coalitieakkoord en de verhoging van de afvalstoffenheffing als gevolg van de kostenstijging opgenomen. Hierdoor kan het percentage afwijken van het uitgangspunt - een stijging met het inflatiepercentage. In de voortgangsrapportage 2019 zijn voor de bouwleges incidenteel extra inkomsten opgenomen. Hierdoor is hier een afname te zien. De opbrengst begroting 2019 betreft de begroting 2019 na wijziging.

Belastingsoort	Opbrengst begroting 2019	Opbrengst begroting 2020	Vershil (2020-/-2019)	Percentage verschil
Ozb	€ 6.568.647	€ 7.263.197	€ 675.197	10,3%
Rioolheffing	€ 2.372.070	€ 2.417.096	€ 45.026	1,9%
Afvalstoffenheffing	€ 2.780.782	€ 3.383.670	€ 602.888	21,7%
Toeristenbelasting	€ 205.988	€ 269.988	€ 64.000	31,1%
Hondenbelasting	€ 108.287	€ 111.103	€ 2.816	2,6%
Precariobelasting	€ 1.741.818	€ 1.741.818	€ 0	0%
Leges	€ 1.755.925	€ 1.261.558	-€ 494.367	-28,2%
Marktgeden	€ 42.128	€ 43.223	€ 1.095	2,6%
<i>Totaal</i>	€ 15.575.645	€ 16.472.300	€ 896.655	5,8%

5. Kwijtscheldingsbeleid

We stellen ons actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan de minder draagkrachtigen in Oegstgeest. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de ozb, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, toetsen we het jaar erna bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, geven we automatisch kwijtschelding.

6. Lokale lastendruk begroting 2020-2023

Om een indruk te krijgen van de gevolgen van de voorstellen uit de begroting voor de lokale lastendruk, schetsen we hieronder een beeld van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden.

In voorbeeld 1 gaan we uit van een flat (waarde € 175.000) met één bewoner, in voorbeeld 2 van een gemiddelde eengezinswoning (waarde € 358.000) met een gering afvalaanbod en in voorbeeld 3 van een grotere woning (waarde € 400.000) met een gemiddeld afvalaanbod.

Voorbeeld 1	lasten 2019	lasten 2020	stijging	perc
OZB (bij woning € 175.000 '2019)	€ 195,65	€ 200,74	€ 5,09	2,6 %
rioolheffing (éénpersoons)	€ 163,32	€ 167,57	€ 4,25	2,6 %
afvalstoffenheffing (flat)	€ 265,80	€ 315,24	€ 49,44	18,6 %
Totaal	€ 624,77	€ 683,54	€ 58,77	9,41 %

Voorbeeld 2	lasten 2019	lasten 2020	stijging	perc
OZB (bij woning € 358.000 '2019)	€ 400,24	€ 410,65	€ 10,41	2,6 %
rioolheffing (meerpersoons)	€ 201,96	€ 207,21	€ 5,25	2,6 %
afvalstoffenheffing (mini container 120 liter)	€ 222,12	€ 263,43	€ 41,31	18,6 %
Totaal	€ 824,32	€ 881,30	€ 56,97	6,91 %

Voorbeeld 3	lasten 2019	lasten 2020	stijging	perc
OZB (bij woning €400.000 '2019)	€ 447,20	€ 458,83	€ 11,63	2,6 %
Rioolheffing (meerpersoons)	€ 201,96	€ 207,21	€ 5,25	2,6 %
afvalstoffenheffing (mini container 240 liter)	€ 295,68	€ 350,68	€ 55,00	18,6 %
Totaal	€ 944,84	€ 1.016,71	€ 71,87	7,61 %

7. Lokale vergelijking

De lokale lastendruk drukken we uit in de gemiddelde woonlasten per huishouden. Dit doen we op basis van de ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. In onderstaande tabel zijn die woonlasten (in 2019), uitgesplitst naar eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens (bron: Coelo). De exacte tarieven 2020 zijn bij het schrijven van deze begroting nog niet bekend.

Voor de onroerendezaakbelasting hebben we een Woz-waarde van € 266.000 gebruikt.

Rangorde	Gemeente	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
1	Wassenaar	€ 962	€ 1151
2	Voorschoten	€ 994	€ 1.056
3	Bodegraven-Reeuwijk	€ 873	€ 1.012
4	Gouda	€ 946	€ 972
5	Leiderdorp	€ 738	€ 946
6	Oegstgeest	€ 817	€ 929
7	Leiden	€ 609	€ 820
8	Waddinxveen	€ 739	€ 787
9	Zoeterwoude	€ 732	€ 743
10	Gemiddelde Nederland	€ 677	€ 740
11	Katwijk	€ 617	€ 709

8. Ontwikkeling ozb

De inkomensmaatstaf binnen de algemene uitkering bepaalt de minimale hoogte van de ozb-opbrengst. Wij hanteren de 65%-norm. Deze norm houdt in dat de korting op de algemene uitkering die verband houdt met de ozb, maximaal 65% van de totale ozb-opbrengsten bedraagt. Bij berekening blijkt dat we onder de 65% blijven, wat ook te zien is in onderstaande tabel.

De bedragen zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de perspectiefnota 2020-2023 en de nieuwe berekening van de algemene uitkering voor 2020 (volgens de meicirculaire 2019). Op basis van deze berekening constateren we dat we voldoen aan de 65%-norm. De OZB-verhoging met € 100.000 in 2019 en de indexatie van 2,6% zorgen mede met de gewijzigde rekestarieven die het Rijk hanteert in de mei circulaire voor een daling van dit percentage. Het Rijk stelt de rekestarieven bij om de stijging van de OZB-maatstaf als gevolg van de ontwikkelingen van de WOZ-waarden van de woningen en niet-woningen ongedaan te maken.

	2019	2020
Ozb-opbrengsten geraamd (primitief)	€ 6.510.647	€ 7.243.844
Korting algemene uitkering	€ 4.220.648	€ 4.505.076
Percentage voor correctie	64,8%	62,2%

4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover we (kunnen) beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio 'weerstandsvermogen' en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de mate aan waarin we in staat zijn om tegenvallers op te vangen zonder effecten voor het voorzieningenniveau.

Weerstandscapaciteit

In theorie bestaat de beschikbare weerstandscapaciteit uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat in principe uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de langlopende voorzieningen, de begrotingspost Onvoorzien en aanwezige stille reserves. De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden en het onbenutte deel van de belastingcapaciteit.

Het is een politieke afweging om te bepalen welke delen van de incidentele en structurele componenten men tot de weerstandscapaciteit wil rekenen. In het beleidskader Weerstandsvermogen en risicomanagement hebben we die afweging uitgewerkt.

Risicomanagement

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. Door een goed systeem van risicomanagement stellen we bestuurders en managers in staat passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen.

2. Risico's

Risico-overzicht

Om de risico's in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem dat meerdere gemeenten gebruiken. Dit systeem brengt risico's systematisch in kaart, waarna alle afdelingen binnen een gemeente deze beoordelen. Op grond van het beleidskader Weerstandsvermogen en risicomanagement presenteren we het onderstaande overzicht. Hierin staan alleen de tien grootste risico's. Dit zijn de risico's met, nadat een beheersmaatregel is getroffen, de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De getroffen beheersmaatregel staat er ook bij. Onderaan de tabel staat het totaalbedrag voor de overige risico's.

Risiconr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg (€)	Invloed
R104	Samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West risico door gewijzigde rechten en verplichtingen.	Financieel - € 3.650.000	In voorbereiding - Bestuurlijk overleg met de wederpartij. Extra toevoeging aan risicoreserve grondexploitaties.	30%	3.650.000	16.42%
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 9,4 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen.	Financieel - Gemeente moet de rente en aflossing over de leningen betalen	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	4.203.931	15.81%

Risiconr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg (€)	Invloed
R36	Nieuw-Rhijngheest (restgrex)	Financieel -	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	50%	3.300.000	14.56%
R20	Nieuw-Rhijngheest (PPS)	Financieel -	In voorbereiding - De gemeente en de ontwikkelaar delen de risico's, maar ook de projectsturing. Binnen de kaders van het contract wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	50%	1.200.000	8.12%
R105	In de huidige arbeidsmarkt is het niet mogelijk alle functies te vullen. Dit kan betekenen dat duurder ingehuurd moet worden of dat arbeidsmarkttoelagen betaald moeten worden om personeel te krijgen. De meerkosten daarvan, boven de begrote salarislsten en de regulier begrote inhuur, ramen we op € 800.000.	Financieel - € 800.000 uitgaande van 8 FTE'n in te huren tegen € 100.000 meerkosten per FTE. Hierbij wordt uitgegaan van extra kosten boven begrote salarislsten en regulier begrote inhuur.	In voorbereiding - Vanaf 2020 wordt de formatie deels tijdelijk en deels structureel uitgebreid om de toegenomen omvang van taken te kunnen uitvoeren. Nevenvoordeel hiervan is dat de werkdruk beter beheersbaar wordt waardoor bestaand personeel beter kan worden behouden.	50%	800.000	6.00%
R95	De eigenaren van bedrijventerrein De Boeg stellen de gemeente aansprakelijk voor verontreiniging van de grond. Het gaat om een claim van circa € 225.000. De gemeente kan de oorspronkelijke verkoper van de grond (Rijk) aansprakelijk stellen. Daarmee lijkt het risico per saldo nihil. Uit voorzichtigheidsoogpunt wordt toch het hele bedrag opgevoerd.	Financieel - De claim betreft € 225.000.	In voorbereiding - We schakelen juridische bijstand in en zullen bij een toegewezen claim de oorspronkelijke verkoper (het Rijk) aansprakelijk stellen.	90%	225.000	4.55%
R96	Invoering wet kwaliteitsborging per 1-1-2021 (nog niet zeker) voor het bouwen met als gevolg lagere legesopbrengsten.	Financieel -		90%	305.000	4.10%
R90	De subregionale samenwerking op het terrein van Jeugdhulp in de Leidse regio (gemeentelijke toegang JGT) kan leiden tot een tijdelijke volumegroei, toename van personele lasten en frictiekosten.	Financieel - De vernieuwde opdracht voor de gemeentelijke toegang wordt in de Leidse regio opnieuw aanbesteed en zal per 1 januari 2021 worden uitgevoerd. De intensivering van de gemeentelijke toegang brengt (tijdelijk) hogere lasten met zich (toename personele inzet en mogelijke volumegroei). De vernieuwde opdracht heeft als doel om uiteindelijk de duurdere gespecialiseerde hulp te voorkomen, maar het is niet realistisch om in dezelfde mate een daling van de gespecialiseerde inzet te realiseren.	Actief - -Politieke afstemming en consensus in de Leidse regio is noodzakelijk om risico's te beperken -Lobby voor blijvende regionale samenwerking voor specialistische jeugdhulp met verblijf -Voor de gemeentelijke toegang is het van belang dat er goed wordt gestuurd op resultaten, zodat beleidsmatig gestuurd kan worden op kwaliteit en kosten.	70%	500.000	3.93%

Risiconr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg (€)	Invloed
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdzorg (m.n. duurdere specialistische jeugdzorg; met verblijf) dan voorzien bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	Financieel - - Onvoldoende budget om jeugdzorg te bekostigen -Er moet aanspraak gemaakt worden op de reserve 3D en/of algemene middelen -Verschuiving kan optreden in prioriteiten gemeentebegroting	Actief - 1. permanente monitoring budget om actie te kunnen ondernemen 2. zorgdragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo 4. samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio, bijv. bij financiële gevolgen incidenten jeugdzorg 5. juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen bekostigingssystematiek 6. bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk 7. Het kostenbewustzijn van de JGT's wordt verhoogd. Daarnaast wordt ingezet op normalisering. 8. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdzorg	50%	500.000	3.01%
R77	Als gevolg van indexering en specifieke keuzes en beslissingen bestaat de kans dat er geen grip is op het budget van de verbonden partij SP71 met als gevolg dat de hoogte van de bijdrage onbeheersbaar wordt.	Financieel -	In voorbereiding - Naast het verbeterplan SP71 en Lean is het noodzakelijk met SP71 en de deelnemende gemeenten te komen tot een gezamenlijke visie en doelen over de doorontwikkeling, prioritering en temporisering van de uitvoeringskalender. In de uitvoering is nu de afspraak dat elke gemeente deelneemt na een uitvoeringsbesluit, wellicht zijn er andere constructies, zoals het conformeren maar later aanhaken door gemeenten die op dat moment de prioriteit elders leggen. Zo stagneert de voortgang niet van de ontwikkelingen.	50%	290.000	2.17%

Overzicht Risico's

	Bedrag (€)
Totaal grote risico's:	14.973.931
Overige risico's:	6.613.000
Totaal alle risico's:	21.586.931

Veranderingen in top 10 van risico's

- Nieuw: R104 Samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West risico door gewijzigde rechten en verplichtingen.
- Nieuw: R105 In de huidige arbeidsmarkt is het niet mogelijk alle functies te vullen. Dit kan betekenen dat duurder ingehuurd moet worden of dat arbeidsmarkttoelagen betaald moeten worden om personeel te krijgen.
- Vervallen: R79 Hogere kosten Duikerbrug Dorpsstraat.
- Vervallen: R87 De nieuwe eigen bijdrage-systematiek vanuit het Rijk kan leiden tot hoger gebruik van Wmo-voorzieningen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Dit doen we omdat het reserveren van het maximale bedrag van € 21.586.931 voor alle risico's ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie hebben we gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Het resultaat is dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken met een benodigde weerstandscapaciteit van € 7.370.478. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de meest relevante percentages en de daarmee corresponderende benodigde weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	Bedrag (€)
50%	4.143.595
60%	4.794.534
70%	5.474.717
80%	6.243.620
85%	6.728.690
90%	7.370.478
95%	8.331.767

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag (€)
1. Onbenutte belastingscapaciteit	2.783.527
2. Risicoreserve grondexploitatie	4.963.302
4. Algemene reserve	6.922.309
6. Reserve Wmo/3D	2.882.020
7. Bodembedrag *	0
Totale weerstandscapaciteit	17.551.158

* besloten in de financiële verordening 2017

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moeten we een relatie leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten staat hieronder.

ratio weerstandsvormogen =	$\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{\text{€ 17.551.158}}{\text{€ 7.370.478}}$	= 2,38
-------------------------------	---	---	--	--------

We streven een weerstandsvermogen na dat tenminste ruim voldoende is. Dit vereist een ratio weerstandsvermogen die gelijk is of hoger is dan 1,4.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Wij gebruiken deze tabel, die door veel gemeenten wordt gebruikt en in het Gemeenschappelijk Toezichtkader van de provincies wordt genoemd, als norm. De tabel biedt een waardering van de berekende ratio. De ratio van Oegstgeest valt in klasse **A**. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

5. Kengetallen

In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing staan met ingang van de begroting 2016 vijf financiële kengetallen. Het opnemen van deze kengetallen is voorgeschreven in de het Besluit Begroting en Verantwoording. Naast deze kengetallen moet er ook een beoordeling in staan van de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk en op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling.

Beoordeling

De beoordeling van de onderlinge verhouding van de financiële kengetallen geeft het volgende beeld:

Tabel 5: Financiële kengetallen

Omschrijving	Rek.2018	Begr.2019 ¹	Begr. 2020	Begr.2021	Begr.2022	Begr.2023
Netto schuldquote	75,3%	66,2%	95,4%	114,3%	127,7%	123,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	74,4%	65,4%	94,5%	113,4%	126,7%	122,6%
Solvabiliteit	27,4%	27,5%	22,5%	19,4%	18,7%	18,7%
Grondexploitatie	11,6%	-4,2%	-7,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	1,1%	-0,8%	0,3%	1,1%	0,4%	0,7%
Woonlasten meerpersoonshuishouden	127,0%	127,0%	127,0%	127,0%	127,0%	127,0%

1) Na wijziging van de primitieve begroting.

Kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20% < > 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20% < > 50%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%

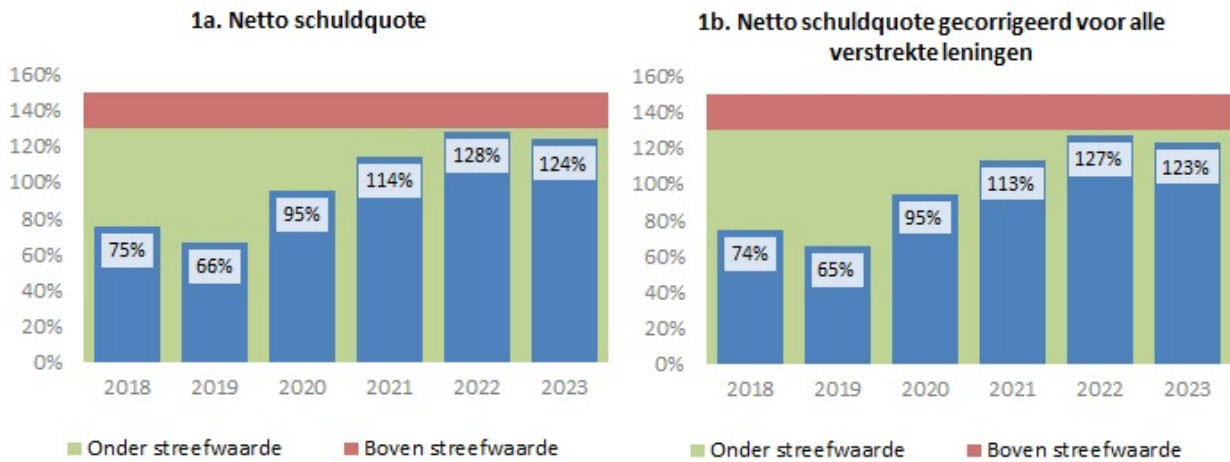
Toelichting op financiële kengetallen

Netto-schuldquote

Het kengetal 'netto-schuldquote', ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. De netto-schuldquote geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De nettoschuldquote valt in de signaleringswaarde neutraal.

Berekening:

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie (onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen -/- kortlopende vorderingen -/- overlopende activa) / totale baten voor bestemming.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente.

Berekening:

Eigen vermogen / totaal vermogen

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. De streefwaarde voor solvabiliteit is minimaal 20% eigen vermogen. Wij scoren vanaf 2021 onder de 20%, wat volgens de signaleringswaarde onder meest risicovol valt.

2. Solvabiliteitsratio

Grondexploitatie

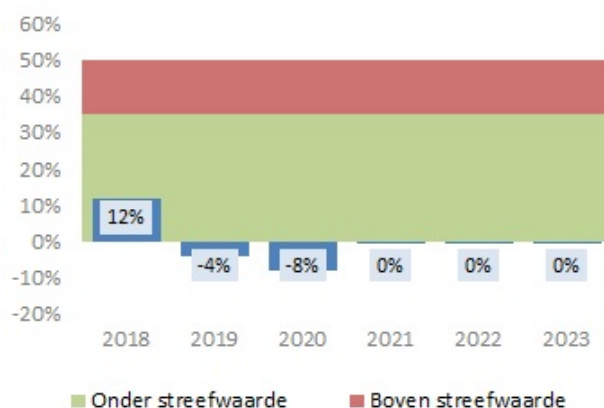
Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een voorbeeld: wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, is er veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht terwijl de vraag naar woningen is gestagneerd.

Berekening:

Boekwaarde in exploitatie genomen gronden + nog niet in exploitatie genomen gronden / totale baten voor bestemming.

Een norm bepalen voor het kengetal 'grondexploitatie' is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel het aantal vierkante meters bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of vierkante meters bedrijventerrein zijn gepland, van welk type en op welke plek? Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld moet de gemeente namelijk ook nog terugverdienen.

3. Grondexploitatie

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of we in staat zijn om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Onze structurele exploitatieruimte valt in de signaleringswaarde minst risicovol.

Berekening:

Structurele baten -/- structurele lasten / totale baten voor bestemming.

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit (de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen) wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met de gemiddelde Woz-waarde. Dit kengetal bereken je door de totale woonlasten van een gemiddeld meerpersoonshuishouden van Oegstgeest van 2018 te vergelijken met het landelijk gemiddelde 2017.

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. In onze gemeente bevonden de woonlasten zich in 2018 op 127%, waarmee ze 'onvoldoende' zijn. Deze score is te verklaren doordat de gemiddelde Woz-waarde in Oegstgeest hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

Gemeenten kunnen financiële hulp van het Rijk volgens artikel 12 Gemeentewet krijgen als hun ozb-tarief zich op 120% of hoger bevindt ten opzichte van het gewogen landelijk gemiddelde. De ruimte tussen de werkelijke opbrengst en deze 120% heet de onbenutte belastingcapaciteit. De onbenutte belastingcapaciteit in Oegstgeest is € 2.783.527. De onbenutte belastingcapaciteit wordt meegeteld in de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze ruimte zal de gemeente zelf moeten benutten ingeval van financiële problemen. Het kengetal 'woonlasten' staat hier los van.

Berekening:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde Woz-waarde / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorgaande jaar (t-1).

Samenvatting kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Het gemeenschappelijk toezichtkader geeft hiervoor signaleringswaarden, geen normering.

De netto schuldquote neemt toe tot in de signaleringswaarde neutraal. De toename wordt veroorzaakt door de investeringen, met name in onderwijshuisvesting. Ook door de lagere baten stijgt de schuldquote (teller-/noemereffect). Het is belangrijk de schuldquote beheersbaar te houden. De solvabiliteit zakt tot in de signaleringswaarde meest risicovol. De omvang van de netto schuldpositie en de mate van solvabiliteit houden verband met elkaar. Een hoge schuld betekent een lagere solvabiliteit. Het kengetal grondexploitatie is vanuit risico-oogpunt prima. De omvang van de grondexploitaties ten opzichte van de totale gemeentelijke baten is zeer beperkt door het aflopen van grondexploitaties en niet meer opstarten van nieuwe grondexploitaties. De structurele exploitatieruimte is vanaf 2020 voldoende en valt in de signaleringswaarde minst risicovol.

De kengetallen tonen een in totaliteit voldoende financiële positie. De ruimte die hierin nog zit is beperkt. Een behoedzaam financieel beleid blijft het uitgangspunt voor deze begroting.

4.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

Wij zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte verstaan wij wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, verlichting etc. Dit noemen we kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners. Het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we er overigens zelf ook gebruiker van. Bij het uitvoeren van onze taken maken we bijvoorbeeld gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

2. Beleid

In 2011 is in de nota Vastgoed besloten dat het onderhoudsniveau van gebouwen minimaal aan de wettelijke eisen moet voldoen. Om onze middelen doelmatig in te zetten, definiëren we sindsdien per object een onderhoudsniveau dat als uitgangspunt dient voor het opstellen van een (zo duurzaam mogelijk) meerjarenonderhoudsplan. Op basis van dit plan kunnen we per gebouw goede afwegingen maken tussen wat een economische investering is en wat duurzaamheidswinst is.

In 2019 hebben we de meerjarenonderhoudsplannen voor het gemeentelijk vastgoed geactualiseerd. Voor elk object hebben we de huidige staat van onderhoud onderzocht. Ook hebben we een overzicht gemaakt van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende twintig jaar. Door het op planmatige wijze uitvoeren van beheer en onderhoud worden investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uitgesteld. Het kapitaalgoed behoudt daarmee zijn waarde en kapitaalvernietiging wordt voorkomen.

Op 24 september 2015 is het beeldkwaliteitsplan Van basiskwaliteit naar beeldkwaliteit vastgesteld. Daarin hebben we bepaald dat we de openbare ruimte onderhouden op CROW-kwaliteitsniveau B (zie Begrippenlijst). De hagen, bosplantsoenen en beschoeiingen onderhouden we op CROW-kwaliteitsniveau C.

3. Overzicht van beheerplannen

Nr.	Omschrijving beheerplan (jaar van vaststelling)	Frequentie actualisatie areaal / planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap			
1	Groenvoorzieningen (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
2	Speelplaatsen (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
3	Water/baggeren (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			
4	Rationeel wegbeheer (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
5	Openbare verlichting (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
6	Riolering Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) (2014)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2019
7	Verkeersregelinstallaties (2012)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	Vervalt
8	Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2015)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2020
Programma 3 Wonen en economie			
9	Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
Programma 4 Sociale infrastructuur			
10	Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
11	Sportvelden (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2020
12	Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
13	Gymnastieklokken (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
14	Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
15	Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur			
	Hier zijn geen beheerplannen		
Programma 6 Bedrijfsvoering			
16	Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
17	Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2022
18	Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
19	Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2021

5. Korte toelichting op de beheerplannen

1. Groenvoorzieningen

In 2015 is het beheerplan Groenvoorzieningen vastgesteld. In dit beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud van al het openbaar groen dat ons eigendom is. Het gaat hierbij om bomen, gazons, bos, heesters, vaste beplanting, bermen, hagen, plantenbakken en wateroevers. Het areaal is inclusief de in 2015 in beheer genomen Klinkenbergerplas. Om te bezuinigen voeren we diverse maatregelen door. Voorbeelden hiervan zijn: zelfbeheer door inwoners, meer ecologisch groenbeheer, onderhoudsarm groen bij renovaties en areaalafname door de verkoop van snippergroen. Elk jaar inspecteert een onafhankelijk bureau het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Ook voeren we jaarlijks VTA-controles (Visual Tree Assessment, zie Begrippenlijst) uit om aan onze juridische zorgplicht van boombeheerder te voldoen. Verder hebben we een voorziening ingesteld voor het vervangen van groen, zoals het beheerplan voorschrijft.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

2. Speelplaatsen

In het beheerplan Speelplaatsen (uit 2015) staan de maatregelen beschreven voor het beheer en onderhoud van de 59 speelplekken in Oegstgeest. Het gaat hierbij om 261 speeltoestellen en 5.854 vierkante meter ondergrond. De wettelijke verplichtingen voor de veiligheid van speeltoestellen zijn geregeld in het warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. In dit besluit wordt verwezen naar de Europese normen voor speeltoestellen en die van valdempende ondergronden. Jaarlijks inspecteren we alle toestellen. Bij renovatie van een speelplaats zullen we in de toekomst een herinrichtingsplan maken, in overleg met omwonenden. We zullen daarin dan goed letten op (onderhouds)lasten van een speellocatie. In veel gevallen zullen we met voorstellen komen om combi-toestellen te plaatsen in plaats van meerdere kleinere speelobjecten. Op deze manier bezuinigen we zonder dat het spelgenot afneemt.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

3. Water/baggeren

Het beheerplan Baggeren (uit 2015) gaat over 115.728 vierkante meter oppervlaktewater in Oegstgeest. Het doel van baggeren is de waterkwaliteit op peil te houden. Het hoogheemraadschap van Rijnland inspecteert jaarlijks de wateren en bepaalt aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) hoeveel we moeten baggeren. Met een met een sonar uitgeruste Geoboot (zie Begrippenlijst) zijn de watergangen ingemeten. We hebben hierdoor nu profielen en volumes beschikbaar en ook een 3d-model van de baggerlaag en de waterbodem. Verder hebben we een voorziening ingesteld, zoals het plan voorschrijft.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

4. Rationeel wegbeheer

Het uitvoeren van wegbeheer is een zorgplicht van de gemeente (zie de Wegenwet, artikel 16). In het beheerplan Wegen uit 2015 staan de maatregelen waarmee we onze wegen op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen houden. Oegstgeest heeft 1.059.378 vierkante meter geregistreerde wegverharding. In 2015 heeft een weginspectie plaatsgevonden waaruit blijkt dat ons wegenareaal er over het algemeen redelijk bij ligt. De afgelopen jaren hebben we constant onderhoud gedaan wat heeft geleid tot een vrij constant (gemiddeld) kwaliteitsbeeld. Zoals het beheerplan Wegen voorschrijft, hebben we een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan de verhardingen. Het verzorgend onderhoud van de wegen (bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil) en gladheidbestrijding maakt geen onderdeel uit van het beheerplan.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

5. Openbare verlichting

Wij verlichten de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de verkeers- en sociale veiligheid. Op 25 juni 2015 hebben we de beleidsnota Verduurzamen van openbare verlichting vastgesteld. Deze beleidsnota is ook een beheerplan, waarin naast beheer- en onderhoudsaspecten ook de vervanging van de openbare verlichting aan de orde komt. Om energie te besparen vervangen we op termijn alle openbare verlichting door led-verlichting met dimmers. Daarmee besparen we in 2020, ten opzichte van 2013, ongeveer 45 procent energie.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

6. Riolering GRP

Sinds 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw) van kracht. In deze wet staan, naast de traditionele zorgplicht voor het afvalwater, specifieke gemeentelijke zorgtaken. Het gaat hierbij om de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Het doel hiervan is het op peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam beschermen van natuur en milieu.

In totaal ligt er circa 14 kilometer drainage-leiding in Oegstgeest. De drainage is in de meeste gevallen aangesloten op de putten van het hemelwaterriool, dat het water afvoert naar de watergangen. In 2018 is het Integraal waterketenplan opgesteld in samenwerking met de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Voorschoten, Wassenaar, het hoogheemraadschap van Rijnland en Dunea. Hierbij is ook gekeken naar de mogelijkheden van risicogestuurde vervangingen. Zie hiervoor ook programma 2.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

7. Verkeersregelininstallaties

We hebben tien verkeersregelininstallaties (VRI's) in eigendom. Per 1 januari 2018 zijn we aangesloten op de Leidse verkeerscentrale en is zowel het verkeerskundig als het technisch beheer van de VRI's overgedragen aan de gemeente Leiden. Daarmee vervalt de noodzaak voor een eigen beheerplan.

- Achterstallig onderhoud: enkele van onze VRI's zijn verouderd, waardoor het bij storing steeds lastiger wordt reserveonderdelen te vinden. In de lijst van investeringen hebben we daarom voor twee installaties een vervangingskrediet opgenomen.

8. Civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, tunnels en dergelijke (zie Begrippenlijst))

Civiele kunstwerken horen bij de wegen-, fietspaden- en voetpadenstructuur in Oegstgeest. We bezitten er 85, de meeste zijn van hout of van beton. In het beheerplan Kunstwerken, vastgesteld in 2015, staan alle inspectieresultaten van de staat van de kunstwerken. Ook staat er een overzicht in van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende tien jaar. Zoals het beheerplan voorschrijft hebben we een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan civiele kunstwerken. Ook hebben we voor een aantal bruggen een maximaal toegestaan gewicht of aslast opgelegd.

- Achterstallig onderhoud: in 2017 heeft een constructief onderzoek naar diverse civiele kunstwerken plaatsgevonden. Op basis daarvan gaan we een aantal kunstwerken renoveren of vervangen.

9. Overig vastgoed

Onder Overig vastgoed vallen de volgende gebouwen: het marktgebouw, de molen en een dienstwoning bij de gemeentewerf. Er zijn geen woningen/gebouwen meer in tijdelijk beheer. Waar mogelijk, stoten we vastgoed af.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

10. Sporthal De Cuyt

Sinds september 2009 beheren en exploiteren wij de sporthal op sportpark De Voscuyl. Sporthal De Cuyt is te verdelen in drie zalen, door middel van scheidingswanden. De skybox op de eerste verdieping is permanent verhuurd aan een fysiotherapiepraktijk.

Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

11. Sportvelden

Het beheerplan Sportvelden uit 2015 gaat over de sportvelden en de inrichtingselementen ervan op de twee sportparken in Oegstgeest. Dit zijn sportpark De Voscuyl en sportpark De Krogt. De geldende normen van NOC*NSF vormen het uitgangspunt voor de beheerkwaliteit.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

12. Kleedaccommodaties sport

Het gaat hier om de kleedaccommodatie bij Fiks. De andere kleedaccommodaties zijn afgesloten.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

13. Gymnastieklokalen

De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) van de gymnastieklokalen zijn vastgesteld in 2018. Het gaat hier om de gymnastieklokalen bij de Montessorrischool, Leo Kannerschool, Openbare Basisschool De Vogels, de basisscholen aan de Jan Wolkerslaan en Het DOK.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

14. Multifunctionele accommodaties

In een multifunctionele accommodatie zitten allerlei wijkvoorzieningen onder één dak. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kinderopvanglocaties aan de Frans Halslaan, Jac. P. Thijsselaan, Jan Wolkerslaan, Lange Voort en het Rustenburgerpad (Het DOK). In de Mozaïekzaal (aula) in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan vinden ook verschillende activiteiten plaats.

- Achterstallig onderhoud: het onderhoud aan de twee gebouwen van de Leo Kannerschool (Frans Halslaan en Hazenboslaan) is onderdeel van het lopende huisvestingsvraagstuk. Aan het ventilatiesysteem van Het DOK doen we aanpassingen.

15. Beeldende kunstwerken

Oegstgeest heeft 36 beeldende kunstwerken. Al deze kunstwerken bevinden zich in de openbare ruimte, met uitzondering van het beeld Nel met hoed, dat staat in de hal van de bibliotheek. Van deze werken is het merendeel ons eigendom, waardoor de zorg- en onderhoudsplicht van deze kunstwerken dus ook bij ons ligt.

16. Gemeentehuis

In het gemeentehuis vergadert de gemeenteraad en werken de burgemeester, wethouders en de meeste ambtenaren die in dienst zijn van de gemeente. Het gemeentehuis heeft een publieksbalie en aangiftebalie (met werkplekken voor de politie) en is ook een officiële trouwlocatie. Het gemeentehuis is sinds 1997 een rijksmonument. Het in 2019 geactualiseerde MJOP van het gemeentehuis is naast het noodzakelijk onderhoud op onderdelen uitgebreid met een aantal extra duurzaamheidsaspecten (quick-wins, onder andere ledverlichting). Daarnaast hebben wij van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een subsidie gekregen die gedurende 6 jaar wordt ingezet voor het instandhoudingsonderhoud. Het gemeentehuis heeft op diverse onderdelen achterstallig onderhoud. Het groot onderhoud is meerdere jaren uitgesteld vanwege de financiële positie van de gemeente. Direct noodzakelijk onderhoud is het herstelwerk van het trasraam, binnenschilderwerk, herstel stucwerk, verwijderen en opheffen van schimmelvorming en vernieuwen van de brandmeldinstallatie. Er is reeds gestart met de voorbereidingen voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen en het doorlopen van het aanbestedingstraject.

- Achterstallig onderhoud: Het achterstallig onderhoud wordt de komende jaren ingelopen.

17. Gemeentewerf

Op de gemeentewerf werkt een groot deel van het team Beheer en onderhoud. Ook staat hier veel van het materieel van dit team. Daarnaast hebben we er voor inwoners een milieustraat, waar we het afval gescheiden in ontvangst nemen.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

18. Brandweerkazerne

Voor de brandweerkazerne hebben we geen MJOP vastgesteld. Dit hebben we (niet) gedaan omdat de kazerne zoals nu voorzien na 2021 gaat verhuizen en we het pand willen verkopen. Het onderhoud is sober en gericht op instandhouding en veiligheid.

19. Carp-gebouw

Het CJG heeft dit pand in 2018 in gebruik genomen. Het gebouw wordt onderhouden conform het opgestelde MJOP.

- Achterstallig onderhoud: dit is er niet.

Budget per beheerplan

Begroting (bedragen x €1.000)	2020	2021	2022	2023
A. Wegen programma 2				
Kapitaallasten	382	555	658	667
Jaarlijks onderhoud	200	210	218	218
Groot onderhoud / storting voorziening	406	406	406	406
Subtotaal	989	1.171	1.282	1.291
B. Openbare verlichting programma 2				
Kapitaallasten	35	43	50	58
Jaarlijks onderhoud	134	143	151	151
Subtotaal	169	186	202	209
C. Civieltechnische kunstwerken programma 2				
Kapitaallasten	44	67	95	94
Jaarlijks onderhoud	80	80	80	80
Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	97	97
Subtotaal	221	245	272	271
D. Verkeersregelinstallaties programma 2				
Kapitaallasten	73	83	82	96
Jaarlijks onderhoud	63	63	63	63
Subtotaal	136	146	145	159
E. Speelplaatsen programma 1				
Kapitaallasten	20	26	32	39
Jaarlijks onderhoud	69	75	79	79
Subtotaal	89	101	112	118
F. Waterwegen programma 1				
Jaarlijks onderhoud	143	153	161	161
Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	131	131
Subtotaal	275	284	292	292
G. Groen incl. sportvelden programma 1 & 4				
Kapitaallasten	282	279	192	185
Jaarlijks onderhoud	466	492	515	515
Groot onderhoud / storting voorziening	302	302	302	302
Subtotaal	1.051	1.074	1.009	1.002
H. Riolering programma 2				
Kapitaallasten	1.265	1.305	1.364	1.436
Jaarlijks onderhoud	318	307	292	308
Subtotaal	1.583	1.612	1.656	1.745
I. Accommodaties programma diverse				
Kapitaallasten	784	760	744	727
Jaarlijks onderhoud	208	208	204	204
Groot onderhoud / storting voorziening	531	803	728	603
Subtotaal	1.523	1.771	1.676	1.534
J. Kunstwerken programma 4				
Jaarlijks onderhoud	3	3	3	3
Groot onderhoud / storting voorziening	9	18	18	18
Subtotaal	12	21	21	21

Begroting (bedragen x €1.000)	2020	2021	2022	2023
Totaal	6.048	6.610	6.665	6.642

Overzicht met kerncijfers¹

Oppervlakteverhardingen:				1.059.378 m2
waarvan elementen				733.013 m2
waarvan asfalt				303.961 m2
waarvan onverhard/beton				22.403 m2
Openbare verlichting, aantal masten				Circa 4.000 st
Verkeersregelinstallaties				10 st
Riolering: aantal aansluitingen				9.562 st
Riolering: lengte riolering				102 km
Riolering: aantal gemalen				49 st
Groen: aantal bomen				11.972 st
Groen: oppervlakte heesters				132.642 m2
Groen: oppervlakte bos				32.236 m2
Groen: oppervlakte bosplantsoenen				134.589 m2
Groen: lengte hagen				1.276 m1
Groen: oppervlakte blokhagen				20.801 m2
Groen: oppervlakte bermen/gazon				622.255 m2
Oppervlaktewater				181.790 m2
Speelplaatsen: aantal				59 st
Speeltoestellen: aantal				261 st
Gebouwd gemeentelijk vastgoed				31 st
Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed				Circa 27.250 m ²

1) Deze kerncijfers zijn afkomstig van de diverse beheerplannen/meerjarenonderhoudsplannen. Bij elke actualisatie van een beheerplan actualiseren we ook dit overzicht.

* Deze kerncijfers zijn afkomstig van de diverse beheerplannen/meerjarenonderhoudsplannen. Bij elke actualisatie van een beheerplan verversen we ook dit overzicht.

4.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In deze paragraaf zetten we onze financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2020-2023. Dat doen we in de onderdelen Algemene ontwikkelingen en Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest. Onder Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen ten aanzien van de wet- en regelgeving aan de orde. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest richt zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en onze financiering.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Het belangrijkste rentetarief van de ECB (herfinancieringsrente) is in 2016 verlaagd naar 0% en sindsdien ongewijzigd gebleven. De ECB heeft, zoals aangegeven, het in 2015 gestarte opkoopprogramma van obligaties, met als doel het aanjagen van de inflatie, eind 2018 gestaakt. Het stoppen van het opkoopprogramma leidt ertoe dat er minder geld in de economie komt, wat kan leiden tot een hogere rente maar dit is uitgebleven. De kans bestaat dat de ECB de rente nog verder gaat verlagen. Vooralsnog hebben wij uit voorzichtigheid in deze begroting rekening gehouden met een stijgend rentepercentage.

Naast het beleid van de ECB zijn ook andere macro-economische effecten van belang voor de renteontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn de rente in de Verenigde Staten, maar ook de uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

Hieronder zijn de rentepercentages weergegeven waarmee we hebben gerekend voor de nieuw aan te trekken leningen. Om het renterisico zoveel mogelijk te beperken, hebben we er bewust voor gekozen om een hoger rentepercentage aan te houden dan waar de banken in hun rentevisie van uitgaan. Daarbij hanteren we als uitgangspunt de actuele rente per half september 2019.

Renteontwikkelingen

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Rente kapitaalmarkt	0,00%	0,50%	1,00%	1,50%	2,00%
Rente geldmarkt	0,00%	0,25%	0,50%	1,00%	1,00%

Op basis van een lening met een looptijd van 10 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen. De rentepercentages komen voort uit een rentevisie, die mede tot stand is gekomen op basis van de rentevisies van een aantal financiële instellingen (BNG, ING en ABN AMRO).

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2017 en de uitvoeringsregels Financiën 2017.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2018: € 5,1 miljoen.
- Kasgeldlimiet 2019: € 4,8 miljoen.
- Kasgeldlimiet 2020: € 5,0 miljoen.
- In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de kasgeldlimiet over de afgelopen vier kwartalen weergegeven (kwartaal 3 en 4 van 2018 en kwartaal 1 en 2 van 2019):

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
derde kwartaal 2018	-13.867	5.106	18.973
vierde kwartaal 2018	-14.389	5.106	19.495
eerste kwartaal 2019	-4.828	4.772	9.600
tweede kwartaal 2019	-8.713	4.772	13.485

De afgelopen periode is de kasgeldlimiet niet overschreden.

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
1	Begrotingstotaal	56.695 ¹	58.572	58.272	52.845	53.167
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	11.339	11.714	11.654	10.569	10.633
4	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5	Aflossingen	10.674	6.274	7.649	9.087	10.179
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	10.674	6.274	7.649	9.087	10.179
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	665	5.440	4.005	1.482	455

1) Voor betreffende jaar betreft dit de primitieve begroting. De primitieve begroting is de basis voor de verantwoording op de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2019 bedroeg €55 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld zal toenemen.

Ontwikkelingen leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Stand 1 januari	55.024	44.350	51.830	63.099	64.924
Nieuwe leningen	0	13.754	18.919	10.912	8.399
Reguliere aflossingen	10.674	6.274	7.649	9.087	10.179
Stand per 31 december	44.350	51.830	63.099	64.924	63.145
Rentelasten	1.228	1.090	1.063	1.082	1.009

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan + of - 0,5%, moeten we de gehanteerde omslagrente aanpassen.

Renteresultaat op het taakveld Treasury

De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.115
De externe rentebaten (idem)		0
Saldo rentelasten en rentebaten		1.115
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-50	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		50
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.165
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.197
Renteresultaat op het taakveld Treasury	voordeel	-32

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2020 bedraagt de omslagrente 1,7%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage

ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde voordeel van € 32.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente lager is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus minder rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

In ieder p&c-document rapporteren we over de schuldpositie. Hieronder geven we het verwachte verloop van de schuldpositie weer. Dit betreft de ontwikkeling van de vast schuld.

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Schuldpositie	55,0	44,3	51,6	62,6	64,5	62,9

Voor de ontwikkeling van de netto schuldpositie wordt verwezen naar de Algemene financiële beschouwing op pagina 14.

4.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de beleidsteams bij de uitvoering van hun werk, zodat zij voor onze inwoners en bedrijven resultaten kunnen bereiken. We werken aan het continu verbeteren van de bedrijfsvoerings- en primaire processen. Bij het verrichten van lokale en wettelijke inspanningen richten we ons op de samenwerking met onze collega's in de Leidse regio: we maken steeds meer gebruik van elkaars expertise. Dit doen we bijvoorbeeld op het gebied van informatiemanagement- en veiligheid, zaakgericht werken en project- en portfoliomanagement, in Servicepunt71-verband. Eén van de vraagstukken die dit met zich meebrengt is wat de strategische doelstelling van deze samenwerking is en tot welk resultaat deze samenwerking uiteindelijk moet leiden.

Servicepunt71

Servicepunt71 werkt aan haar toekomst. Intern is er voor een nieuw sturingsmodel gekozen en zijn er aanpassingen doorgevoerd in de managementstructuur, die de nieuwe gewenste manier van werken en dienstverlening beter ondersteunen. Standaardisering en harmonisering van processen voor de deelnemende gemeenten is nog steeds het uitgangspunt, maar daarnaast ontstaat er ruimte voor meer advisering. Desgewenst op maat. Het betreft dan ook strategische en tactische advisering op de diverse bedrijfsvoeringsonderdelen.

Een van de grootste aanvullingen binnen de scope van Servicepunt71 is het gefaseerd, onderbrengen van de gehele ict-functie. De hardware en technische ondersteuning (de 'ct') maakte al onderdeel uit van Servicepunt71, daar wordt nu de 'i-kant' aan toegevoegd. De CIO (chief information officer) leidt dit proces. In 2020 worden de gegevens- en functioneelbeheertaken van de gemeenten overgedragen aan Servicepunt71.

Communicatie

De afgelopen jaren is gebleken dat we inwoners, ondernemers en organisaties meer moeten betrekken bij het bestuur van de gemeente. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop we binnen de organisatie (willen) werken en voor de inzet van communicatie. Extra capaciteit in team communicatie zal in 2020 en daarna ingezet worden om de advisering en communicatie over participatietrajecten verder te versterken. Denk hierbij aan inzet om het krachtenveld in beeld te brengen, een aansprekende boodschap te formuleren en een proces in te richten dat aansluit bij gemeente én gesprekspartners. Ook wordt in 2020 een strategie opgesteld voor de sociale media, zodat we de bestaande kanalen beter kunnen benutten en tijdig aan kunnen sluiten bij nieuwe ontwikkelingen.

Juridische kwaliteitszorg

De juridische kwaliteit van gemeentelijke producten en diensten moet op orde zijn. Dit doen we onder meer door advisering op algemeen bestuurlijk en wetgevingsgebied, het toetsen van besluitvormingsdocumenten en het verbeteren van werkprocessen (o.a. behandeling Wob-verzoeken, bezwaarprocedures en klachtenprocedures). Daarnaast doen we dit door het op peil brengen en houden van het juridisch bewustzijn binnen de gemeentelijke organisatie, middels opleidingen en het bespreken van juridische ontwikkelingen in de organisatie.

HRM

Per 1 januari 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking. Dit betekent dat het dienstverband van ambtenaren die al in dienst zijn bij de gemeente Oegstgeest automatisch wordt omgezet naar een overeenkomst. Daarnaast werken we aan het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren in de Leidse regio. Dit doen we om aantrekkelijk te zijn en blijven als werkgever en om mobiliteit tussen de organisaties te vergroten.

Informatievoorziening

Binnen het in 2015 gestarte programma Versterken Regionale I-Samenwerking (VRIS) werken we aan de doorontwikkeling van de informatievoorziening. Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn de inrichting van de *governance* voor de informatievoorziening, het werken onder architectuur, informatiebeveiliging en privacy. Ook de implementatie van de Omgevingswet pakken we, daar waar mogelijk, regionaal op. Daarnaast sluiten we aan op de landelijke infrastructuur voor het eenvoudig en betrouwbaar uitwisselen van informatie tussen gemeenten, landelijke voorzieningen (basisregistraties) en private-cloudoplossingen.

In 2019 zijn de taken en capaciteit op het gebied van informatiemanagement, projectmanagement en informatieveiligheid/privacy formeel van de gemeenten overgegaan naar VRIS/Servicepunt71. Per 1 januari 2020 volgen de taken en capaciteit op het gebied van gegevens- en functioneel beheer. In 2020 vindt de voorbereiding plaats voor de overgang van taken en capaciteit op het gebied van informatie- en archiefbeheer. In het sociaal plan staan heldere afspraken over de overgang van medewerkers uit de gemeente naar Servicepunt71.

Applicatiemanagement en rationalisatie

Uit een inventarisatieonderzoek blijkt dat het aantal applicaties veel groter is dan nodig: de samenwerkende gemeenten gebruiken veel verschillende applicaties voor hetzelfde doel. We weten nu waar applicaties de bedrijfsprocessen onvoldoende ondersteunen en waar sprake is van overlappende/dubbele functionaliteit. In dit laatste geval reduceren we het aantal applicaties uiteraard. Nu we goed overzicht hebben, ontdekken we de voordelen bij het beheer, aanschaf en inrichting van de applicaties en kunnen we makkelijker medewerkers uitwisselen binnen de gemeenten.

Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming

Gemeenten hanteren vanaf 1 januari 2020 samen met de rijksoverheid, de waterschappen en de provincies één uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze BIO is een 'update' van de BIG en net als de huidige baseline gebaseerd op de internationale ISO27001/2-standaard. De verandering voor gemeenten ten opzichte van de BIG is dat risicomanagement centraal staat in de BIO. Belangrijkste elementen zijn continue borging en bewustwording. De BIO wordt op 1 januari 2020 van kracht. In 2019 hebben we ons hier met de Leidse regio op voorbereid.

De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) eist van ons dat we *in control* zijn voor de persoonsgegevens waarvoor wij verantwoordelijk zijn. Wij hebben voldoende maatregelen getroffen om aan de AVG-vereisten te voldoen, maar het uitdiepen van deze maatregelen is noodzakelijk. Dit pakken wij in regionaal verband op, zodat gegevens van onze inwoners goed beschermd zijn.

Digitalisering en zaakgericht werken

Digitaliseren van archieven

Het project 'digitaliseren bouwarchief tot 10 oktober 2010' is afgerond. In 2020 wordt het bouwarchief vanaf 2010 gedigitaliseerd. Met de Servicepunt71-gemeenten bekijken we of we de digitalisering van archieven (op de terreinen Wmo, Bijstand en het Sociaal Team) samen op kunnen pakken. Zo zorgen we voor een betere toegankelijkheid van archiefstukken voor organisatie en inwoners.

Kwaliteitszorgsysteem/vervanging van archieven

Een groot gedeelte van de fysieke archiefstukken mogen we vervangen na digitalisering, zolang we tenminste voldoen aan het Archiefbesluit. In ons kwaliteitszorgsysteem staat aan welke eisen van de archiefinspectie we hierbij moeten voldoen. Aan de hand van dit kwaliteitszorgsysteem zijn we gestart met het digitaliseren, vervangen en archiveren. Dit krijgt vervolg in 2020. Ook zullen we zorgen voor het beheer en beleid over de informatieveiligheid van de documentaire informatievoorziening. Zo zorgen we voor een betere toegankelijkheid van archiefstukken voor organisatie en inwoners.

Zaakgericht werken bij Sociale zaken

In 2019 zijn we in Servicepunt71-verband gestart met het implementeren van Zaakgericht werken op de terreinen Wmo, bijstand en het sociaal team. Het doel is dat alle Servicepunt71-gemeenten dezelfde werkwijze gaan hanteren. Dit draagt bij aan efficiëntie van het beheer van applicaties en gegevens. Na afronding van twee lopende aanbestedingstrajecten (zaaksysteem en backoffice-applicatie sociaal domein) volgt een planning.

4.2.6 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat we beschikbaar hebben gesteld en dat niet verhaalbaar is. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat we in principe ook in eigen beheer kunnen doen. We mandateren die verbonden partijen als het ware, maar houden wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het vraagstuk 'grip op regionale samenwerking' ten aanzien van verbonden partijen in het bijzonder staat hoog op de agenda van gemeenteraad, college en onze interne organisatie. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- De focus van Oegstgeest bij regionale samenwerking ligt op de Leidse regio. We willen de ambities en opgaven van de toekomstvisie Leidse regio 2027 gezamenlijk realiseren. We zetten ons in om samenwerkingsverbanden die elkaar overlappen zoveel mogelijk te stroomlijnen en dubbelingen te voorkomen, waarbij we ook kijken naar wat lokaal kan. We onderzoeken – ook op basis al van reeds beschikbare informatie – aan welke samenwerkingen Oegstgeest en andere Leidse regiogemeenten deelnemen en waar dwarsverbanden zijn.
- De in 2018 vastgestelde nota Verbonden partijen ondersteunt bij het maken van afwegingen over deelname aan een verbonden partij en het in kaart brengen van financiële, bestuurlijke, juridische en andere risico's. De nota geeft ook uitgangspunten voor het onderhouden van de relatie en de beëindiging van de participatie in een verbonden partij. We actualiseren en evalueren de nota elke twee jaar.
- Elk voorjaar kan de gemeenteraad een zienswijze uitbrengen op de ontwerpbegrotingen van verschillende Gemeenschappelijke Regelingen (check). Dit gebeurt volgens een uniform format. Dit format hebben we in 2019 aangescherpt, waardoor de gemeenteraad (nog) meer inzicht krijgt in de prioriteiten en financiën van de GR. Besluitvorming over het vaststellen van de zienswijzen vindt zoveel mogelijk gelijktijdig plaats.
- Een middel om te sturen op de financiële kant van GR'en is de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden. Met deze uniforme financiële taakstellende uitgangspunten dienen alle GR'en rekening te houden bij het opstellen van hun nieuwe begroting.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad. De gemeenteraad dringt in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen, waaronder de RDOG.
- Regelmatig ontvangt de gemeenteraad een mondelinge of schriftelijke terugkoppeling door portefeuillehouders van bestuurlijke overleggen van samenwerkingsverbanden. Ook nemen de GR'en zelf initiatief om de raden meer te betrekken, bijvoorbeeld door themabijeenkomsten of door de raden tijdig in de gelegenheid te stellen inbreng te geven voor de kadernota.
- De commissie Regiozaken houdt zich bezig met strategische hoofdlijnen van regionale samenwerking. Daarnaast bespreekt deze commissie de ontwikkelingen in de Leidse regio.
- De komende periode zullen we pleiten voor een verdere versterking van de samenwerkingscultuur in de Leidse regio, door middel van structureel overleg, ontmoeting en afstemming. De raad heeft in de vorige bestuursperiode al het initiatief genomen om ten aanzien van jeugdhulp de samenwerking in de Leidse regio te versterken, door het organiseren van regionale woordvoerdersoverleggen.

3. Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Begroot 2019	Begroot 2020
1. Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG)	1.176	1.291
2. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	777	774
3. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	388	469
4. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.241	1.308
5. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	61	71
6. Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	287	315
7. Servicepunt71	2.757	3.122
8. Nv Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	n.v.t.	n.v.t.
9. Alliander nv	n.v.t.	n.v.t.
10. Dunea nv	n.v.t.	n.v.t.
11. Vof Oegstgeest aan de Rijn	n.v.t.	n.v.t.
12. Stichting Dorpsmarketing Oegstgeest	75	n.v.t.
13. Inzamelen en afvoeren van huishoudelijk afval (gemeente Leiden)	680	n.n.b.
Totaal	7.442	7.350

4. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Regionale Dienst Openbare gezondheidszorg (RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De RDOG Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisistandigheden.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 22 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Één lid komt uit de gemeente Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	3.401	3.533
	Vreemd vermogen	32.136	30.422
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet de GGD, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

2 Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerplicht)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor 13 gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio. Dit gebeurt in de domeinen Economie, Leefomgeving, Maatschappij en in het bijzonder op het terrein van de jeugdhulp.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur heeft 26 leden, waarvan twee afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Oegstgeest heeft ook een afvaardiging in het dagelijks bestuur. In elk portefeuillehoudersoverleg is het college van B en W vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	861	861
	Vreemd vermogen	56.901	56.901
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl		
	Deze GR heeft een relatie met:		
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 1 Natuur en landschap ■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur ■ Programma 3 Wonen en economie ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningsverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuanbevelingen aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen en dagelijks bestuur; het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. Die stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder één uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 24 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	835	855
	Vreemd vermogen	5.946	5.672
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Meer informatie: www.odwh.nl		
	Deze GR heeft een relatie met:		
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 1 Natuur en landschap		

4 Veiligheidsregio Hollands Midden

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de Veiligheidsregio Holland Midden in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweerzorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen, etcetera). Ook houdt de Veiligheidsregio Holland Midden samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het dagelijks bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, waaronder geen leden uit Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	4.493	3.742
	Vreemd vermogen	33.992	39.934
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	In 2019 is het regionale risicoprofiel VRHM 2020-2023 ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraad en vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRHM. Dit vormt de basis waarop het regionaal beleidsplan VRHM 2020-2023 na consultatie van de gemeenteraad door het Algemeen Bestuur van de VRHM zal worden vastgesteld. Het risicoprofiel en het beleidsplan zijn de kaders voor de korpsplannen voor de brandweer en jaarlijkse uitvoeringsplannen van de VRHM. : Door de uitvoering van de taak Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) is er een relatie tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden (beleid) en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (uitvoering). Meer informatie: www.vrhm.nl Deze GR heeft verder een relatie met: ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

5 Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats	Voorhout.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De werkvoorziening heeft als doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van/ voor de deelnemende gemeenten op het terrein van de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De bijdrage aan het werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek maakt deel uit van programma 4 Sociale infrastructuur, product WSW.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De GR heeft 8 deelnemende gemeenten. Alle 8 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Het Rijk betaalt een bedrag per geïndiceerde WSW-deelnemer aan de gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt vanuit de gemeente doorbetaald aan de Sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal.		
Financieel belang	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de gemeenschappelijke regeling.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	3.789	n.n.b.
	Vreemd vermogen	3.194	n.n.b.
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Per 2018 heeft er een reorganisatie bij de GR KDB plaatsgevonden. Inzet is een omvorming op termijn van een SW bedrijf naar een toeleidingsbedrijf. Ter ondersteuning van de overgang zijn modules geïntroduceerd. De gemeente Oegstgeest heeft besloten alleen deel te nemen aan de module WSW-oud (hetzelfde geldt voor Wassenaar). De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR KDB heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR KDB. Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

6 Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Oegstgeest, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. Per 1-1-2020 treedt de gemeente Leiderdorp toe. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de Woz-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	1.036	641
	Vreemd vermogen	5.257	5.639
	Resultaat	0	
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren, en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'.</p> <p>Bij de ontwikkelingen en groei moet in gedachten gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die dienend is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 5 Bestuur ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

7 Servicepunt71

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Sinds 1 januari 2012 verzorgt Servicepunt71 de interne bedrijfsvoering van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Servicepunt71 levert producten en diensten op het gebied van ict, hrm, financiën, juridische zaken, inkoop en facilitaire zaken.		
Bestuurlijk belang	Een vertegenwoordiger in het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling.		
Jaarlijkse bijdrage	De deelnemers betalen een jaarlijkse bijdrage op basis van een verdeelpercentage. Het verdeelpercentage is gebaseerd op het aandeel in het totaal van de overgedragen formatie en de overgedragen materiële budgetten.		
Financieel belang	De deelnemers in Servicepunt71 zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de eventuele ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	1.595	1.240
	Vreemd vermogen	15.837	12.928
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>De gemeenschappelijke regeling heeft de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. Vanaf 2019 wordt een groot deel van de informatievoorziening van de deelnemers geleidelijk overgeheveld naar het servicepunt in het kader van de verbetering regionale informatievoorzieningen (VRIS).</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting(vpb)		

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is voor 0,08% aandeelhouder en heeft 46.059 aandelen in de BNG. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Over 2018 bedroeg dit € 131.000. De BNG is een nv. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	4.678.000	4.991.000
	Vreemd vermogen	135.185.000	132.518.000
	Resultaat		337.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

9	Alliander nv		
Vestigingsplaats	Arnhem.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.747, het relatieve aandeel is 0,36386. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in bezit zijnde aandelen. Over 2018 bedroeg dit €545.000.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	3.942.000	4.129.000
	Vreemd vermogen	4.127.000	1.984.000.000
	Resultaat		334.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

10	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,2 miljoen klanten in het westelijk deel van Zuid-Holland goed en betrouwbaar drinkwater.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 72.383.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	205.272	220.923
	Vreemd vermogen	371.377	358.551
	Resultaat		15.651
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.dunea.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

11**Vof Oegstgeest aan de Rijn**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma.		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner Bouwfonds op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	12.313	33.692
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. Uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvormen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 3 Wonen en economie		

Stichtingen**12****Stichting Dorpsmarketing Oegstgeest**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Stichting.		
Doelstelling/publiek belang	Het profileren en promoten van Oegstgeest bij (potentiële) bewoners, bedrijven en bezoekers. Doel hiervan is het creëren van grotere economische en sociaal-culturele activiteiten, het beste in de eigen gemeenschap naar boven halen en de dorpscultuur versterken.		
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in de raad van toezicht.		
Jaarlijkse bijdrage	De stichting ontvangt een eenmalige subsidie, verdeeld over drie jaarschijven. Uitgaande van een maximale begroting van € 100.000 per jaar, was dit in 2017 en 2018 een bedrag van € 90.000 en in 2019 € 75.000.		
Financieel belang	De stichting probeert, naast de gemeentelijke bijdrage op basis van subsidieschikking, ook financiële ondersteuning te vinden bij private partijen. Stichting Dorpsmarketing Oegstgeest spant zich in om financiën te verwerven in de verhouding 90% subsidie gemeente en 10% derden tot 75%-25% in 2019.		
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Deze stichting heeft een relatie met: ■ Programma 3 Wonen en economie		

Overige verbonden partijen

13

Inzamelen en afvoeren van huishoudelijk afval door gemeente Leiden

---

Vestigingsplaats	Leiden.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met dienstverleningsovereenkomst.
Doelstelling/publiek belang	De gemeente Leiden zorgt voor het inzamelen en afvoeren van diverse afvalstromen van particuliere huishoudens in Oegstgeest. Dit samenwerkingsverband draagt bij aan het realiseren van de doelstelling om huishoudelijk afval zo efficiënt mogelijk in te zamelen en te verwerken.
Bestuurlijk belang	Er is een mogelijkheid tot bestuurlijk overleg, indien nodig.
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijks wordt de jaarlijkse bijdrage vastgesteld op basis van CBS-indexcijfers en areaaluitbreiding.
Financieel belang	We betalen de gemeente Leiden uit de afvalstoffenheffing.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.
Overige informatie	Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 1 Natuur en landschap

4.2.7 Paragraaf Grondbeleid

1. Algemeen

De paragraaf Grondbeleid is verplicht voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarnaast vraagt de provincie in haar begrotingscirculaire specifiek aandacht voor een aantal onderwerpen.

2. Visie en beleid

De nota Grondbeleid hebben we vastgesteld in maart 2012; onze grondprijzennota is op 1 maart 2011 in werking getreden. Deze nota is inmiddels vervangen door de grondprijzenbrief 2019-2020. Met het herzien van de nota Grondbeleid wachten we tot de nieuwe Omgevingswet er is.

Grondtransacties en grondexploitaties (ook grex genoemd) voeren we uit volgens dit beleid. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten die we afsluiten op grond van de Wro (Wet ruimtelijke ordening). Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten en heeft er daarom ook een grote invloed op. De ambities in deze programma's en projecten resulteren altijd in een vraag naar ruimte en daarmee in een vraag naar verdeling van grond. Het grondbeleid richt zich op waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht.

We hebben gekozen voor een faciliterend grondbeleid. We gaan pas over op sturend grondbeleid als het anders onmogelijk is om een door ons gewenste ontwikkeling te kunnen realiseren.

Economische conjunctuurbewegingen maken projectgerichte oplossingen gewenst. Daarom moeten we altijd alle mogelijke vormen van partnerships en samenwerkingsverbanden overwegen.

Doelstellingen

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties gelden de volgende doelstellingen:

- In onze grondpolitiek zijn wij ondersteunend. Door kaders te stellen bewaken wij het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzenbrief.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de grondprijzenbrief 2019-2020, waarbij we bij definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen voor zover niet gestort in de reserve groenvoorziening.

De activiteiten in 2020

Jaarlijks stellen we een werkbudget Grondzaken beschikbaar om het grondbeleid te kunnen uitvoeren dat niet onder een grondexploitatie valt. Dit budget wenden we onder andere aan voor taxaties, informatiebetrekking van het kadaster, incidentele inschakeling van externe deskundigen, bodemonderzoeken en exploitatie en beheer van vastgoed dat tijdelijk in onze vastgoedportefeuille zit.

3. Financiële prognose

De eerstvolgende keer dat we de grondexploitaties actualiseren zal zijn bij de jaarrekening 2019. Er zijn geen ontwikkelingen die een eerdere actualisatie noodzakelijk maken. Onderstaande cijfers en toelichting komen dan ook overeen met de cijfers zoals die gepresenteerd zijn in de jaarrekening 2018.

In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) dat de gemeenteraad in april 2019 heeft vastgesteld, gaan we specifiek in op de ontwikkeling van de grondexploitaties en de voortgang van de verschillende projecten.

Gemeentelijke grex (vof) Restgrex NRG	Balanswaarde per ¹ 31-12-2018	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal ²	6.446.000	8.644.000	16.169.000	1.079.000	8.100.000
Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2021):			7.525.000		
Stand van de voorziening					
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest op eindwaarde:				0	
- voorziening Tekort Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde:				143.000	

Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn vof (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 20.000.

1) De deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn vof is alleen opgenomen onder het onderdeel Verwacht exploitatieresultaat en Resterende risico's.

2) Door de wijziging in de rechten en verplichtingen uit de Samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West neemt de risicopositie toe. Hiervoor is bij de jaarrekening 2018 € 2,4 miljoen toegevoegd aan de risicoreserve grondexploitaties.

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties bedraagt circa € 1,1 miljoen (positief) op eindwaarde. De resterende risico's zoals die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen ramen we op € 8,1 miljoen.

De deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn vof is alleen opgenomen onder het onderdeel Verwacht exploitatieresultaat en Resterende risico's. Het risicoprofiel in deze grondexploitatie neemt toe. Doordat er veel extra kosten zijn gemaakt door prijsstijging en sanering is de buffer in de grondexploitatie afgenomen en daarmee de dekking voor de risico's op de nog uit te voeren werken.

De risicoreserve voor Nieuw Rhijngest restgebieden neemt fors af. Dat komt omdat de reservering voor het mogelijk niet tot stand komen van een bestemming "wonen" is vervallen met het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan Kamphuiserpolder-Buitenlust. Door de wijziging in de rechten en verplichtingen uit de Samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West neemt de risicopositie toe. Hiervoor is bij de jaarrekening 2018 € 2,4 miljoen toegevoegd aan de risicoreserve grondexploitaties.

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 7,5 miljoen (positief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties voor circa € 7,5 miljoen bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie.

4. Stand van zaken uitvoering per deexploitatie

Voor gedetailleerde informatie per deexploitatie verwijzen we naar het [meerjarenprogramma Grondexploitaties \(MPG\) 2019](#).

4.2.8 Paragraaf Duurzaamheid

Duurzaamheid: slim investeren en samenwerken in de regio

Onze leefomgeving verandert. We zien nu al dat langere warme en droge periodes en zwaardere buien gevolgen hebben voor het dorp. We schakelen van schaarse fossiele brandstoffen over naar duurzame energievormen. Samen bereiden we Oegstgeest hierop voor en maken we doordachte keuzes. Door slim en duurzaam te investeren in bijvoorbeeld isolatie van woningen en gebouwen, door te vergroenen en door mogelijkheden te onderzoeken voor alternatieve energie- en warmtebronnen.

Zowel zelfstandig als in samenwerking met gemeenten en andere partners in de Leidse Regio en binnen Holland Rijnland werken we aan de verduurzaming van Oegstgeest. Bij vaststelling van het landelijke Klimaatakkoord zal het Energieakkoord Holland Rijnland moeten worden vertaald naar een Regionale Energie Strategie. Op schaalniveau van Holland Rijnland wordt in 2020 een strategie en visie opgesteld voor het opwekken van duurzame energie in de regio en voor een toekomst waarin woningen en andere gebouwen minder energie nodig hebben, zelf duurzaam opwekken en met duurzamere energie worden verwarmd. Thema's die we niet op lokaal niveau alleen kunnen oppakken. Ook voor klimaatadaptatie zien we samenwerking in de regio als nuttig, bijvoorbeeld om gezamenlijke financieringsbronnen aan te wenden en om van elkaar te leren. Bovendien hebben we regionale partners, zowel overheden als marktpartijen, nodig om een gezamenlijke planningshorizon te maken voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid, bijvoorbeeld bij werkzaamheden in de ondergrond en openbare ruimte. Om inwoners te bereiken en stimuleren tot duurzamere keuzes gebruiken we de campagne Ga Goed, die één naam geeft aan alle acties met betrekking tot duurzaamheid in het dorp. Een belangrijk onderdeel bestaat uit de website met informatie over de thema's energie, klimaat en circulaire economie en over dorpsbrede duurzaamheidsinitiatieven.

Van de gemeente vraagt dit een transitie naar een flexibele organisatie waar kennis aanwezig is of snel kan worden opgebouwd en waar integraal wordt samengewerkt - intern en in de regio. Gezien de gemeentelijke financiële situatie is het van belang dat we slimme, kosteneffectieve investeringen doen. Dit doen we door gedegen onderzoek te doen naar de opgaven, meekoppelkansen te pakken en no regret maatregelen te nemen.

Energietransitie

Het realiseren van de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn, pakken wij regionaal aan. De Rijksoverheid vraagt van gemeenten een regierol te pakken in de energietransitie en om voor deze opgave samen te werken in de regio. Samen met de gemeenten binnen Holland Rijnland, de provincie Zuid-Holland, de Omgevingsdienst West-Holland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en andere externe partners zetten we het huidige Regionale Energieakkoord om naar een Regionale Energie Strategie en daarbij horende governancestructuur. Dit betekent concreet dat we het Rijk een bod doen hoeveel duurzame energie opwekking we als regio kunnen realiseren en een Structuur Visie Warmte opstellen voor de gebouwde omgeving. Voorts speelt regionaal de ontwikkeling rond de Leiding over Oost van het Warmtebedrijf Rotterdam naar de Leidse regio en aansluiting op het stadsverwarmingsnetwerk.

Op lokaal niveau stimuleren we inwoners, scholen en andere gebouwdeigenaren om energiebesparende maatregelen te nemen en zonnepanelen op daken te plaatsen. Dit doen we onder meer via wijk- of buurtgerichte acties met het Duurzaam Bouwloket en via gerichte communicatie- en informatiemiddelen als de Ga Goed website. We denken met bewoners(initiatieven), gebouwdeigenaren en marktpartijen na over de uitvoering van de Transitievisie Warmte en hoe we de energietransitie integraal kunnen oppakken met de opgave voor klimaatadaptatie. Ook werken we aan de verduurzaming van ons eigen gemeentelijk vastgoed en energie-inkoop. Samen met bewonersinitiatief Energiek Poelgeest en energieleverancier Vattenfall verkennen we eventuele vervolgstappen in het haalbaarheidsonderzoek naar aquathermie voor verwarming van de Poelgeester woningen.

Klimaatadaptatie

Als gemeente hebben wij een rol in het aanpassen van de fysieke leefomgeving aan klimaatverandering, waar we ook lokaal mee te maken hebben. Wij doen dit in de lijn van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), onderdeel van het Nationale Deltaprogramma. Dit plan houdt in dat overheden ervoor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast, droogte en overstromingen zo min mogelijk toeneemt. Zij letten daarop bij de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen, het opknappen van bestaande bebouwing, vervanging van rioleringen en wegonderhoud.

In 2019 zijn we met de klimaatstresstest gestart, samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland. De resultaten van deze eerste inventarisatie worden gebruikt voor de uitgebreide klimaatstresstest die in het najaar van 2019 door een extern bureau wordt uitgevoerd voor Oegstgeest. De resultaten zijn eind 2019/begin 2020 bekend. Dit geeft ons inzicht in de kwetsbaarheid voor weersextremen. De uitkomsten van de klimaatstresstest zijn input voor een risicodialoog met relevante partners. Deze risicodialoog willen wij in 2020 voeren. Na de risicodialoog volgt het opstellen van een strategie en uitvoeringsplan. Onze ambitie is dat we hierbij integraal kijken naar de opgaven in een wijk, zoals het aanpakken van wateroverlast en hittestress, maar ook de transitie naar een duurzame warmtebron, en het vergroten van de biodiversiteit.

Binnen Holland Rijnland verkennen we de behoefte en noodzaak om te werken aan een regionale strategie voor klimaatadaptatie, waar vanuit het Rijk subsidiemogelijkheden voor zijn. Ook werken we regionaal samen aan de uitvoering van het convenant Klimaatbestendig Bouwen, waar Oegstgeest eind 2019 bij aangesloten is. Ruim 50 organisaties in de provincie, waaronder waterschappen, gemeenten, woningcorporaties en bouwbedrijven, hebben het convenant Klimaatbestendig Bouwen ondertekend, om met elkaar te werken aan eisen en definities voor klimaatbestendige bouw. Hierbij wordt gekeken naar wateroverlast (welke bui moet zonder probleem kunnen vallen), hittestress (bijvoorbeeld in de zin van minimaal schaduwpercentage), bodemdaling, droogte en biodiversiteit.

Circulaire economie

Als gemeente richten wij ons primair op de werkzaamheden waarop wij het meeste invloed hebben. Wat betreft de circulaire economie is dit de inzameling van het huishoudelijk afval. Eind 2019 besluit het college over een scenario voor VANG (Van Afval Naar Grondstof), om de gemeentelijke doelstelling te realiseren. Na goedkeuring is naar verwachting begin 2020 een conceptstuk van het uitvoeringsplan gereed. De opzet van het coalitieakkoord is getoetst aan de mogelijkheden.

De gemeente is bewust bezig om uitstootvrije mogelijkheden te verkennen voor het rollend materieel. Daarom past de overstap van fossiele brandstof naar een duurzaam alternatief in het gemeentelijk wagenpark in de gemeentelijke doelstelling om energieneutraal te worden. In 2019 onderzoeken we wat de mogelijkheden en consequenties zijn om duurzaam en uitstootvrij in te kopen. De resultaten willen we in 2020 implementeren in de gemeentelijke organisatie.

Binnen Economie071 leveren we een bijdrage om cirkelregio te worden en focussen we als regio op een circulaire bouweconomie. Ook via onze inkopen en aanbestedingen leveren we een bijdrage aan onze duurzaamheidsambities. Passend bij de schaal van Oegstgeest nemen we duurzaamheidscriteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen hierin mee. In regionaal verband kunnen we hierover ambitieuzere afspraken maken.

Financieel

In het coalitieakkoord Groen, Sterk en Betrokken is een structureel jaarlijks bedrag van € 285.000 bestemd voor duurzaamheid.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van lasten en baten

5.1.1 Overzicht van lasten en baten

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	5.867	6.298	5.943	5.929	6.096	6.161
	Baten	-3.670	-3.245	-3.698	-3.719	-3.906	-3.906
Saldo		2.197	3.053	2.245	2.210	2.190	2.255
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	3.760	4.663	4.657	4.942	5.155	5.276
	Baten	-2.417	-2.428	-2.473	-2.506	-2.551	-2.576
Saldo		1.342	2.235	2.184	2.436	2.604	2.700
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.100	18.822	7.865	6.986	1.990	1.988
	Baten	-7.581	-17.732	-7.250	-6.638	-1.672	-1.780
Saldo		-3.481	1.090	615	348	319	208
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	24.704	27.202	27.398	27.357	27.299	27.663
	Baten	-6.045	-5.738	-5.664	-5.672	-5.864	-5.579
Saldo		18.659	21.464	21.733	21.686	21.435	22.083
5 BESTUUR	Lasten	4.019	4.254	4.115	4.122	4.113	4.116
	Baten	-960	-240	-168	-183	-182	-182
Saldo		3.059	4.015	3.948	3.940	3.931	3.934
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	7.457	8.408	8.414	8.365	7.805	7.689
	Baten	-72	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo		7.385	8.399	8.406	8.357	7.797	7.680
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	289	121	-25	83	13	-92
	Baten	-33.438	-35.537	-37.412	-38.411	-38.028	-38.501
Saldo		-33.148	-35.416	-37.437	-38.328	-38.015	-38.593
Totaal	Lasten	50.197	69.768	58.366	57.785	52.471	52.800
Totaal	Baten	-54.184	-64.927	-56.673	-57.137	-52.211	-52.532
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-3.987	4.841	1.694	648	261	268
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	0	500	0	0	0	0
	Onttrekking	-51	-51	-59	-51	-51	-51
Saldo		-51	449	-59	-51	-51	-51
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	1.351	3.056	0	0	0	0
	Onttrekking	-586	-1.000	0	0	0	0
Saldo		765	2.056	0	0	0	0
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	449	648	56	56	56	56
	Onttrekking	-1.986	-198	-458	-388	-183	-183
Saldo		-1.538	450	-403	-332	-127	-127
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	180	0	0	0	0
	Onttrekking	-461	-598	-551	-401	-401	-401
Saldo		-461	-418	-551	-401	-401	-401
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	427	267	150	125	125	125
	Onttrekking	-1.200	-50	-343	-295	0	0
Saldo		-772	217	-193	-170	125	125

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
					2021	2022	2023
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	253	1.420	0	306	193	186
	Onttrekking	0	-9.015	-488	0	0	0
Saldo		253	-7.594	-488	306	193	186
Totaal	Toevoeging	2.480	6.072	206	487	374	367
Totaal	Onttrekking	-4.284	-10.912	-1.899	-1.135	-635	-635
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-1.805	-4.841	-1.694	-648	-261	-268
Begrotingstotaal	Lasten/Toev.	52.676	75.839	58.572	58.272	52.845	53.167
Begrotingstotaal	Baten/Ontr.	-58.468	-75.839	-58.572	-58.272	-52.845	-53.167
GERAAAMD RESULTAAT		-5.792	0	0	0	0	0

5.1.2 Grondslagen voor de begroting

De begroting 2020-2023 is als volgt opgebouwd:

1. De meerjarenbegroting 2019-2022 van de gemeente Oegstgeest na wijziging.
2. Alle in de perspectiefnota 2020-2023 opgenomen ontwikkelingen.
3. De structurele effecten van de voortgangsrapportage 2019.
4. De effecten van de meicirculaire 2019 van het gemeentefonds.
5. Effecten van tussentijdse besluitvorming en nieuwe ontwikkelingen.

Voor de begroting 2020-2023 zijn de volgende uitgangspunten verwerkt:

- In de algemene uitkering is de areaaluitbreiding (woningen) en de groei van het aantal inwoners verwerkt.
- Een indexering van de loonkosten op basis van de recente cao.
- Een indexering van materiële budgetten van 0%.
- Een indexering van belastingen van 2,6%.
- Een renteomslag van 1,7%.
- Een post Onvoorzien van € 34.000.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire van 2019. Bij de berekening voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van de uitkeringsfactor op basis van constante prijzen.

Meerjarenraming

We stellen de meerjarenraming 2020-2023 op in constante prijzen.

5.1.3 Structureel en reëel evenwicht

Met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet in 2013 gewijzigd: de term 'materieel evenwicht' is vervangen door 'structureel evenwicht' en het begrip 'reëel evenwicht' is toegevoegd. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is daarom ook aangepast, zodat de financieel toezichthouder en wij in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting dan wel meerjarenraming.

Conclusies:

- Deze begroting is sluitend.
- Deze begroting is structureel in evenwicht in de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023.
- Deze begroting is reëel in evenwicht.

Het sluitend zijn van de begroting blijkt uit onderdeel 5.1.1 in het overzicht van baten en lasten. In onderstaande tabel staan deze conclusies samengevat. In de tekst onder deze tabel lichten we achtereenvolgens het reëel en structureel evenwicht nader toe.

Structureel evenwicht

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Het structureel evenwicht wordt voor elk jaar als volgt bepaald:

Resultaat na bestemming

-/- incidentele lasten programma's en toevoegingen aan de reserves

+ incidentele baten programma's en onttrekkingen uit de reserves

= totaal structureel begrotingssaldo

Voor alle jaren is sprake van een structureel evenwicht: structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In 2020 is in absolute zin sprake van een begrotingstekort. Dit tekort is incidenteel. Het jaar 2020 is wel structureel sluitend.

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Af: Incidentele lasten	7.207	6.012	350	350
Bij: Incidentele baten	-5.875	-5.151	-285	-110
Af: Incidentele toevoegingen aan reserves	151	307	194	187
Bij: Incidentele onttrekkingen aan reserves	-1.322	-557	-57	-57
Structureel saldo van de begroting	-161	-611	-202	-370
Structureel evenwicht	Ja	Ja	Ja	Ja

Reëel evenwicht

In het BBV staat dat we bij het begrip 'reëel evenwicht' moeten stellen hoe realistisch de ramingen zijn en dat we die moeten motiveren. Op basis van de volgende argumenten en bevindingen vinden wij dat de begroting reëel in evenwicht is:

- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de meicirculaire 2019. Wij zijn terughoudend geweest bij de berekening van de algemene uitkering die wij de komende jaren verwachten te ontvangen.
- Wij hebben geen overschot op het BTW-compensatiefonds geraamd.
- De toegestane raming van extra jeugdzorggelden in de algemene uitkering in de jaren 2022 en 2023 (2x € 300.000) hebben wij niet toegepast.
- Voor uitbreiding van ons areaal voor de berekening van de onroerende zaakbelastingen zijn wij voorzichtigheidshalve uitgegaan van de gemiddelde Woz-waarde per woning.
- Wij hebben de budgetten voor de jeugdzorg met € 324.000 per jaar verhoogd in perspectiefnota 2020 en begroting 2020, om de verwachte kostenstijgingen op te vangen.

- Wij hebben de baten voor de eigen bijdrage Wmo in de begroting 2019 reeds met 75% verlaagd naar € 100.000 (was € 400.000).
- Wij hebben de budgetten van diverse Wmo-lasten structureel met € 305.000 verhoogd in perspectiefnota 2020 en begroting 2020.
- Wij hebben de afschaffing van de precariobelasting volledig verwerkt in de begroting.

5.1.4 Incidentele lasten en baten

Resultaat na bestemming (incl. reservemutaties) ¹	2020	2021	2022	2023
Incidentele lasten				
Programma				
1 Natuur en Landschap	200	85		
2 Verkeer en Infrastructuur	1			
3 Wonen en Economie	5.880	4.989		
4 Sociale Infrastructuur	449	89	80	80
5 Bestuur	20			
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	707	585	20	20
7 Algemene dekkingsmiddelen	-50	265	250	250
Saldo incidentele lasten	7.207	6.012	350	350
Incidentele baten				
1 Natuur en Landschap				
2 Verkeer en Infrastructuur				
3 Wonen en Economie	-5.875	-5.151		-110
4 Sociale Infrastructuur			-285	
5 Bestuur				
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)				
7 Algemene dekkingsmiddelen				
Saldo incidentele baten	-5.875	-5.151	-285	-110
Saldo incidentele lasten en baten	1.332	861	65	240
Incidentele toevoegingen aan de reserves				
1 Natuur en Landschap				
2 Verkeer en Infrastructuur				
3 Wonen en Economie				
4 Sociale Infrastructuur	1	1	1	1
5 Bestuur				
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	150			
7 Algemene dekkingsmiddelen		306	193	186
Saldo incidentele toevoegingen aan de reserves	151	307	194	187
Incidentele onttrekkingen aan de reserves				
1 Natuur en Landschap	-8			
2 Verkeer en Infrastructuur				
3 Wonen en Economie				
4 Sociale Infrastructuur	-333	-262	-57	-57
5 Bestuur	-150			
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	-343	-295		
7 Algemene dekkingsmiddelen	-488			
Saldo incidentele onttrekkingen aan de reserves	-1.322	-557	-57	-57
Totaal incidenteel	161	611	202	370

1) Bedragen x € 1.000

Toelichting incidentele bedragen vanaf € 50.000:

Programma 1 Natuur en landschap

Hart van Holland

Het Hart van Holland, de titel van de regionale agenda Omgevingsvisie 2040, bevat belangrijke opgaven voor onze regio. Voor onszelf zijn de verstedelijkingsopgave, zone A44 en de energietransitie van belang om hierin een actieve rol te kunnen spelen. Voor projecten binnen deze opgaven hebben wij de komende twee jaar jaarlijks € 50.000 nodig, voor het laatst in 2020.

Invoering omgevingswet

De stelselherziening die samenhangt met de Omgevingswet vraagt nu al een behoorlijke inspanning. We zijn begonnen om ons voor te bereiden en dat kost inzet en middelen. Voor de invoering van de Omgevingswet zijn de benodigde extra middelen voor de eerste vier jaar (beginnend in 2017) opgenomen. 2020 gaat het om € 79.000.

Bestemmingsplan de Geesten

De incidentele meerkosten met betrekking tot het bestemmingsplan de Geesten (€148.000) die zijn geraamd betreffen het opstellen van een gebiedsvisie, mogelijke MER toets en opstelling (ontwerp)bestemmingsplan in 2020 in de tijd samenhangend met het door de raad genomen voorbereidingsbesluit.

Programma 3 Wonen en economie

Grondexploitaties

Onder dit programma vallen ook de grondexploitaties. Per saldo geeft de grex (grondexploitatie) geen resultaat binnen de begroting. De lasten en baten activeren we incidenteel op basis van het vastgestelde meerjarenprogramma Grondexploitaties 2019.

Bouwleges

Conform coalitieakkoord 2018 € 110.000 euro leges opbrengsten incidenteel geraamd.

Programma 4 Sociale infrastructuur

Sociaal domein

Voor 2019 en 2020 is een bedrag van € 53.000 geraamd voor extra beleids capaciteit voor de regionale jeugdzorg. Daarnaast is voor 2020 incidenteel een bedrag van € 100.000 opgenomen voor verbetering van de toegang naar de jeugdzorg en het voorkomen van verwijzingen naar de gespecialiseerde jeugdhulp. Tevens is voor 2019 en 2020 een bedrag van € 50.000 opgenomen ten behoeve van de Sociaal makelaar. Bij de Perspectiefnota is voor 2020 een éénmalig bedrag van € 80.000 opgenomen voor de voortzetting van het re integratiebeleid. Tenslotte is om de Buurtsuper in 2020 te kunnen voortzetten een subsidie geraamd van € 60.500.

Brandweer

In 2022 staat de verkoop van de brandweerkazerne gepland (€ 285.000). Vanaf 2022 zullen we geen huur meer innen. De huuropbrengst wordt incidenteel voor het laatst geraamd in 2021.

Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en vpb

VRIS

De bestaande ict-basisvoorziening zal de komende jaren steeds duurder worden, met name op het onderdeel gegevensverwerking- en opslag. Om dit te voorkomen, om gelijktijdig de snelle ontwikkelingen te kunnen bijhouden en het flexibel werken beter te ondersteunen, wordt in regionaal verband een nieuwe ict-basisvoorziening opgezet. Hiervoor zullen we tijdelijk extra kosten moeten maken in de jaren 2020 (€ 187.000) en 2021. (€ 85.000)

Kosten extra capaciteit

Door de raad en het college zijn de afgelopen jaren knelpunten onderkend in de capaciteit van de gemeentelijke organisatie. Om de grootste knelpunten voorlopig op te lossen is gedurende 2 jaren € 500.000 per jaar nodig.

Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen

Schuldreductie

Met ingang van 2021 tot en met 2023 nemen we in de exploitatie een jaarlijkse incidentele stelpost op de lasten van € 250.000 ten behoeven van de aflossing van de schuld.

Opbrengsten bouwleges

Conform coalitieakkoord 2018 is € 110.000 euro leges opbrengsten incidenteel geraamd

Stelpost kapitaallasten

In 2020 is een stelpost opgenomen voor de vrijval van kapitaallasten (€ 100.000). Intern is een onderbouwing opgesteld welke investeringen waarschijnlijk in 2019 worden doorgeschoven waardoor de kapitaallasten in 2020 zullen vrijvallen.

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

5.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves dan wel dekkingsreserves van kapitaallasten;
- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader wordt iedere aanwending van de reserves in beginsel beschouwd als een incidentele bate. Onder voorwaarden is het toegestaan om middelen uit een afgezonderde bestemmingsreserve structureel in te zetten om de exploitatie te verlichten. Inzet van die bestemmingsreserve is mogelijk voor een periode die in principe gelijk is aan de termijn van de structurele last. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken, als vooraf in een raadsbesluit is vastgelegd dat aan het einde van de periode structurele middelen zijn aangewezen om de wegvallende inzet van de bestemmingsreserve structureel te compenseren.

Er zijn echter ook reserves waarvan de rendementen of de middelen worden ingezet als dekkingsmiddel. Over de hoofdsom van deze reserves wordt jaarlijks een omslagrente berekend. Dit rentebedrag komt dan ten gunste van de exploitatie. Dit soort reserves wordt meestal gevormd door verkoop van bijvoorbeeld aandelen, waardoor de structurele winst (het dividend) dan komt te vervallen. Door (een deel van) de opbrengst af te zonderen en de renteopbrengst aan de exploitatie toe te rekenen, is er weer sprake van een structurele dekking

Ook zijn er reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Het gaat daarbij meestal om de dekking van kapitaallasten van investeringen met economisch nut. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd van de reserve is gelijk is aan de afschrijvingstermijn van de investering. Qua tijdsfactor hebben we dan dus te maken met structurele dekkingsmiddelen. Belangrijk daarbij is dat een raadsbesluit de aanwending van deze dekkingsreserves afdekt. Dit besluit moet aangeven welke lasten worden gedekt, hoe het jaarbedrag wordt berekend en hoeveel jaar de middelen worden ingezet.

Bedragen x € 1.000	Onderdeel	2020	2021	2022	2023
Structurele stortingen in reserves					
Programma					
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR		55	55	55	55
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB			125	125	125
Saldo structurele stortingen aan reserves		55	180	180	180
Structurele onttrekkingen aan reserves					
Programma					
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Mutatie reserve Klinkenbergerplas	-51	-51	-51	-51
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Reserve Wmo/3D	-126	-126	-126	-126
5 BESTUUR	Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland	-401	-401	-401	-401
Saldo structurele onttrekkingen aan reserves		-578	-578	-578	-578
Saldo structurele stortingen en onttrekkingen aan reserves		-523	-398	-398	-398

Bij inzet van deze reserves spreken we van structurele dekkingsmiddelen.

5.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Prognose meerjarenbalans	Realisatie		Begroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	86	80	74	68	62	57
Materiële vaste activa	64.623	70.391	82.201	89.116	91.258	90.196
Financiële vaste activa	1.848	1.115	1.115	1.115	1.115	1.115
Kapitaalverstrekkingen	591	591	591	591	591	591
Verstreckte leningen	524	524	524	524	524	524
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	733	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	66.557	71.586	83.389	90.299	92.435	91.367
Vlottende activa						
Voorraden	6.303	-2.701	-4.485	0	0	0
Onderhanden werk: Bouwgrond in exploitatie	6.446	-2.558	-4.342	143	143	143
Voorziening: Bouwgrond in exploitatie	143	143	143	143	143	143
Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0	0	0
Vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen	21.841	8.068	8.068	8.068	8.068	8.068
Vorderingen (o.a. debiteuren)	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404
Verstreckte kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Rekening-courant tegoeden	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	13.773	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	3.664	3.664	3.664	3.664	3.664	3.664
Liquide middelen	25	0	0	0	0	0
Overlopende activa	3.290	3.290	3.290	3.290	3.290	3.290
Totaal vlottende activa	31.459	8.657	6.873	11.358	11.358	11.358
Totaal activa	98.016	80.243	90.262	101.656	103.793	102.725
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	21.089	22.039	20.345	19.697	19.437	19.169
Resultaat boekjaar	5.791	0	0	0	0	0
Voorzieningen	4.428	3.883	4.473	5.295	6.319	7.270
Vaste schuld	55.028	44.354	51.834	63.103	64.928	63.149
Opgenomen leningen	55.024	44.350	51.830	63.099	64.924	63.145
Waarborgsommen	4	4	4	4	4	4

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Overige vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	86.336	70.277	76.652	88.095	90.684	89.588
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	8.978	7.264	10.908	10.859	10.407	10.435
Opgenomen kasgeldleningen	0	4.731	8.375	8.326	7.874	7.902
Bankschulden	6.695	250	250	250	250	250
Rekening courant schulden	0	0	0	0	0	0
Overige opgenomen gelden met een looptijd < 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Vlottende schulden (o.a. crediteuren)	2.283	2.283	2.283	2.283	2.283	2.283
Overlopende passiva	2.702	2.702	2.702	2.702	2.702	2.702
Totaal vlottende passiva	11.680	9.966	13.610	13.561	13.109	13.137
Totaal passiva	98.016	80.243	90.262	101.656	103.793	102.725

5.2.2 Investerings

Meerjaren investeringsplan:

Omschrijving	Hoogte krediet	E/M ¹	2020	2021	2022	2023
Programma 1 Natuur en landschap			454.591	1.086.991	666.991	171.391
Beleidsthema Groen en water			97.591	86.991	166.991	171.391
Vervanging speeltoestellen	60.591	E	60.591	60.591	60.591	60.591
Vervanging ondergrond speeltoestellen	26.400	E		26.400	26.400	52.800
Vervanging 8-VGK-37	37.000	E	37.000			
Cirkelmaaier	80.000	E			80.000	
Vervanging tractor	58.000	E				58.000
Beleidsthema Ruimtelijke structuur			310.000	-	-	-
Digitaal Stelsel Omgevingswet	310.000	E	310.000			
Beleidsthema Reiniging			47.000	1.000.000	500.000	-
Multicar 2018	47.000	E	47.000			
VANG	1.500.000	E		1.000.000	500.000	
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			2.117.682	3.031.500	2.344.500	3.303.500
Beleidsthema Verkeer, wegen, straten en pleinen			844.000	1.343.000	683.000	1.182.500
Rationeel wegbeheer	360.000	M		360.000	360.000	720.000
Vervanging lichtmasten	50.000	M	50.000	50.000	50.000	50.000
Vervanging armaturen	90.000	M	90.000	90.000	90.000	90.000
Herinricht, herbest. na verv. Riol	260.000	M	260.000	260.000		260.000
Vervanging vrachtwagen met knijperbak	140.000	E		140.000		
Grasmaaier	75.000	E	75.000			
Mobiliteitsplan	150.000	M	150.000	200.000		
Mobiliteitsplan extra	65.000	M		65.000		
Vervanging vrachtauto 83-BBL-4	140.000	E		140.000		
Vervanging personeelsbus VD-928-H	38.000	E		38.000		
Vv VRI Kennedylaan	183.000	M			183.000	
Krediet Brug van Cuycklaan	182.000	M	182.000			
Vervanging 07-VTG-4	37.000	E	37.000			
VV VOP Haaswijklaan 2023	62.500	M				62.500
Beleidsthema Riolering			1.273.682	1.688.500	1.661.500	2.121.000
Vervanging riolering	1.060.500	E	1.060.500	1.060.500	1.060.500	2.121.000
Vervanging pompgemalen	21.000	E	21.000	64.000	129.000	
Vervanging gemalen	106.000	E			106.000	
Vervanging pompgemalen bouwkundig 2022	16.000	E			16.000	
Kolkenzuiger	90.000	E			90.000	
Herinrichten na verv riolering 2022	260.000	E			260.000	
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	192.182	E	192.182			
Overname riolering Oude Rhijnhofweg	500.000	E		500.000		
Vervanging gemalen en stortmeters	64.000	E		64.000		
Programma 4 Sociale infrastructuur			15.926.000	-	-	-
Beleidsthema Jeugdigen ontwikkelen zich goed			15.926.000	-	-	-

Omschrijving	Hoogte krediet	E/M ¹	2020	2021	2022	2023
Investering IHP	885.000	E	885.000			
Leo Kannerschool Nieuwbouw	15.000.000	E	15.000.000			
Onderwijs Dok voor eerste inrichting	41.000	E	41.000			
Programma 5 Bestuur			175.000	150.000	150.000	-
Beleidsstema Publiekszaken			25.000	-	-	-
PZ en KC applicatie digitale formulieren	25.000	E	25.000			
Beleidsstema Bestuur			150.000	150.000	150.000	-
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	150.000	E	150.000	150.000	150.000	
Kostenplaatsen			130.000	-	42.000	-
Vervanging hoogwerker 2019	130.000	E	130.000			
Pickup VL-233-G	42.000	E			42.000	
Totaal Investeringsen			18.803.273	4.268.491	3.203.491	3.474.891

De nieuw opgevoerde investeringen ten opzichte van de perspectiefnota 2020 betreffen:

Extra krediet Leo Kanner school € 5.000.000

Vervanging twee voertuigen 2x € 37.000

1) M = investering met maatschappelijk nut; E = investering met economisch nut

Cashflowplan:

Omschrijving	Hoogte krediet	E/M ¹	2020	2021	2022	2023
Programma 1 Natuur en landschap			699.999	1.210.991	666.991	206.259
Beleids thema Groen en water			216.999	86.991	166.991	206.259
Grasmaaier 2018	93.000	E	93.000			
VV ondergrond speelplaatsen	26.408	E	26.408	26.400	26.400	52.800
Vervanging speeltoestellen	60.591	E	60.591	60.591	60.591	95.459
Vervanging 8-VGK-37	37.000	E	37.000			
Cirkelmaaier	80.000	E			80.000	
Vervanging tractor	58.000	E				58.000
Beleids thema Ruimtelijke structuur			186.000	124.000	-	-
Digitaal Stelsel Omgevingswet	310.000	E	186.000	124.000		
Beleids thema Reiniging			297.000	1.000.000	500.000	-
Multicar 2018	47.000	E	47.000			
VANG	1.700.000	E	200.000	1.000.000	500.000	
VV ondergrondse glasbakken	108.500	E	50.000			
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			4.872.602	3.317.500	2.344.500	3.303.500
Beleids thema Verkeer, wegen, straten en pleinen			3.598.920	1.629.000	683.000	1.182.500
Parallelweg Rhijnzichtweg Noord	150.000	M	150.000			
VV VRI Rijnsburgerweg Floresstr.	130.000	M	130.000			
Rationeel wegbeheer	360.000	M	389.920	360.000	360.000	720.000
Vervanging lichtmasten	50.000	M	50.000	50.000	50.000	50.000
Vervanging armaturen	90.000	M	90.000	90.000	90.000	90.000
Herinricht, herbest. na verv. Riol.	260.000	M	260.000	260.000		260.000
Vervanging vrachtwagen met knijperbak	140.000	M		140.000		
Grasmaaier	75.000	E	75.000			
Mobiliteitsplan	150.000	M	150.000	200.000		
Mobiliteitsplan extra	65.000	M		65.000		
Krediet Brug van Cuycklaan	182.000	M	182.000			
Verv Duikerbrug Dorp	319.000	M	100.000			
Krediet Duikerbrug	651.000	M	285.000	286.000		
Ruimte herinrichting Rijnzichtweg	2.000.000	M	1.500.000			
Vervanging 07-VTG-4	37.000	E	37.000			
Fietspad NRG Dick van Swietenlaan	400.000	M	200.000			
Vervanging vrachtauto 83-BBL-4	140.000	E		140.000		
Vervanging personeelsbus VD-928-H	38.000	E		38.000		
Vv VRI Kennedylaan	183.000	M			183.000	
VV VOP Haaswijklaan 2023	62.500	M				62.500
Beleids thema Riolering			1.273.682	1.688.500	1.661.500	2.121.000
Vervanging riolering	1.060.500	E	1.060.500	1.060.500	1.060.500	2.121.000
Vervanging pompgemalen	21.000	E	21.000	64.000	129.000	
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	192.182	E	192.182			
Overname riolering Oude Rhijnhofweg	500.000	E		500.000		
Vervanging gemalen en stortmeters	64.000	E		64.000		

Omschrijving	Hoogte krediet	E/M ¹	2020	2021	2022	2023
Vervanging pompgemalen bouwkundig 2022	16.000	E			16.000	
Kolkenzuiger	90.000	E			90.000	
Herinrichten na verv riolering 2022	260.000	E			260.000	
Vervanging gemalen	106.000	E			106.000	
Programma 4 Sociale infrastructuur			9.376.000	6.000.000	3.000.000	-
Beleidsthema Jeugdigen ontwikkelen zich goed			9.376.000	6.000.000	3.000.000	-
Investering IHP	3.350.000	E	3.335.000			
Leo Kannerschool Nieuwbouw	15.000.000	E	6.000.000	6.000.000	3.000.000	
Onderwijs Dok voor eerste inrichting	41.000	E	41.000			
Programma 5 Bestuur			175.000	150.000	150.000	-
Beleidsthema Publiekszaken			25.000	-	-	-
PZ en KC applicatie digitale formulieren	25.000	E	25.000			
Beleidsthema Bestuur			150.000	150.000	150.000	-
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	150.000	E	150.000	150.000	150.000	
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)			33.000	-	-	-
Beleidsthema Overhead			33.000	-	-	-
Vv. zonwering, uitvl scherm, electra	177.200	E	33.000			
Kostenplaatsen			130.000	-	42.000	-
Vervanging hoogwerker 2019	130.000	E	130.000			
Pickup VL-233-G	42.000	E			42.000	
Totaal Investeringsen			15.286.601	10.678.491	6.203.491	3.509.759

1) M = investering met maatschappelijk nut; E = investering met economisch nut

5.2.3 Reserves

Op basis van artikel 43 lid 1 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheiden we de reserves in:

- a. De algemene reserve. Deze is beschikbaar voor incidentele zaken. In het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's.
- b. Bestemmingsreserves. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden. Bij bestemmingsreserves heeft de gemeenteraad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen.
- c. Overige bestemmingsreserves.

Overzicht reserves bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1/1/2020	Begroting mutaties 2020	Begroting mutaties 2021	Begroting mutaties 2022	Begroting mutaties 2023	Begroot Stand 31/12/2023
Algemene reserves						
1 Algemene reserve	6.922	-196	306	193	186	7.412
Totaal algemene reserve	6.922	-196	306	193	186	7.412
Bestemmingsreserves						
2 Reserve sociale woningbouw	1.250	0	0	0	0	1.250
3 Reserve Wmo/3D	2.882	-403	-332	-127	-127	1.894
4 Res. investeringsstr. Holland Rijnland	2.008	-401	-401	-401	-401	405
5 Reserve uitvoering visienota	0	0	0	0	0	0
6 Egalisatiereserve WABO	1.158	0	0	0	0	1.158
7 Risicoreserve grondexploitatie	4.963	0	0	0	0	4.963
8 Reserve organisatieontwikkeling	341	-343	0	0	0	-2
9 Reserve frictiekosten	440	150	-170	125	125	670
10 Reserve onderhoud Klinkenbergerplas	501	-59	-51	-51	-51	288
11 Reserve omgevingswet	500	0	0	0	0	500
12 Reserve groenvoorziening	200	0	0	0	0	200
13 Reserve Duurzaamheid	180	-150	0	0	0	30
14 Reserve egalisatie precario opbrengsten	692	-292	0	0	0	400
Totaal bestemmingsreserves	15.116	-1.498	-954	-454	-454	11.756
Totaal reserves	22.039	-1.694	-648	-261	-268	19.168

Toelichting op de reserves

Algemene reserve

1. Algemene reserve

Doel reserve	Dit is een dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten.
Voeding	Via het batig saldo van de jaarrekening, incidentele baten en verkoop van grond.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2021 €305.881, 2022 €193.369, 2023 €196.236, verrekeningen begrotingssaldi. Onttrekkingen: 2020 €196.000, verrekening begrotingssaldo.

Bestemmingsreserves

2. Reserve sociale woningbouw

Doel reserve	Om de sociale woningbouw te bevorderen verstrekken we vanuit de reserve bijdragen in de (grond)kosten en financieren we startersleningen tot maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans als uitgeleend geld. Om mogelijke risico's van terugbetaling te dekken, blokkeren we in de reserve Sociale woningbouw een bedrag van € 300.000.
Voeding	Via exploitatie, opbrengsten via het antispeculatiebeding en diverse grondexploitaties.
Meerjarige mutaties	Geen.

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve	Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein).
Voeding	Via exploitatie en overschotten van de Wmo, jeugd en participatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 € 55.641. Onttrekkingen: 2020 € 458.142, 2021 € 387.541, 2022 € 182.541 en 2023 € 182.541.

4. Reserve investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve	Met het Regionaal Investeringsfonds (RIF) zet Holland Rijnland een concrete stap om de bereikbaarheid en de leefbaarheid van de regio te verbeteren. Het fonds is een belangrijke motor voor cofinanciering van specifieke regionale projecten. Dit zijn de Rijnlandroute, de RijnGouwewijn, de noordelijke verbinding tussen de N206 en de A44 of A4, het regionale groenprogramma en het Offensief van Teylingen (zie Begrippenlijst) voor versterking van de Greenport (zie Begrippenlijst). In de periode 2008 tot en met 2024 storten de samenwerkende gemeenten in totaal 142,5 miljoen euro in dit fonds.
Voeding	Eenmalig vanuit de besteding van de Nuon-gelden en een storting uit de algemene reserve.
Meerjarige mutaties	Jaarlijks ramen we een onttrekking van € 400.880. De totale bijdrage in 2025 is maximaal € 6.145.000. In eerste instantie gold de dekking voor een periode van 4,5 jaar. Het ging hierbij om een bedrag van € 1,8 miljoen. Dit kwam uit de grondexploitatie van Nieuw-Rhijngest (bovenlokale ontwikkelingen). Stortingen: geen. Onttrekkingen: 2020 tot en met 2023: € 400.880 per jaar.

5. Reserve Uitvoering visienota

Doel reserve	Dekken van het beleid dat we vaststellen in de visienota Oegstgeest 2020.
Voeding	De voorgenomen storting van de escrow-opbrengst (zie Begrippenlijst) in 2010 (à € 725.000) en de precariobelasting kabels en leidingen (à € 675.000) is vooralsnog toegevoegd via de algemene reserve. Storting via de exploitatie 2011 van € 364.000. Bij de vaststelling van de visienota Oegstgeest 2020 heeft overheveling plaatsgevonden.
Meerjarige mutaties	Het restant van deze reserve is gereserveerd voor de ontwikkelingen met betrekking tot de Cultuurfabriek. Geen

6. Egalisaiereserve WABO

Doel reserve	Het opvangen van de jaarlijkse schommelingen in de WABO-leges
Voeding	Exploitatie
Meerjarige mutaties	Geen

7. Risicoreserve grondexploitaties

Doel reserve	Het opvangen van tegenvallers die voortvloeien uit toekomstige verliezen.
Voeding	Vrijval voorziening Nieuw-Rhijngest en Poelgest en stortingen vanuit eventueel vrijvallende middelen.
Meerjarige mutaties	Geen.

8. Reserve organisatieontwikkeling

Doel reserve	Het ondersteunen van de verdere kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie.
Voeding	Exploitatie 2014 en 2015.
Meerjarige mutaties	Onttrekkingen zijn afhankelijk van de kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie en de middelen die daarvoor nodig zijn. Onttrekkingen: 2020 € 343.000

9. Reserve frictiekosten

Doel reserve	Om de kosten te dekken van bestaande of toekomstige fricties.
Voeding	Stortingen vinden vanaf 2017 plaats vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 € 150.000, 2021 tot en met 2023 € 125.000. Onttrekkingen: 2021 € 295.000. In de Perspectiefnota 2020 was deze onttrekking ter dekking van tijdelijke formatieuitbreiding, voorzien uit de algemene reserve omdat de reserve frictiekosten op dat moment geen ruimte leek te bieden om daarvoor te worden ingezet. Abusievelijk is de onttrekking (administratief) wel begroot ten laste de reserve frictiekosten. Op basis van de huidige inzichten, mede geholpen door de goede arbeidsmarkt, kan alsnog deze onttrekking plaatsvinden uit de reserve frictiekosten. Daarmee hoeft de algemene uitkering niet te worden belast. De begrote onttrekking uit de reserve frictiekosten wordt daarom gehandhaafd.

10. Reserve onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve	Groot onderhoud van de Klinkenbergerplas.
Voeding	Saldo van opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoerd door de afkoopsom van de Provincie Zuid Holland.
Meerjarige mutatie	Onttrekkingen: 2020: € 59.232 en 2021 tot en met 2022: € 51.232.

11. Reserve Omgevingswet

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld om incidentele budgetten t.b.v. implementatie omgevingswet schikbaar te houden i.v.m. vertraging invoering omgevingswet.
Voeding	Eenmalige storting vanuit de incidentele middelen 2018.
Meerjarige mutaties	Geen.

12. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve	De reserve is in 2013 ingesteld als compensatiefonds voor groenvoorzieningen.
Voeding	De opbrengsten uit de verkoop van snippergroen.
Meerjarige mutaties	Geen.

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld en is bestemd voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.
Voeding	Niet bestede budgetten.
Meerjarige mutaties	Onttrekkingen: 2020 € 150.000.

14. Reserve egalisatie precario-opbrengsten

Doel reserve	De reserve is in 2016 ingesteld voor inkomstenderving, na het afschaffen van precario op netwerken van nutsbedrijven.
Voeding	Een eenmalige storting van € 1.992.402 in 2017.
Meerjarige mutaties	Onttrekkingen: 2020 € 292.402 De precarioreserve wordt ingezet om de (incidentele) tekorten in 2020 af te dekken. Dit is mogelijk omdat we naar huidig inzicht vanaf 2022 een structureel dekkende begroting hebben, ondanks de wegvallende precarioheffing.

5.2.4 Voorzieningen

	Overzicht voorzieningen bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1-1-2020	Begroting mutaties 2020	Begroting mutaties 2021	Begroting mutaties 2022	Begroting mutaties 2023	Begroot Stand 31/12/2023
	Voorzieningen ter egalisatie van kosten						
A	Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen	670	7	170	92	73	1.012
B	Voorziening groot onderhoud gem. huisvest.	372	-70	-145	155	118	430
C	Voorziening onderhoud sporthal	315	41	59	72	72	558
D	Voorziening onderhoud gymlokalen	266	-66	72	69	69	410
E	Voorziening onderhoud Mozaïekzaal	78	1	10	4	4	96
F	Voorziening vervanging bomen	255	2	2	2	2	263
G	Voorziening groot onderhoud wegen	-264	406	406	406	406	1.361
H	Voorz. groot onderh. water/ baggeren	152	27	0	-32	-32	117
I	Voorz. gr. onderh. kunst openb. ruimte	3	5	-7	15	-2	14
J	Voorz. gr. onderh. bruggen/ civ. Kunstw.	313	15	31	19	19	396
K	Voorziening afvalstoffenheffing derden	100	33	33	33	33	232
L	Voorziening riolering derden	212	109	109	109	109	650
	Totaal voorzieningen ter egalisatie van kosten	2.473	510	742	944	871	5.539
	Voorzieningen met een verplichting						
M	Voorziening pensioenverplichting wethouders	1.275	80	80	80	80	1.595
N	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	136	0	0	0	0	136
	Totaal voorzieningen met een verplichting	1.411	80	80	80	80	1.731

Overzicht voorzieningen bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1-1-2020	Begroting mutaties 2020	Begroting mutaties 2021	Begroting mutaties 2022	Begroting mutaties 2023	Begroot Stand 31/12/2023
Totaal voorzieningen	3.883	590	822	1.024	951	7.270

Toelichting:

Voorzieningen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 € 164.880, 2021 € 264.880, 2022 € 199.880 en 2023 € 174.880. Onttrekkingen (op basis van het onderhoudsplan): 2020 € 157.455, 2021 € 95.056, 2022 € 108.121 en 2023 € 102.289.

B. Voorziening groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de gemeentewerf en het gemeentehuis hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 46.900 ten behoeve van de gemeentewerf. Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 149.000 ten behoeve van het gemeentehuis. Onttrekkingen: 2020 € 213.985, 2021 € 455.612, 2022 € 107.016 en 2023 € 77.870 ten behoeve van het gemeentehuis. Onttrekkingen: 2020 € 52.012, 2021 € 25.846, 2022 € 60.052, 2023 € 20.745 ten behoeve van de gemeentewerf.

C. Voorziening onderhoud sporthal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud volgens het meerjarenonderhoudsplan aan sporthal De Cuyl en de inventaris ervan.
Voeding	Op basis van het meerjarenonderhoudsplan hebben we een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 € 52.826 en 2021 tot en met 2023 jaarlijks € 64.826 ten behoeve van het gebouw. Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 23.000 ten behoeve van de inventaris. Onttrekkingen (op basis van het onderhoudsplan): 2020 € 35.295, 2021 € 28.699, 2022 € 15.923 en 2023 € 16.325.

D. Voorziening onderhoud gymlokalen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de gymlokalen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de gymlokalen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 € 79.300 en 2021 tot en met 2023 jaarlijks € 119.300. Onttrekkingen (op basis van het onderhoudsplan): 2020 € 145.543, 2021 € 47.154, 2022 € 50.113 en 2023 € 50.085.

E. Voorziening onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplan voor de Mozaïekzaal hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Als de voorziening te laag is, doen we een dotatie ten laste van de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 15.000. Onttrekkingen (op basis van het onderhoudsplan): 2020 € 14.442, 2021 € 4.660, 2022 € 11.290 en 2023 € 11.290.

F. Voorziening bomen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Dit is voor een egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen, boomgroepen of groenvoorzieningen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 302.000. Onttrekkingen (op basis van het onderhoudsplan: 2020 tot en met 2023 € 300.000.

G. Voorziening groot onderhoud wegen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de wegen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang van het onderhoud jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. In 2020 zullen we het plan actualiseren.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 € 406.320.

H. Voorziening groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de waterkwaliteit voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is. Dit geldt vooral voor de kosten van het baggeren.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 131.300. Onttrekkingen (op basis van het beheerplan Groot onderhoud baggeren): 2020 € 104.000, 2021 € 131.000, 2022 en 2023 € 163.000.

I. Voorziening groot onderhoud kunst in openbare ruimte

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 € 9.280 en 2021 tot en met 2023 jaarlijks € 17.580 Onttrekkingen: 2020 € 4.565, 2021 € 24.485, 2022 € 2.467 en 2023 € 19.185.

J. Voorziening groot onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de civiele kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Eenmalig is in 2016 € 437.499 toegevoegd, uit de voorziening onderhoud bruggen Haarlemmertrekvaart, ten behoeve van de Kwaakbrug.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 jaarlijks € 97.441. Onttrekkingen (op basis van het beheerplan Groot onderhoud civiele kunstwerken): 2020 € 82.690, 2021 € 66.765, 2022 € 78.550 en 2023 € 78.550.

K. Voorziening afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van de afvalstoffenheffing.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolerings 2014 en de vraag antwoord rubriek van de Commissie BBV is de egalisatiereserve voor de afvalstoffenheffing in 2015 opgeheven. Het bedrag dat in de reserve stond is gestort in de voorziening.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 € 33.000. Stortingen en onttrekkingen: deze vinden plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven.

L. Voorziening riolering derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van riolering.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 is de reserve voor de Riolering in 2014 opgeheven. Het bedrag dat nog in de reserve stond is gestort in de voorziening.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 € 109.000. Stortingen en onttrekkingen: deze vinden plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven .

M. Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdragers 2002.
Voeding	Uit de jaarlijkse herziene actuariële berekeningen volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie. Bij de jaarrekening 2015 is de voorziening aangevuld tot het maximale risico.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2020 tot en met 2023 € 80.000. Onttrekkingen: afhankelijk van de uitkomsten van de actuariële berekening.

N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder een beroep doet op de wachtgeldregeling.
Voeding	Storting vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Geen

5.2.5 EMU-saldo

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. Dit EMU-tekort is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Kernpunt hierbij is dat men de ontwikkeling van het EMU-saldo nauwlettend volgt. Er is afgesproken dat we in onze begroting een berekening opnemen van het te verwachten EMU-saldo.

EMU Saldo		Begroting				
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-4.841	-1.694	-648	-261	-268
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	5.762	11.804	6.909	2.137	-1.068
3.	(+) Mutatie voorzieningen	-545	590	822	1.024	951
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-9.004	-1.784	4.485	0	0
5.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwacht boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	285	0
Berekend EMU-saldo		-2.143	-11.124	-11.221	-1.658	1.752

5.3 Taakveldenoverzicht

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, schrijft het BBV een uniforme indeling in taakvelden voor. De bijbehorende baten en lasten worden aan die taakvelden toegerekend.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Baten	Lasten
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	0	1.973
	0.2	Burgerzaken	168	1.083
	0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	8	8.379
	0.5	Treasury	395	-32
	0.61	Onroerendezaakbelasting (ozb) woningen	5.288	98
	0.62	Onroerendezaakbelasting (ozb) niet-woningen	1.976	12
	0.64	Belastingen overig	1.853	17
	0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	27.631	0
	0.8	Overige baten en lasten	0	-86
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1
	0.10	Mutaties reserves (980)	1.899	206
Subtotaal			39.218	11.651
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	57	403
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	43	46
	3.4	Economische promotie	270	0
Subtotaal			370	450
Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	0	1.487
	7.2	Riolering	2.418	1.866
	7.3	Afval	3.684	2.681
	7.4	Milieubeheer	0	804
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	1
Subtotaal			6.102	6.840
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	88	719
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.875	5.875
	8.3	Wonen en bouwen	1.158	1.393
Subtotaal			7.121	7.987
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	375	1.493
	6.2	Wijkteams	0	914
	6.3	Inkomensvoorzieningen	4.427	6.379
	6.4	Begeleide participatie	0	1.006
	6.5	Arbeidsparticipatie	0	454
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	489
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	101	3.570
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	4.437
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	358
Subtotaal			4.902	19.101
Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	103	140
	5.2	Sportaccommodaties	389	1.318

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Takveld	Takveld omschrijving	Baten	Lasten
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	130
	5.5	Cultureel erfgoed	9	13
	5.6	Media	0	620
	5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	0	2.130
Subtotaal			501	4.350
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en wegen	55	3.059
	2.5	Openbaar vervoer	0	95
Subtotaal			55	3.154
Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	67	450
	4.2	Onderwijshuisvesting	32	2.006
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	63	846
Subtotaal			162	3.301
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	97	1.322
	1.2	Openbare orde en veiligheid	45	416
Subtotaal			142	1.738
Totaal			58.572	58.572

6 Bijlagen

6.1 Samenstelling bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Oegstgeest kent 19 zetels, die als volgt zijn verdeeld:

Zetelverdeling	Zetels
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	5
Progressief Oegstgeest (PrO)	4
Christen Democratisch Appèl (CDA)	4
Democraten 66 (D66)	3
Hart voor Oegstgeest (HvO)	2
Lokaal Oegstgeest (L)	1
Totaal	19

Griffier F. (Fred) Kromhout

College van burgemeester en wethouders

Burgemeester E.R. (Emile) Jaensch

Portefeuilles

- Openbare orde en veiligheid; Integrale handhaving; Representatie en externe betrekkingen; Communicatie en voorlichting; Personeel en organisatie; Regiozaken; Integriteit; Bouw- en woningtoezicht.

Dossiers

- Organisatieontwikkeling.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Veiligheidsregio Hollands Midden; Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (lid Dagelijks bestuur); lid Stuurgroep Zorg-en Veiligheidshuis regio Hollands-Midden.

Wethouder M.E. (Matthijs) Huizing- 1e locoburgemeester

Portefeuilles

- Financiën (inclusief Planning en control); Bedrijfsvoering (exclusief Personeel en organisatie); Grondzaken en grondexploitatie, (Maatschappelijk) Vastgoed (inclusief Onderwijshuisvesting); Cultuurbeleid, monumenten en cultureel erfgoed; Afvalbeleid; Verkeer, vervoer, infrastructuur en groen.

Dossiers

- Precario; Hoogspanningszone; Fairtrade gemeente.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Servicepunt71; Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland; Gemeentelijke deelnemingen (Alliander, BNG, Dunea).

Wethouder P.A. (Peter) Glasbeek - 2e locoburgemeester

Portefeuilles

- Ruimtelijke ordening; Duurzaamheid en milieu; Wonen en volkshuisvesting; Leefomgeving (Beheer en onderhoud openbare ruimte, Riolering, Kunstwerken, Openbare verlichting, Water en parkeren).

Dossiers

- Duivenvoordestraat; Overgeest; Poelgeest; Nieuw-Rhijngeest; Omgevingsvisie.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Omgevingsraad Schiphol (ORS); ODWH.

Wethouder H.J.T. (Jan) Nieuwenhuis - 3e locoburgemeester

Portefeuilles

- Maatschappelijke ondersteuning, participatie, jeugd (3D's) en onderwijs; Sport en recreatie; Vrijwilligers en mantelzorgers; Economie, inclusief dorpsmarketing; Sociale zaken en werkgelegenheid (inclusief schuldhelpverlening); Burgerinitiatieven, betrokkenheid en buurtverbetering; Dierenwelzijn; Financiën ASC.

Dossiers

- Gebiedsontwikkeling De Voscuyl; Bio Science Park; Eenzaamheid en preventie, Nieuw-Rhijngeest Zuid.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- RDOG; Economie071; Werkbedrijven Kust, Duin- en Bollenstreek.

Gemeentesecretaris W.H. (Wilma) Huininga (waarnemend)

Portefeuilles

- Adviseur van het college van burgemeester en wethouders; Algemeen directeur ambtelijke organisatie; Wor-bestuurder; Opdrachtgever van bestuursprojecten namens het college.

6.2 Begrippenlijst

Begrip / Afkorting	Betekenis
3D	3 decentralisaties in het sociaal domein.
Agenda 2020	Het plan voor de gezamenlijke opzet en verbetering van de informatievoorziening in de Leidse regio.
Algemeen Controleplan	Het plan waar in staat wat en hoe interne controles plaatsvinden en welke onderwerpen onderzocht worden op doelmatige en doeltreffende uitvoering.
amendement 'Werk gaat voor'	Amendement van 14 november 2014 waarmee de gemeenteraad besloot om "Mogelijke overschotten na afloop van het boekjaar 2014 met voorrang aan te wenden ten behoeve van de sociale agenda, bijvoorbeeld extra leerplekken voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt; daarbij te leren van andere gemeenten; de Daad van deze inspanningen verslag te doen bij de voortgangsrapportages."
areaal	Oppervlakte, grootte van een bepaald gebied, met wat zich daarop bevindt.
Baggerplan	Meerjarenplan voor het baggeren van watergangen.
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording. Dit zijn de voorschriften waaraan de gemeentelijke begroting en jaarstukken moeten voldoen.
Bedrijventerreinenstrategie Leidse regio	Strategie voor het aanleggen van bedrijventerreinen in de Leidse regio.
Beheerplan	Plan gericht op de instandhouding van het kapitaalgoed
Beschut werk	Werk in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden.
Beschut nieuw	Beschut werk onder de nieuwe wetgeving vanaf 2016.
Bestemmingsplan	Document waarin de gemeenteraad vastlegt welke functies in het benoemde gebied zijn toegestaan en de regels die gelden voor zo'n functie. De naam van het Bestemmingsplan geeft aan om welk gebied het gaat.
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten. Beveiligingsmaatregelen waarmee gemeenten zelf voor een basis beveiligingsniveau kunnen zorgen.
BIZ	Bedrijven Investeringszone. Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.
BOB-model Bossenfonds	BOB staat voor beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming. Het BOB-model moet helpen om effectief door het proces heen te gaan van probleem naar besluit/oplossing. Het Nationaal bossenfonds heeft tot doel om te zorgen dat onder de huidige omstandigheden het bos er gaat komen waar het nodig en mogelijk is. Dit doen zij door het verwerven van financiële bijdragen van veel bedrijven en particulieren.
BRP	Basisregistratie Personen
BSGR	Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland
CIT	Crisis Interventie Team
Civiel kunstwerk	Verzamelnaam voor infrastructurele bouwwerken zoals bruggen, viaducten, tunnels, steigers, kademuren en damwanden of aanmeervoorzieningen. Civiele kunstwerken zijn bouwwerken die gemaakt zijn van metselwerk, beton, hout, staal of kunststof.
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeertechniek. Inmiddels staat CROW voor een kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid. Als het gaat om beeldkwaliteit hanteert CROW vijf niveaus, van goed naar minder goed zijn dit A+, A, B, C en D.
CZM	Collectieve Zorgverzekering voor Minima
Database Lokale Ondernemers	De gemeente steunt Oegstgeester ondernemers door hen actiever te benaderen voor gemeentelijke opdrachten. In samenwerking met ondernemersvereniging PVOO is een eerste aanzet gemaakt voor een database van lokale ondernemers en hun expertise.
Dementiemaatje	Project uitgevoerd door Eva (zie verder in Begrippenlijst) waarbij vrijwilligers ingezet worden om mensen met (beginnende) dementie te helpen.
Dorpsgesprek	De gemeenteraad gaat gesprek met het dorp waarmee het dorp behalve indirecte ook directe en wezenlijke invloed te hebben op de toekomst van Oegstgeest.
Dorpskracht	Organisatie die initiatieven rond vraag en aanbod van vrijwilligerswerk goed bij elkaar brengt.
Dorpslab	Stichting Dorpslab Oegstgeest heeft als doel een coöperatief platform te bieden, gericht op het versterken van de lokale gemeenschap in de meest brede zin en het versterken en ontwikkelen van de lokale identiteit en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn voor de gemeente Oegstgeest.
Dotatie	Een schenking volgens een bepaalde procedure, bijvoorbeeld jaargeld of een toelage. Ook een storting in een reserve of voorziening.
DZB	De Zijl Bedrijven, een Leids reïntegratie- en uitvoeringsbedrijf.

Begrip / Afkorting	Betekenis
Economie071	Samenwerkingsverband Leidse regio tussen Overheden, Ondernemers en Onderwijs&Kennisinstituten. Doel: Economische agenda Leidse regio 2020 uitvoeren en regionale economie versterken. Ingezet wordt op de thema's Life Sciences & Health, Vitaliteit, Ondernemerschap en Innovatie.
EMA	European Medicines Agency, ofwel Europees Geneesmiddelenbureau.
EMU-saldo	Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de EMU.
Escrow-opbrengst	Escrow is een soort tussenrekening om tijdelijk geld te stallen om mogelijke kosten bij een transactie te dekken. Op het moment dat dit geld uitbetaald kan worden is het een inkomst bij de gemeente (opbrengst).
Eva	Ondersteuning van mantelzorg en ondersteuning bij de zorg door vrijwilligers.
Expatcentre	Opvang en begeleiding voor mensen die tijdelijk in Nederland verblijven met een andere cultuur dan die waarmee zij zijn opgegroeid. Meestal zijn ze daarbij uitgezonden door hun werkgever, hoewel sommigen ook zelf direct bij een buitenlandse werkgever solliciteren.
Factor C	Factor C is een manier van werken die helpt om in alle fases van een traject strategisch aan de slag te gaan met communicatie. Factor C is bij uitstek geschikt voor projecten en programma's waar omgevingsgericht of opgavegericht gewerkt wordt: hoe sla je de brug naar de ander? Zie verder: https://www.communicatierijk.nl/vakkennis/f/factor-c .
FIP-methode	Frequent Intensief en persoonlijk contact. Toegepast om bijstandsontvangers snel uit de bijstand te helpen en fraude met uitkeringen tegen te gaan.
Gebiedsopgave A44	De gebiedsopgave A44 is één van de deelprojecten die voortkomt uit de samenwerkingsagenda Regionale Agenda Omgevingsvisie 2040 Het Hart van Holland. Naast meer thematisch-gerichte opgaven zoals de energietransitie, verstedelijkingsopgave of bereikbaarheidsopgave wordt ook samengewerkt aan ruimtelijke opgaven per gebied. De gebiedsopgave A44 is zo'n gebied.
Geoboot	Boot om te meten op plaatsen waar je met een gewone boot moeilijk kunt komen, of op plaatsen waar het overbodig is om een grotere boot te laten komen.
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Governance	Behoorlijk organisatiebestuur. De wijze van besturen, gedrag, verantwoorden en toezicht.
GR (O)GGZ	Gemeenschappelijke Regeling (Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg
GR VRHM	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden
Greenport	Een Greenport is de term die in Nederland wordt gebruikt voor een grote <u>tuinbouwcluster</u> , waarin <u>planten</u> , <u>bomen</u> , <u>bollen</u> , <u>bloemen</u> en <u>groenten</u> worden geproduceerd en verhandeld.
GreX	Grondexploitatie
Gr-KDB	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Kust-, duin- en Bollenstreek
Groenbeleidsplan	Visie op de gewenste ontwikkelingen van de gemeentelijke groenstructuur en het groenbeheer.
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan, zie bij VGRP
GTK	Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader
Hardekernjongeren	Jeugdige criminelen die veel (en ernstige) delicten plegen en verantwoordelijk zijn voor een verhoudingsgewijs groot deel van de gepleegde criminaliteit.
Hart van Holland	Omgevingsvisie opgesteld door 10 samenwerkende gemeenten: Katwijk, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Kaag en Braassem, Leiderdorp, Zoeterwoude, Voorschoten, Wassenaar en Leiden.
HbhH	Hulp bij het Huishouden
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
High impact crimes	Een verzamelnaam voor ingrijpende delicten die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van mensen, zowel van het slachtoffer, diens omgeving en van de maatschappij.
Hostmanship	Samenvoeging van de Engelse termen hospitality en craftmanship. De 'menselijke' bejegening van klanten: de empathie, de deskundigheid van de dienstverleners en het echt willen oplossen van een klantprobleem. Simpel gesteld: klanten het gevoel geven dat ze welkom zijn en gewaardeerd worden.
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). Het HOV-net Zuid-Holland Noord is een busverbinding met o.a. een hoge betrouwbaarheid, hoge frequentie, goede aansluitingen op het regionaal netwerk en comfort voor de reiziger. De bus rijdt in het noorden van de provincie Zuid-Holland, rond Gouda, Alphen aan den Rijn, Leiden en Katwijk/Noordwijk. Dit HOV-net zal onderdeel worden van R-net. Het project is ontwikkeld als vervanger voor het RijnGouwelijk-project.
Integraal Huisvestingsplan	Document met een visie over de huisvestingsvoorzieningen voor de middellange tot lange termijn.
Integraal Waterketenplan	Beoogd opvolger van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. In dit plan is het beleid van de uitvoering van de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater vastgelegd.

Begrip / Afkorting	Betekenis
Internet of Things	Letterlijk 'Het internet der dingen'. Deze term refereert aan de situatie dat door mensen bediende computers (desktops, laptops, tablets, smartphones) in de minderheid zullen zijn op het internet. De meerderheid van de internetgebruikers zal in deze visie bestaan uit semi-intelligente apparaten, zogenaamde embedded systems. Alledaagse voorwerpen worden hierdoor een entiteit op het internet, die kunnen communiceren met personen en met andere objecten, en die op grond hiervan autonome beslissingen kunnen nemen.
i-NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma betere Dienstverlening en e-overheid; het i-NUP was het overkoepelende programma met een verantwoordelijkheid voor het Rijk om een overheidsbrede digitale basisinfrastructuur te ontwikkelen.
JOIN	Applicatie waarmee zaakgericht werken, klantcontact en e-dienstverlening geïntegreerd worden.
JPT	Jeugd Preventie Team
Kapitaalgoed	Een kapitaalgoed is een object met waarde dat voor de gemeente een economisch nut of maatschappelijk nut heeft (wegen, riolering, groenvoorziening, schoolgebouw, etc.).
KVS	Kostenverdeelstaat: Verdeling van met name personele kosten over de diverse beleidsthema's en producten, o.a. op basis van de raming van inzet van het personeel.
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
LEAN	Letterlijk 'slank', deze methodiek draait dan ook om het slank maken van arbeidsprocessen met het doel om efficiënter te werken.
Leidse Ring	Oplossingen ('no-regretmaatregelen' en infrastructurele maatregelen) voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de Leidse agglomeratie in samenwerking met Leiderdorp en Oegstgeest. Deze ring bestaat uit de A4, N446, Oude Spoorbaan, Willem de Zwijgerlaan, Schipholweg, Plesmanlaan, A44 en de nog aan te leggen Rijnlandroute.
LEOO	Lokaal Energie Opwekken in Oegstgeest, een energiecoöperatie waarin inwoners zijn verenigd.
Meekoppelkansen	Het combineren van verschillende opgaven binnen een werk om hiermee kosten te besparen. Voorbeeld: als je de grond open graaft om naar de riolering te kijken, kun je meteen ook kijken naar de gasleiding (die je eigenlijk pas over een jaar wilde bekijken).
Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling	Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Lees meer op: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/inhoud/meldcode .
MEOB	Marine Elektronisch en Optisch Bedrijf. Dit voormalige complex is sinds eind jaren negentig van de vorige eeuw niet meer in gebruik. Het terrein ligt aan de noordkant van Oegstgeest, langs de A44. De gemeente en de regio willen dat dit terrein wordt herontwikkeld tot een modern hoogwaardig regionaal bedrijventerrein.
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MPG	Meerjarenprogramma Grondexploitaties
Multifunctionele accommodaties	Gebouwen waarin meerdere functies zijn gehuisvest.
Noordelijke Randweg	Om de plaatselijke en regionale verkeersstroom te verbeteren, wil de gemeente Katwijk de Noordelijke Randweg Rijnsburg als extra ontsluitingsweg ten noorden van de gemeente realiseren.
Normenkader	Overzicht van interne en externe regelgeving die de accountant betreft bij de controle op de jaarrekening.
NRG	Nieuw Rhijngeest
Oegstgeest in Beweging	Project om de inwoners van Oegstgeest sportiever te laten zijn.
Offensief van Teylingen	In de Duin- en Bollenstreek wordt onder de naam Offensief van Teylingen gewerkt aan de versnelling en uitvoering van de afspraken uit het Pact van Teylingen. Doel is het versterken van de vitaliteit van het bollencomplex en het verbeteren van de kwaliteit van het landschap. Zie verder: http://www.hollandrijnland.nl/inhoudelijke-agenda/economie/greenport-duin-en-bollenstreek/offensief-van-teylingen-1/offensief-van-teylingen
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
Omgevingsraad Schiphol	Platform waar alle vraagstukken, belangen en partijen rond de ontwikkeling van Schiphol en omgeving bij elkaar komen. Betrokken partijen zijn overheden, bewoners, de luchtvaartsector en brancheorganisaties.
Omgevingsvisie/structuurvisie Oegstgeest	Een omgevingsvisie is een nieuw instrument uit de Omgevingswet vergelijkbaar met een structuurvisie, waarbij andere ruimtelijke beleidsvelden zijn geïntegreerd. De Omgevingsvisie is een document waarin de visie van Oegstgeest over de invulling van de fysieke leefomgeving is vastgelegd. Het bevat 'de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied' en 'de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid'.
Omgevingswet	Wet om diverse wetten m.b.t. de fysieke leefomgeving, waaronder de Wabo, de Wro, de Waterwet en de Wbb te bundelen. De wet omvat een stelselherziening in het omgevingsrecht, die naar verwachting een grote impact zal hebben op het gemeentebestuur. Invoering in 2019.
Oudkomer	Persoon tussen 16 en 65 jaar die geen Nederlands paspoort heeft maar voor 1 januari 2007 in Nederland woonde, minder dan 8 jaar in Nederland woonde toen hij of zij leerplichtig was en geen diploma's heeft die kunnen laten zien dat hij of zij de Nederlandse taal en Nederland goed kent.

Begrip / Afkorting	Betekenis
ovb	Onderwijsvoorrrangsbeleid
Ozb	Onroerendezaakbelasting
P*Q	Prijs maal hoeveelheid
Parapluplan Evenemententerrein	Gemeentedeckend bestemmingsplan, waarin aanvullende evenemententerreinen en standplaatsen op het grondgebied van de gemeente zijn weergegeven met bijbehorende regels voor zover hiervoor geen regeling is opgenomen in een ander bestemmingsplan.
Participatiebudget	Een gemeente ontvangt middelen om mensen uit de bijstandsregelingen te begeleiden naar werk. Ook ontvangt ze middelen voor mensen met een sw-indicatie(sociale werkvoorziening).
P&C-cyclus	P&C = planning en control. In de P&C-cyclus wordt op een systematische manier inhoud gegeven aan het proces van richting geven (het besturen, plannen) en het op koers houden (beheersen, control) van de organisatie. De perspectiefnota, begroting, voortgangsrapportages en de jaarrekening zijn onderdeel van deze cyclus.
PCMO	'Prettig contact met de overheid'. Een overheidsbrede toepassing en doorontwikkeling van de informele aanpak. Met de informele aanpak wordt een minder formele aanpak van aanvragen, zienswijzen, klachten en bezwaren bedoeld. Daarbij hoort ook oplossingsgerichte benadering van (mogelijke) conflicten in de publieke dienstverlening.
PNIK	Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten
POK	Peiling Ondernemersklimaat. Geeft inzicht in de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en het ondernemingsklimaat in een gemeente.
Privacy by Default	Privacy is de standaard instelling van een programma, app, website, dienst of apparaat.
Privacy by Design	Dit houdt in dat we al tijdens de ontwikkeling van producten en diensten (zoals informatiesystemen) ten eerste aandacht besteden aan privacyverhogende maatregelen. Ten tweede houden we rekening met dataminimalisatie: we verwerken zo min mogelijk persoonsgegevens, dat wil zeggen alleen de gegevens die noodzakelijk zijn voor het doel van de verwerking. Op deze manier dwingen we een zorgvuldige en verantwoorde omgang met persoonsgegevens technisch af.
Privacy Impact Assessment (PIA)	Onderzoek over: - wat de impact is van het beoogde project op de privacy van de betrokkenen (de mensen van wie wij persoonsgegevens verwerken); - wat de risico's zijn voor de betrokkenen en voor de organisatie; - of er, gegeven de doelstellingen van het project, ook een aanpak mogelijk is die minder gevolgen heeft voor de privacy.
Project- en portfoliomanagement	Het plannen, delegeren, bewaken en beheersen van alle aspecten van een tijdelijk organisatie en het totaal aan investeringen dat nodig is om de gestelde doelstelling te bereiken.
Project Ja	<u>Project JA</u> : Voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar met een bijstandsuitkering op weg naar de arbeidsmarkt of naar scholing. Doel: ondersteuning bieden bij het vinden van werk en het stimuleren van maatschappelijke participatie.
Project Ja+	<u>Project JA+</u> : Voor uitkeringsgerechtigden tussen de 18 en 27 jaar en ouder met een taalachterstand. Doel: het voorbereiden op werk en het verbeteren van taalvaardigheden
Project JAS	<u>Project JAS</u> : Voor stathouders van 18 jaar en ouder die zich na 1 oktober 2015 hebben gevestigd in Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Doel: het vinden van werk of scholing en maatschappelijke participatie
Projectplan Implementatie Omgevingswet	Plan van aanpak om de nieuwe omgevingswet (inwerking per 2019) de gemeentelijke werkwijze in te voeren.
PvOO	Platform voor Ondernemers Oegstgeest
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
Regio Holland Rijnland	Een bestuurlijk samenwerkingsverband van 14 gemeenten in de provincie Zuid-Holland.
Regionale omgevingsvisie 2040	Een gezamenlijke visie van 10 regiogemeenten waarin de belangrijkste regionale opgaven worden geagendeerd hoe het gebied er in 2040 uit ziet. De 10 gemeenten zijn Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude. Inmiddels is de officiële naam Het Hart van Holland, Regionale Agenda Omgevingsvisie 2040.
Retailvisie Leidse regio	Samenwerking en visie van 6 regiogemeenten ten behoeve van vitale en toekomstbestendige winkelgebieden in de Leidse regio.
RGL	RijnGouwelijk
RIF	Regionaal Investeringsfonds Holland Rijnland
Rijnlandroute	De RijnlandRoute is een nieuwe wegverbinding van Katwijk, via de A44, naar de A4 bij Leiden. De weg lost huidige knelpunten op en garandeert de doorstroming in de regio Holland Rijnland, met name rondom Leiden en Katwijk.
ROVL	Richtlijn voor Openbare Verlichting

Begrip / Afkorting	Betekenis
Servicepunt71	Deze gemeenschappelijke regeling verzorgt de interne bedrijfsvoering van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Servicepunt71 levert producten en diensten op het gebied van ict, hrm, financiën, juridische zaken en inkoop en voor de gemeenten Leiden en Leiderdorp ook de facilitaire zaken.
Sociaal makelaar	Sociaal makelaars ondersteunen bewonersactiviteiten, geven advies, verzamelen en delen kennis, verbinden partijen en bouwen aan sociale netwerken.
Stabiliteits- en groeipact	Afspraak binnen de Europese Uni dat de landsbegrotingen in evenwicht zijn of een overschot hebben.
Toekomstvisie 2020	Toekomstvisie voor 2020 voor de samenwerking tussen de gemeente Oegstgeest en de Oegstgeester samenleving
Toekomstvisie Leidse regio 2027	Toekomstvisie voor 2027 van de Leidse regio.
Treasury	Letterlijk 'schatkist' en staat voor het beheren van de 'treasures', de schatten, het geld van de gemeente. De financiële verordening en de uitvoeringsregels financiën geven aan welke randvoorwaarden er zijn.
Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid	Door het college vastgesteld uitvoeringsplan gebaseerd op de door de raad vastgestelde Prioriteitsstelling Integrale Veiligheid.
Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan	Het mobiliteitsplan Oegstgeest beschrijft de ambitie en de (gewenste) ontwikkelingen van Oegstgeest op het gebied van mobiliteit. Het Uitvoeringsprogramma bevat concrete maatregelen om de ambities en uitgangspunten vastgelegd in de Kadernota te realiseren. Het Uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd met een planning voor uit te voeren werkzaamheden.
<u>Veilig Thuis</u>	het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
Vennootschapsbelasting	(Vpb) voor de gemeente ingevoerd per 2016 voor activiteiten die als onderneming uitgevoerd worden, net als voor bedrijven al geldt.
Verkeersregelinstallatie (VRI)	Installatie met verkeerslichten om het verkeer op een kruispunt of bij een oversteekplaats te begeleiden.
Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan - In het VGRP is het beleid van de uitvoering van de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater vastgelegd. Krachtens de Wet milieubeheer (Wm), artikel 4.22, dient iedere gemeente een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) op te stellen. In het GRP geeft de gemeente aan via welk beleid zij voor de aangegeven planperiode invulling geeft aan haar zorgplicht voor de riolering en hoe zij dit beleid financiert.
Visie op dienstverlening	Visie hoe de gemeente Oegstgeest met de dienstverlening aan haar klanten om wil gaan.
Visie 'Van Afval Naar Grondstof'	Visie hoe steeds meer grondstoffen uit afval duurzaam te hergebruiken.
Vitaliteit	Binnen het programma Economie071 wordt een vitaliteitscentrum ontwikkeld. Dit centrum is een publiek-privaat netwerk dat in het teken staat van innovatie op gebied van gezond leven (vitaliteit). Binnen het centrum werken wetenschappers, ondernemers en overheden samen.
Voscuyloverleg	Overleg van de verenigingen die gebruikmaken van sportpark De Voscuyl.
Vrijval van een voorziening	Een voorziening wordt gevormd voor toekomstige kosten, als deze kosten lager uitvallen of zelfs niet meer komen komt het bedrag dat in de voorziening staat beschikbaar.
VRIS	Versterken Regionale I-Samenwerking, samenwerking op het gebied van informatievoorziening.
VTA-controles	Visual Tree Assessment. Dit is een boomveiligheidscontrole waarbij (interne) gebreken ontdekt kunnen worden aan de hand van een visuele controle van de boom. Hierbij inventariseert en analyseert men dus uiterlijke signalen van potentiële (mechanische) zwakte.
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wabo)
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Doel van de Wabo is een eenvoudiger en snellere vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. De Wabo introduceert hiervoor de omgevingsvergunning.
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.
Wateractieplan	Plan met concrete maatregelen voor de wateroverlast in het Oude Dorp.
Webrichtlijnen	Technologie-onafhankelijke richtlijnen voor toegankelijke, duurzame en vindbare digitale <u>webcontent</u> .
Werkbedrijf	Dit bedrijf vervult een centrale rol bij het plaatsen van mensen met een arbeidsbeperking. Zie verder de website van Holland Rijnland.
Wgw	Wet gemeentelijke watertaken.
Wlz	Wet langdurige zorg.
Wm	Wet milieubeheer.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning.
Woonvisie Oegstgeest	De Woonvisie Oegstgeest geeft de ambities en visie op het woonklimaat. De Woonvisie richt zich op thema's als nieuwbouw en beschikbaarheid, betaalbaarheid, kwaliteit, wonen en zorg. De lokale woonvisie geeft richting aan actuele woonopgaven in Oegstgeest en biedt een basis voor prestatieafspraken met de corporaties en huurdersorganisaties.

Begrip / Afkorting	Betekenis
Woz	Wet Waardering onroerende zaken.
Wro	Wet ruimtelijke ordening.
Wsw	Wet sociale werkvoorziening.
Wsw-oud	Vanaf 2016 is een nieuwe regeling voor de sociale werkvoorziening ingevoerd. Voor diegenen die onder de oude regeling in de Wsw is opgenomen blijft deze oude nog van toepassing.
Zaakgericht werken (ZGW)	Dit is een procesgeoriënteerde manier van werken. Dit in tegenstelling tot een documentgeoriënteerde manier van werken, waarvan in overheidsorganisaties vaak sprake was voor de invoering van Zaakgericht werken. Over het algemeen wordt er van uitgegaan dat Zaakgericht werken samen gaat met digitaal werken.
Zonering Bio Science Park	Het huidige bestemmingsplan bevat een zonering. Deze staat het niet toe dat Bioscience-bedrijven met labfaciliteiten op het gebied van genetische gemodificeerde organismen zich kunnen vestigen op een afstand van 100 meter vanaf de grens van de woonbestemming. Terwijl het gebied daar nu juist wel voor is bedoeld. De universiteit heeft de gemeente dan ook verzocht om Bestemmingsplan Nieuw Rhijngeest Zuid te herzien. Met een herziening voorkomen we dat er steeds een vergunning (en verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad) nodig is om af te wijken van het bestemmingsplan voor het vestigen van deze Bioscience-bedrijven.
ZonMw	Een Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie.

